

ಭೂದೇವಿ :- ವರಾಹದೇವ, ಈಶಾನ ಭವ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಶಿವನೇ ಪವಿತ್ರನಾದ ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಹಲವರು ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವೇ ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಇದವರು ನಾಲ್ಕು ಮುಖವುಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿಯೇ, ಈ ಮೂವರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪರಮಾತ್ಮ ಯಾರು ? ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ದೇವತೆ ಯಾರು ? ಎಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸು. ಆ ಪರವಸ್ತುವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕುತೂಹಲವಾಗಿದೆ.” ಭೂದೇವಿಯ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವರಾಹಸ್ವಾಮಿಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನುಡಿದನು.

ವರಾಹ ಉವಾಚ :-

“ಪರೋ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವಃ ತತಸ್ತಸ್ಮಾತ್ ಚತುರ್ಮುಖಃ |

ತಸ್ಮಾತ್ ರುದ್ರೋಽಭವದ್ದೇವಿ ಸ ಚ ಸರ್ವಜ್ಞತಾಂ ಗತಃ||”

ದೇವೀ, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಂದಲೇ ಚತುರ್ಮುಖನು ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆ ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಮಹಾದೇವನು ಹುಟ್ಟಿದನು. ಈ ರುದ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಮೂಲ ಕಾರಣನಾದ ಆ ನಾರಾಯಣನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ ಉಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೂ, ರುದ್ರದೇವರಿಗೂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಶಿವನ ಲೀಲೆಗಳು ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿವೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕವೂ ಆಗಿವೆ. ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಆ ಮಹಾದೇವನು ತ್ರಿಶೂಲಧಾರಿಯಾಗಿ ರಮಣೀಯವಾದ ಕೈಲಾಸ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ದಿನ ಪಾರ್ವತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ಶಂಕರನು ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಿಂದ ವಂದಿತನಾಗಿ ಆ ಕೈಲಾಸ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಆಗ ರುದ್ರದೇವನು ಎದ್ದು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, “ಇಷ್ಟು ಅವಸರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ನುಡಿದರು -

“ಮಹಾದೇವ, ಅಂಧಕ ಎಂಬ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯನು ಬಹಳ ಪ್ರಬಲನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಉಪಟಳವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಶರಣು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳಿ ನಾನು ಅವರೊಡನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.” ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ರುದ್ರನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಮತ್ತು ಪರಮೇಶ್ವರನಾದರೂ ಮಹಾಪ್ರಭು ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಶಿವ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ನಡುವೆ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣನು ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತನಾದನು. ಆಗ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳ ಆ ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮರು ಪರಸ್ಪರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿ ನೋಡಿದರು. ಈ ಮೂವರ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಕನ್ಯಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಕನ್ನೆದಿಲೆಯಂತೆ ಕಪ್ಪು ಕಣ್ಣು, ನೀಲ ಕುಂತಳ, ನಿಡಿದಾದ ಮೂಗು ಹರವಾದ ಹಣೆ, ಸುಂದರವಾದ ಮುಖ, ಚೆಲುವಿನ ನಿಲುವು. ದೇವತೆಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸರ್ವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅವಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮ, ರುದ್ರ,

ಮಹೇಶ್ವರ ಮೂವರು ಅವಳನ್ನು ಕಂಡು “ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ ನೀನು ಯಾರು ? ವಿದ್ಯಾವತಿಯೇ ! ಇಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸವೇನು ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಕಪ್ಪು, ಬಿಳಿ ಹಾಗೂ ಹಳದಿ ಎಂಬ ಮೂರು ಬಣ್ಣಗಳುಳ್ಳ ಈಕನ್ನಿಕೆಯು ಆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು “ಮಹನೀಯರೇ, ನಿಮ್ಮ ಮೂವರ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ನಾನು ಮೈದಾಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಂತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ನೀವು ಅರಿಯಿರಾ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಆಗ ಆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ “ನೀನು ತ್ರಿಕಲಾದೇವಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು. ನೀನು ನಿನ್ನ ಮೂರು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸು” ಎಂದು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ವರದಂತೆ ರೂಪಗೊಂಡ ಅತ್ಯಂತ ಶುಭ್ರ, ವರ್ಣದ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಮೂರ್ತಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿ ವಿಧಾನದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಂಬಣ್ಣದ ವಿಷ್ಣುಮಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯು ಸರ್ವಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಕೃಷ್ಣವರ್ಣದ ರೌದ್ರಮೂರ್ತಿಯು ತ್ರಿಶೂಲ, ಕೋರೆಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಭೀಕರಾಕಾರವಾಗಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸಂಹರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಮೂವರೂ ದೇವಿಯರು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ತಪೋನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶ್ವೇತಪರ್ವತ, ಮಂದರ ಪರ್ವತ, ನೀಲ ಪರ್ವತಗಳಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ಮುಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮಾನಸ ಕುಮಾರರು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಪಯುಕ್ತರಾದಾಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗೆಗೆ ಬಹಳ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಬ್ರಾಹ್ಮೀದೇವಿಯು ತಪಂಗೈ ಯುತ್ತಿರುವ ಶ್ವೇತಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ತಪೋನಿರತಳಾದ ಆ ಸೃಷ್ಟಿದೇವಿಗೆ ವರವಿತ್ತು ಅವಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ವೇತವರ್ಣಳಾದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮೀದೇವಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿದೇವಿ, ತ್ರಿಶಕ್ತಿದೇವಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವಳು ಜ್ಞಾನಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಧಿದೇವತೆಯಾದುದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ವಾಗೀಶ್ವರಿ, ಸರಸ್ವತೀ, ವಿದ್ಯೇಶ್ವರಿ, ಅಮಿತಾಕ್ಷರಿ, ಏಕಾಕ್ಷರಿ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಆ ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು.

ಜಯಸ್ತು ಸತ್ಯಸಂಭೂತೇ ಧ್ರುವೇ ದೇವಿ ಧರೇಕ್ಷರೇ !

ಸರ್ವಗೇ ಸರ್ವಭೂತಮಹೇಶ್ವರೇ !

ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪಳೂ ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಧಿದೇವತೆಯೂ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಮಹೇಶ್ವರಿಯೂ, ಎಲ್ಲರ ತಾಯಿಯೂ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಇರುವವಳೂ ಆದ ಮಹಾದೇವಿಯೇ ನಿನಗೆ ಗೆಲುವಾಗಲಿ. ಸರ್ವ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಅಧೀಶ್ವರಿಯಾದ ನೀನು ಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಿ, ಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವಿ. ನಿನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಋತುಸ್ನಾತಳಾದ ಮಡದಿಯೊಡನೆ ಒಡಗೂಡಿದ ಪುರುಷನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತಾನಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಎಂಬತ್ತೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ಮಂದರ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯು ಕೌಮಾರವ್ರತವನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ ಏಕಾಂಗಿನಿಯಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದಳು. ಹೀಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲವು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಆ ವೈಷ್ಣವಿಯ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಯಿತು. ಅವಳ ಆ ಮನೋಕ್ಲೋಭದಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರರಾದ ತೇಜಸ್ವಿನೀ ಕುಮಾರಿಯರೂ ಮತ್ತು ಅಸಂಖ್ಯ ಬಗೆಬಗೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಉತ್ಪನ್ನರಾದರು. ಆ ಲಕ್ಷ ಜನ ಕನ್ಯಾಮಣಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆ ದೇವಿಯು ತಕ್ಷಣವೇ ತನ್ನ ತಪಃಶ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅದೇ ಮಂದರಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯವಾದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಬಂಗಾರದ ಬೆಟ್ಟಗಳಂತಿರುವ ದಿವ್ಯಭವ್ಯ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದಳು.

ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಭೆ, ಚಂದ್ರಕಾಂತಿ, ಸುಜಾತಾ, ಧೃತಾಚೀ, ಶಶಿನೀ, ಶೀಲಮಂಡಿತಾ, ಜಯಂತೀ ಮುಂತಾದ ಆ ಕನ್ಯಾಮಣಿಗಳಿಂದ ಪರಿಪರಿಯಿಂದ ಪರಿಸೇವಿತಳಾದ ಆ ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯು ತಪೋನಿರತಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ದೇವರ್ಷಿಗಳಾದ ನಾರದರು ಬಂದರು. ದೇವಿಯ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯಾದ ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಭಾ ಎಂಬ ಕುಮಾರಿಯು ತನ್ನ ಒಡತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಾರದರಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸಿದಳು. ನಂತರ ನಾರದರು ಆ ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ದೇವಿಯು, “ಮುನಿವರ್ಯನೇ, ನಿನಗೆ ಸುಸ್ವಾಗತ. ನೀನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಉದ್ದೇಶವೇನು ? ನನ್ನಿಂದ ಏನಾಗಬೇಕು ? ತಿಳಿಸು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆಗ ನಾರದರು, “ದೇವೇಶ್ವರಿ, ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಿಂದ ಇಂದ್ರ ಲೋಕಕ್ಕೂ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೂ, ಹೋಗಿ ಕೈಲಾಸದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿಯೇ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯ ಚೆಲ್ವಿಕೆಯು ಮೂರು ಲೋಕಗಳೂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಬೆರಳು ಕಚ್ಚುವಂತಿತ್ತು. ಅಪ್ರಾಕೃತವಾದ ಅನಿಂದ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದ ನಾರದರಿಗೆ ಲಾವಣ್ಯದ ಖಣಿಯಂತಿದ್ದ ಆ ದೇವೀಮಣಿಯ ದೇಹದ ರೂಪರಾಶಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಏನೋ ನೆನಪು ಆದಂತಾಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅವರು ದೇವಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಟ್ಟನೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ನಡೆದರು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾರದರು ಗಗನಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭೂಮಿಗಳಿಗಿರುವ ಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕರು. ಸಾಗರದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಷಾಸುರನಿಂದ ರಕ್ಷಿತವಾದ ದೈತ್ಯರಾಜಧಾನಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಕೋಣದಂತೆ ಆಕಾರವಿರುವ ಆ ಮಹಿಷಾಸುರನು ನಾರದರನ್ನು ಕಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರು. ಮತ್ತು “ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರವೇನಾದರೂ ಯಾವ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಎಂತಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು. ಆಗ ನಾರದರು ಆ ದೈತ್ಯನ ಎದುರು ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಸೌಂದರ್ಯದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಥ ಚೆಲುವಿನ

ಚಿತ್ತಾರ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಹಿಷಾಸುರನ ಮನಸ್ಸು ಮರುಳಾಗಿ ಆ ವಾಗೀಶ್ವರಿಯನ್ನೇ ನೆನೆಯತೊಡಗಿತು.

ಆಗ ನಾರದರು ಆ ಮಹಿಷಾಸುರರನ್ನು ಕುರಿತು “ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಿಂದ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ನಾನು ಮಂದರಾಚಲಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ದೇವೀಪುರದಲ್ಲಿ ಕೌಮಾರವ್ರತಾ ಚಾರಣಿಯೂ, ತಪಸ್ವಿನಿಯೂ ಆದ ಆ ದೇವಿಯೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಳು. ಇಂಥ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನಾನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ದೇವ ಗಂಧರ್ವರೂ, ದೈತ್ಯನಾಯಕರೂ, ಋಷಿಪುಂಗವರೂ ಅವಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವ ಗಂಧರ್ವರನ್ನು ಜಯಿಸದೆ ದೇವಕುಲದ ಆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅಥವಾ ಆ ದಿವ್ಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನೀನು ಪಡೆಯಲಾರೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾರದರು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ನಾರದರು ಹೊರಟು ಹೋದ ಬಳಿಕ ಮಹಿಷಾಸುರನಿಗೆ ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯದೇ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಅವಸರದ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದನು. ಅವರೆದುರು ವೈಷ್ಣವೀ ದೇವಿಯ ಚೆಲುವಿಕೆ ಚಾರಿಮೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಕರೆತರುವ ಬಗೆಯಾವುದು ? ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಆಗ ಅವನ ಅಷ್ಟಪ್ರಧಾನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ಪ್ರಘಸ ಎಂಬ ಸಚಿವನು “ಆ ವೈಷ್ಣವೀ ದೇವಿಯು ಪರಾಶಕ್ತಿರೂಪಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಗುರುಪತ್ನಿ, ರಾಜಪತ್ನಿ ಮುಂತಾದ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಪಹಾರದಿಂದ ರಾಜನು ನಾಶ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದನು. ಕೂಡಲೇ ವಿಘಸ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಪ್ರಘಸ ಮಂತ್ರಿಯ ಮಾತನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಇಂತು ನುಡಿದನು -

“ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಂತ್ರಿಗಣದವರೇ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಜರೇ, ಪ್ರಘಸ ಅಮಾತ್ಯನು ನುಡಿದದ್ದು ನಿಜ. ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಮನಬಂದಂತೆ ಕದ್ದೊಯ್ಯುವುದಾಗಲೀ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾಗಲೀ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಂಥ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಶೋಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಕನ್ಯೆಯ ಹಿತ ಬಂಧುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸಾಮೋಪಾಯದಿಂದಲೇ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಾನಾಗಿಯೇ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನಡೆದುಹೋಗುವದು. ಈ ಸಾಮೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಮನೆಯದಿದ್ದರೆ ದಾನೋಪಾಯ. ಅದಕ್ಕೂ ಮನೆಯದಿದ್ದರೆ ಭೇದೋಪಾಯ. ಅದಕ್ಕೂ ಮನೆಯದಿದ್ದರೆ ದಂಡೋಪಾಯ. ಕೊನೆಗೆ ಇದಾವ ಚತುರೋಪಾಯ ಗಳಿಂದ ಆ ಕನ್ಯೆಯು ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಆ ದೇವೀಪುರದ ಮೇಲೆಯೇ ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಬೆಳೆಸಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರೋಣ.”

ವಿಘಸನ ಈ ಯುಕ್ತವಾದವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿಡಿಸಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಆ ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯ ಕಡೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಭ ಎಂಬ ದೂತನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದರು. ಆ ದೂತನು ಹೋದ ಬಳಿಕ ವಿಘಸನ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಮಹಿಷಾಸುರನು ವಿರೂಪಾಕ್ಷನೆಂಬ

ತನ್ನ ಸೇನಾಪತಿಗೆ ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ಹೇಳಿದನು. ಅವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಬಲವೀರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೆಗೆಲೆಣೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ ಒಂದು ಸಹಸ್ರ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಕೋಟಿ ದೈತ್ಯರು ಘೋರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಾಹನಾ ರೂಢರಾಗಿ ಯದ್ವೋನ್ಮಾದದಿಂದ ಜಿಗಿದು ನೆಗೆದು ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ವರಾಹ :- ಅನಂತರ ಕಾಮರೂಪಿಯೂ, ಮಹಾಬಲಶಾಲಿಯೂ ಆದ ಮಹಿಷಾಸುರನು ಮದಗಜವನ್ನು ಏರಿ ಮೇರು ಪರ್ವತವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದನು. ಕುಪಿತರಾದ ದೇವತೆಗಳು ವಾಹನಾರೂಢರಾಗಿ ದೈತ್ಯ ಸೇನೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರು. ದೇವದಾನವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಭೀಷಣವಾದ ಸಂಗ್ರಾಮವು ಮಸಗಿತು. ಮಹಿಷಾಸುರನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ಎಂಟು ಜನ ಬಂಟರು ಅಮರಾವತಿಯ ಅಷ್ಟವಸುಗಳನ್ನು ಕಣಕಿ ಕದನವಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ಸೂಕ್ತಿನ ರಕ್ತಸರು ದೇವಸೇನೆಯ ದ್ವಾದಶ ಆದಿತ್ಯರನ್ನು ತಾಗಿ ಹಣಾಹಣಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರು. ಇನ್ನು ದೈತ್ಯ ದುರೀಣರ ಹನ್ನೊಂದು ಜನರ ಒಂದು ಗುಂಪು ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರನ್ನು ರಭಸದಿಂದ ತಿವಿದೆಬ್ಬಿಸಿ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕವಾದ ನಿಕರದ ಸಂಗ್ರಾಮವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು.

ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ವರದಿಂದ ಅವಧ್ಯನಾಗಿ ಬಲವೀರ್ಯಗಳಿಂದ ಕೊಬ್ಬಿ ಉನ್ನತನಾದ ಮಹಿಷಾಸುರನು ಸ್ವಯಂ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಎದುರಿಸಿದನು. ಅಸಂಖ್ಯ ದೇವದಾನವ ಸೈನಿಕರು ಭಿನ್ನ ವಿಚ್ಛಿನ್ನ ದೇಹವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಅಂಗಭಂಗವನ್ನು ಹೊಂದಿ ರಣರಂಗದ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಬಿದ್ದರು. ಕೊನೆಗೆ ರಾಕ್ಷಸರ ದಾರುಣವಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಘಾತ, ಅಸ್ತ್ರಪಾತಗಳಿಂದ ಕ್ಷತವಿಕ್ಷತರಾದ ದೇವತೆಗಳು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಎಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ಇತ್ತ ಮಹಿಷಾಸುರನು ಕಳಿಸಿದ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಭ ಎಂಬ ದೂತನು ಮಂದರ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಆ ದೈತ್ಯದೂತನು ಆ ದೇವಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನೂರಾರು ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿಯರು ಆ ದೇವಿಯ ಸೇವೆಗೈಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು. “ದೇವಿ, ಹಿಂದೆ ಆದಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಸ್ವತ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯು ಇದ್ದನು. ಆ ಸಾರಸ್ವತಮುನಿಗೆ ಸುಪಾರ್ಶ್ವ ಎಂಬ ಮಹಾರಾಜನು ಮಿತ್ರನಾಗಿದ್ದನು. ಆ ಸುಪಾರ್ಶ್ವನ ಮಗನಾದ ಸಿಂಧು ದ್ವೀಪನು ಮಹಾ ತೇಜಸ್ವಿಯೂ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿಯೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಈ ಸಿಂಧುದ್ವೀಪ ಮಹಾರಾಜನು ಮಾಹಿಷಾಸುರನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಘೋರ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಎಮ್ಮೆಯು ಬಂದಿತು.

ಆ ಎಮ್ಮೆಯು ಬೇರಾರೂ ಆಗದೆ ಮಾಹಿಷಾಸುರನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ರಾಜಕುಮಾರಿಯೇ ಆಗಿದ್ದಳು. ವಿಪ್ರಚಿತ್ತಿ ಎಂಬ ದೈತ್ಯರಾಜನಿಗೆ ಮಾಹಿಷಾಸುರನ ಎಂಬ ಕನ್ಯೆ ಇದ್ದು ಅವಳ ಚೆಲುವು ಅಪ್ಪರೆಯರನ್ನು ನಾಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಆ ದೈತ್ಯರಾಜನ ನಂದಿನಿಯು ವನವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಂದರ ಪರ್ವತದ ಸುಂದರವಾದ ಕಂದರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಆ ಮಂದರ ದ್ರೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಮಣೀಯವಾದ ಪುಷ್ಪಾಶ್ರಮವಿದ್ದಿತು. ಆ ಆಶ್ರಮದ ಸುತ್ತ ನಂದನವನದಂತೆ ಒಂದು ಸೊಗಸಾದ ಹೂದೋಟವಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಹೂಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಬಳಕುವ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ, ಮಧುಭಾರದಿಂದ ತುಳುಕುವ ಹೂವಿನ ಗೊಂಚಲಗಳನ್ನೂ, ಮದತುಂಬಿ ಹಾಡುವ ತುಂಬಿಗಳ ಸಂಭ್ರಮದ ಗೀತೆ ಗುಂಜಾರವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ನೋಡಿದ ಆ ದೈತ್ಯರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ತಾನು ನೆಲೆಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಕೆಯಾಯಿತು.

ಆದರೆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲೇ ಅಸ್ವರ ಎಂಬ ಋಷಿಯು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಆ ಋಷಿಯನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹೆದರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಆನಂತರ ಆ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ತಾನೇ ಆಕ್ರಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವಳು ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಕಿದಳು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾನು ಎಮ್ಮೆಯ ರೂಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದೇ ರೂಪದಿಂದ ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕಳು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಚಿಮ್ಮಿಬಂದ ಆ ಚೆಲುವಿನ ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಅಸ್ವರ ಮುನಿಯ ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾದನು. ಆ ಮಹಿಷೀ ಪಡೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಒಂದು ಎಮ್ಮೆಯಂತೂ ಹಮ್ಮು ಹೊಗರೇರಿ ಒಳ್ಳೇ ಬಿಮ್ಮಿನಿಂದ ಆ ಮುನಿಯನ್ನು ಕೋಡಿನಿಂದ ಇರಿಯ ಬಂದಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಇವಳು ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾದ ಮಾಹಿಷಾಸುರನ ಎಮ್ಮೆಯ ಮುನಿಗೆ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ತನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೆದರಿಸಿ ಓಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದ ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಕುಪಿತನಾದ ಆ ಮಹರ್ಷಿಯು “ನೀನು ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷ ಎಮ್ಮೆ ಆಗಿಯೇ ಇರು ಎಮ್ಮೆಯ ರೂಪದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಬೆದರಿಸಲು ಬಂದ ನಿನಗೆ ಇದೇ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ” ಎಂದು ಶಾಪವಿತ್ತನು.

ಆಗ ಮುನಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಬೆದರಿ ನಡುಗುತ್ತ ಆ ಮಾಹಿಷ್ವತಿಯು ಆ ಋಷಿಯ ಕಾಲಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಅಸ್ವರ ಮುನಿಯ ಕೋಪದ ಕೋಟಿಗೆ ಒಂದು ಕರುಣೆಯ ಕಿಂಡಿಯೊಡೆದು, “ಈ ಎಮ್ಮೆಯ ರೂಪದಿಂದಲೇ ನೀನು ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನು ಪಡೆದ ಬಳಿಕ ನಿನಗೆ ಈ ಮಹಾಪದವಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವದು” ಎಂದು ಮಾರ್ನುಡಿದನು. ಹೀಗೆ ಅಸ್ವರ ಮುನಿಯ ಶಾಪವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಎಮ್ಮೆಯ ಮೈಯಿಂದ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಮಾಹಿಷ್ವತಿಯು ಸಿಂಧುದ್ವೀಪ ರಾಜನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತ ನರ್ಮದಾ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಆಗ ನರ್ಮದೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇಂದುಮತಿ ಎಂಬ ದೈತ್ಯಕನ್ಯೆಯು ಮೈತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮೊದಲೇ ಚೆಲುವೆಯಾದ ಆ ತರುಣಿಯ ಅಂಗಾಂಗ ಲಾವಣ್ಯವು ಬಟ್ಟೆಬಿಟ್ಟು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಯುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಮೋಹಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತ ಸಿಂಧುದ್ವೀಪ ಮುನಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆ ದೈತ್ಯಬಾಲೆಯ ಚೆಲುವು ಚಿತ್ತಾರವಾಗಿ ಹಿಡಿಸಿತು. ಮುನಿಯ ಮನ ಮೀನವಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೀಯುವ ಮುಗದೆಯ ಹಿಂದೆ ಓಡಿತು. ಚಿತ್ತ ಚಂಚಲಿಸಿತು. ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ಶಕ್ತಿಪಾತವಾಗಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲಿನ ಡೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಎಮ್ಮೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾಹಿಷ್ವತಿಯು ಆ ಡೋಣಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದಳು. ಅದರಿಂದ ಆ ಮಹಿಷಿಯ ಗರ್ಭಧಾರಣವಾಗಿ ಮಹಿಷ ಎಂಬ ಮಗನನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಮಾಹಿಷ್ವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತಳಾದ ವಿಪ್ರಚಿತ್ತಿಯ ಆ ಮಗಳೇ ಈ ಮಹಿಷಾಸುರನ ತಾಯಿ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಸಿಂಧುದ್ವೀಪ ಋಷಿಯೇ ಇವನ ತಂದೆ. ಇಂಥ ದೈತ್ಯರಾಜನಾದ ಮಹಿಷಾಸುರನು “ದೇವಿ, ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಯಸಿದ್ದಾನೆ. ಮಹಾದೇವಿಯೇ, ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠನಾದ ನಮ್ಮ ದೊರೆಯು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನು ನಿನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವನು. ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಅವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡು.” ಈ ದೈತ್ಯದೂತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಪರಮಾದೇವಿಯು ಏನೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬರೀ ನಕ್ಕು ಬಿಟ್ಟಳು. ನಗುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದೇವಿಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಲೋಕಗಳೂ ಆ ದೂತನಿಗೆ ಕಂಡವು. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ದೈತ್ಯದೂತನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದನು. ಹುಚ್ಚ ಆದನು. ಬೆಪ್ಪನಂತಾಗಿ ಬೆದರಿ ನಿಂತನು. ಆಗ ಆ ದೇವಿಯ ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವ ಜಯಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ದಾಸಿಯು ಅಸುರರ ಆ ಅಳುಮಗನನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂತು ನುಡಿದಳು.

“ದೂತನೇ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಹುಚ್ಚು ತಲೆಗೆರಿದವನ ಮಾತಿನಂತೆಯೇ ಇದೆ ನಿನ್ನ ಒಡೆಯನ ನುಡಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೋ. ಈ ದೇವಿಯು ಶಾಶ್ವತ ಕುಮಾರಿಯೇ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳನ್ನಂತೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ಅವಳ ಕಾಲ ಧೂಳಿಯ ಆಳುಗಳಾದ ಅನೇಕ ಕುಮಾರಿಕೆಯರೂ ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪೈಕಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಅಡಿ ಹುಡಿಯೂ ನಿನ್ನ ಒಡೆಯನ ಮುಡಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ಸೋಂಕಲಾರದು. ಇನ್ನು ಈ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವಿಯ ಮಾತಂತೂ ದೂರ ಉಳಿಯಿತು. ನಿನ್ನ

ಬದುಕು ಸಾವಿನ ಅಂಚಿಗೆ ಸಮೀಪಿಸಬಾರದೆಂದಿದ್ದರೆ ಬೇಗನೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗು.” ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಅಸುರ ರಾಯಭಾರಿಯು ಕಾಲು ಕಿತ್ತಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಾರದರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲ ಕುಮಾರಿಯರೂ ಆನಂದದಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡಿದರು. “ಇಂದೇ ಸುದಿನ. ಇದೇ ಸುದೈವ.” ಎನ್ನುತ್ತ ನಾರದರು ಬಂದು ಆ ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಉಳಿದ ಸಖೀ ಕುಮಾರಿಯರು ನೀಡಿದ ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಾರದರು ನುಡಿದರು.

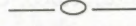
“ದೇವಿ, ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಷ, ಎಂಬ ದೈತ್ಯನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾನೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಎತ್ತುಗಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಎಂದು ದೇವತೆಗಳು ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ಸ್ಥಿರಳಾಗಿ ನಿಂತು ಆ ದೈತ್ಯರಾಜನನ್ನು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸು.” ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಕೂಡಲೇ ನಾರದರು ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಕೂಡಲೇ ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪರಿವಾರದ ಎಲ್ಲ ಕನ್ಯಾಮಣಿಗಳಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಲು ಅಪ್ಪಣೆ ನೀಡಿದಳು. ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲ ಕುಮಾರಿಯರು ಮಹಾದೇವಿಯ ಶಾಸನದಂತೆ ಖಡ್ಗ, ಥಾಲು, ಬಿಲ್ಲು, ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪಿಡಿದು ನಿಂತರು. ಆದರೆ ದೇವತೆಗಳ ಸೇನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮಹಿಷಾಸುರನ ದೈತ್ಯ ಸೈನ್ಯದ ದಾರುಣವಾದ ದಾಳಿಯಿಂದ ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟು ಚದುರಿ ಓಡಿಹೋಗಲು ಮಹಿಷಾಸುರನು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮಂದರ ಪರ್ವತದಡೆಗೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು.

ದಾನವೇಂದ್ರನ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಸೇನೆಯು ವೈಷ್ಣವೀಪುರದ ಬಳಿ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸುಂದರಿಯರ ಸೇನಾಪಥಕವು ಶಸ್ತ್ರಹಿಡಿದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿತ್ತು. ದೈತ್ಯ ಸೈನ್ಯವು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಜಲಜಮುಖಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯರಾಗಿ ಸಿಡಿದೆದ್ದು ದಾನವ ಸೇನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಖಡ್ಗಗಳಿಂದ ಕಡಿದು ಹಾಕಿದರು. ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿ ಹಾಕಿದನು. ದೈತ್ಯರ ರುಂಡಗಳೆಲ್ಲ ದಂಡದಿಂದ ಖಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ಬಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯವೀರರೆಲ್ಲರೂ ಕುಮಾರಿ ಬಳಗದಿಂದ ಉದ್ವಸ್ತರಾಗಿ ಹೋಗಲು ಉಳಿದ ದೈತ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಹಾಹಾಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಓಡತೊಡಗಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಮಹಿಷಾಸುರನು ಈ ಎಲ್ಲ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಗದೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೊಡೆಯ ಹೊರಟನು. ತನ್ನಡೆಗೆ ಬರ ಹೊರಟ ಆ ಕೋಣ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ಕೋಪಗೊಂಡ ದೇವಿಯು ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೈಗಳನ್ನು ತಳೆದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಲ್ಲು, ಕತ್ತಿ, ಶಕ್ತಿ, ಬಾಣ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಗದೆ, ಒನಕೆ, ಮುಂತಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಿಂಹವನ್ನೇರಿ ಆ ಮಹಿಷಾಸುರರನ್ನು ಎದುರಿಸಿದಳು.

ಆಗ ಅವಳು ರುದ್ರದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಲು ಶಿವ ಎತ್ತನ್ನು ಹತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಲು ಹೇಳಿ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯು ಎಲ್ಲ ದೈತ್ಯರನ್ನೂ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದಳು. ಆ ಮಹಿಷಾಸುರನು ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಸೋತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಬಂದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ

ಕೆಲವು ದಿನ ಯುದ್ಧ, ಕೆಲವು ದಿನ ಓಡಿಹೋಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಆ ದೈತ್ಯನು ಸಮರವನ್ನು ಎಳೆಸುತ್ತ, ಸಾವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತ, ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಓಡಾಡಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಆ ವೈಷ್ಣವೀ ದೇವಿಯು ಆ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ತುಂಬಾ ಓಡಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಶತಶೃಂಗ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದಳು. ಶೂಲದಿಂದ ಹೊಡೆದು, ಕಾಲಿನಿಂದ ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಒದ್ದು, ಖಡ್ಗದಿಂದ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದಳು. ದೇವಿಯ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಆ ದೈತ್ಯನ ದೇಹದೊಳಗಿದ್ದ ಸಚ್ಚೇತನವು ಸ್ವರ್ಗದೊಳಗೆ ಸೇರಿತು. ವೈಷ್ಣವೀ ದೇವಿಯು ಮಹಿಷಾಸುರನ ಮರ್ದನ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರೂ ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಧ್ವನಿ ಕೂಡಿಸಿದರು. ದೇವತೆಗಳ ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಬೇಕಾದ ವರ ಬೇಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ದೇವತೆಗಳು “ದೇವಿ, ನಾವು ಇದೀಗ ಹೇಳಿದ ಈ ದೇವೀಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಯಾರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಪಠಿಸಿ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮನೋರಥವು ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕು.” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯು ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ವರವಿತ್ತು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಳು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂಭತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ವರಾಹ :- ಹರಿ, ಹರ, ಬ್ರಹ್ಮ ಈ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ತ್ರಿಕಲಾದೇವಿಯ ವೈಷ್ಣವಾಂಶದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ಈವರೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ತಮಸ್ಸಂಭೂತಳಾದ ರೌದ್ರೀದೇವಿಯ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಶಿವಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಈ ರೌದ್ರೀದೇವಿಯು ನೀಲಾಚಲ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪಂಚಾಗ್ನಿ ಸಾಧನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಯಂಕರ ತಪಸನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ರೂರೂ' ಎಂಬ ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ದೈತ್ಯನು ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಂದ ವರವನ್ನು ಪಡೆದು ಬಲೋದ್ವೃಪ್ತನೂ, ಮದೋನ್ಮತ್ತನೂ ಆಗಿ ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಮಹಾವನ' ಎಂಬ ರತ್ನಸಾರ ಖಚಿತವಾದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಭಯಂಕರನಾಗಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದನು. ಆ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯನು ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಲೋಕಪಾಲಕರ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಅಮರಾವತಿಯ ಮೇಲೆ ಏರಿ ಬಂದನು. ಅವನ ಆ ಸೇನಾಸನ್ನಾಹದ ಅಬ್ಬರ ಉಬ್ಬರಗಳನ್ನೂ, ಹೊಡೆತ ಬಡಿತಗಳನ್ನೂ, ಹೋರಾಟ ಏರಾಟಗಳನ್ನೂ ತಾಳಲಾರದೇ ದೇವ ಸೈನ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಆಗ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಹೆದರಿ ಹೌಹಾರಿ ರೌದ್ರಿ ದೇವಿಯು ತಪಂಗೈಯುತ್ತಿದ್ದ ನೀಲಾಚಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ದೇವಿಗೆ ಶರಣುಹೋದರು. ರೂರೂ ರಾಕ್ಷಸನು ಅವರನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಅವಳಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ರೌದ್ರೀದೇವಿಯು ದೇವತೆಗಳ ಎದುರು ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟಳು. ಅವಳ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಕುಮಾರಿಯರು ಹುಟ್ಟಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ನಿಂತರು. ಎಲ್ಲರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಿಶೂಲ, ಅಂಕುಶ, ಪಾಶ ಮುಂತಾದ ಮಾರಕಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂಥ ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ಕುಮಾರಿಯರು ಕೂಡಲೇ ಕದನಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ರೂರೂ ರಾಕ್ಷಸನ ಸೈನಿಕರನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಕ್ಕಿಮುಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರು. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ದೈತ್ಯ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಧ್ವಂಸವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಅದನ್ನು ಕಂಡು ರೂರೂ ದೈತ್ಯನು ರೌರವಿ ಎಂಬ ಮಾಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ದೇವತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟನು. ಅದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ ಮಲಗಿದರು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ರೌದ್ರೀದೇವಿಯೂ ರೋಷಾಂಧಳಾಗಿ ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ತನ್ನ ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದ ತಿವಿದಳು. ಅದರಿಂದ ಆ ರೂರೂ ರಾಕ್ಷಸನ ತೊಗಲು ಹಾಗೂ ಬೋಳ ತಲೆ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದವು. ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಚರ್ಮಮುಂಡಗಳನ್ನು ಆ ದೇವಿಯು ಖಡ್ಗದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದಳು. ದೈತ್ಯನ ಚರ್ಮಮುಂಡಗಳನ್ನೂ ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಅವಳು ಚಾಪುಂಡಾ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ಕಾಲರಾತ್ರಿ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯೂ, ದುಷ್ಟ ಸಂಹಾರಿಣಿಯೂ ಆದ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ಕುಮಾರೀ ಸೇವಿಕೆಯರು ಪೂಜ್ಯಳಾದ ಅವಳನ್ನು ಬಳಸಿನಿತು "ನಮಗೆಲ್ಲ ಹಸಿವೆ ಆಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೊಡು." ಎಂದು

ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯು ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದಳು. ಕೂಡಲೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. “ದೇವತೆಗಳ ಒಡೆಯನಾದ ಮಹಾಪ್ರಭು, ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಿರಿ. ಇವರಿಗೆ ಹಸಿವು ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಹಸಿದ ಇವರಿಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕಡೆಗೆ ನನ್ನನ್ನೇ ತಿಂದು ಬಿಡುವರು.” ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾದೇವರು ಹೇಳಿದರು -

“ಕಾಲರಾತ್ರಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಿ, ಈ ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯರಿಗೆ ನಾನು ಆಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು - ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪರಪುರುಷರ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಳೋ ಅವಳ ಗರ್ಭವು ಈ ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಿಯರಿಗೆ ಆಹಾರ ಭಾಗವಾಗಲಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಜ್ಞ ಜನರ ಕಲಹಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬಲಿ ಕೊಲೆಗಳಿಂದ ಬದುಕಲಿ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಹೆರಿಗೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪೂಜಿತರಾಗಿ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಜನಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ನುಂಗಿ ತೇಗಲಿ. ಉಳಿದವರು ಹೊಲ, ಮನೆ, ಗದ್ದೆ, ಕೆರೆ, ಬಾವಿ ತೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತಿರುವ ಅಳುಬುರಕ ಹೆಂಗಸರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಜರಗುವ ಅಮಂಗಳ ಅನಾಹುತಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಿ.” ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಮಹಾದೇವರು ಆ ಚಾಮುಂಡಾದೇವಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಯಂ ರುದ್ರದೇವರು ಮಾಡಿದ ಆ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಆ ಮಹಾದೇವಿಯು ಸುಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಬೇಕಾದ ವರಬೇಡು ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ರುದ್ರದೇವರು “ದೇವಿ, ನಾನು ಮಾಡಿದ ಆ ದೇವೀಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸುವವರಿಗೆ ನೀನು ವರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಂತಾನ, ಸಂಪತ್ತು, ಸೌಭಾಗ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ನೀನು ಕರುಣಿಸಬೇಕು.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಹಾದೇವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಂತರ್ಹಿತರಾದರು. ದೇವತೆಗಳೂ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ದೇವಿಯ ಆ ಅವತಾರದ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ದಿವ್ಯಗತಿ ಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದೊರೆಯು ನವಮಿ, ಅಷ್ಟಮಿ, ಚತುರ್ದಶಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯುವನು. ಈ ತ್ರಿಶಕ್ತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕವು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಬೆಂಕಿ, ಹಾವು, ಚೇಳು ಮುಂತಾದ ಭಯವು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಹ ಸುಳಿದಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ರುದ್ರನ ತಾಮಸ ಶಕ್ತಿಯೇ ಚಾಮುಂಡಿ, ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾಲಿನೀ ಶಕ್ತಿಯೇ ವೈಷ್ಣವೀ, ಬ್ರಹ್ಮನ ಸತ್ವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಎಂದು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವುದು. ಆ ದೇವಿಯರ ಎಲ್ಲ ಅವತಾರ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರರು ಪತಿಗಳಾಗುವರು. ಈ ರೌದ್ರದೇವಿಯು ಎಷ್ಟು ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವಳೋ ರುದ್ರನು ತಾನು ಅಷ್ಟೇ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವನು. ಆ ದೇವಿಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಮನುಷ್ಯರ ಮೇಲೆಯೂ ಆ ರುದ್ರ ದೇವನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು

ವರಾಹ :- ಭೂದೇವಿಯೇ, ರುದ್ರವ್ರತದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಇದರ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳೂ ತೊಳೆದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಮೂರನೇಯ ಸಲ ರುದ್ರದೇವನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಕುತೂಹಲ ದಿಂದ ತಾನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಏರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಆ ಪಿಂಗಾಕ್ಷನಾದ ಶಂಕರನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಗ ಆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಐದನೆಯ ತಲೆಯು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ರುದ್ರನ ಮೇಲಿನ ಸ್ನೇಹದಿಂದ

“ಕಪಾಲಿನ್ ರುದ್ರ ಬಭ್ರೋಽಥ ಭವ ಕೈರಾತ ಸುವ್ರತ |

ಪಾಹಿ ವಿಶ್ವಂ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಕುಮಾರ ವರ ವಿಕ್ರಮ” ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸಿತು. ಅದರಲ್ಲಿಯ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಕಪಾಲಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ರುದ್ರನಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅವನು ತನ್ನ ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬರಳಿನ ಉಗುರಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಆ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನು. ಬ್ರಹ್ಮನ ಆ ತಲೆಬುರುಡೆಯು ರುದ್ರನ ಕೈಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತು. ಅದೇನಾದರೂ ರುದ್ರನ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ರುದ್ರನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು “ತಂದೆಯೇ, ಈ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಪಾಲವು ನನ್ನ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವ ಬಗೆಯಾವದು. ಮತ್ತೂ ನನ್ನ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ದೋಷವು ಹೇಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು “ರುದ್ರನೇ, ನೀನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಪಾಲಿಕ ವ್ರತವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಮಾಡು. ನಿನ್ನ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೂ ಈ ಕಾಪಾಲಿಕ ವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೂ ನಿನ್ನ ಪಾಪಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಈ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಪಾಲವು ನಿನ್ನ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು.” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ರುದ್ರನು ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ತಲೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಮೂರುಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ಆ ತಲೆಯ ಕೂದಲಗಳಿಂದ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಮಾಡಿ ಧರಿಸಿ, ಅದರ ಎಲುಬಿನಿಂದ ಜಪಮಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ರಕ್ತದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಆ ತಲೆಯ ಒಂದು ಚಿಪ್ಪನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಆ ತಲೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಒಡೆದು ಹೋಳು ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಚೂರನ್ನು ತನ್ನ ಜಡೆಯ ಮುಡಿಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಶಂಕರನು ನಿತ್ಯವೂ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ, ಅಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಿದನು. ಮೊದಲು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು, ಅನಂತರ ಸರಸ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ, ಬಳಿಕ ಗಂಗಾ ಯಮುನಾ, ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಅವಗಾಹನಗೈದು, ಬಳಿಕ ಶತದ್ರು, ದೇವಿಕಾ, ವಿತಥಾ, ಚಂದ್ರಭಾಗಾ, ಗೋಮತಿ, ಸಿಂಧು, ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಗೋದಾವರಿ, ಗಂಡಕಿ ಮುಂತಾದ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ನೇಪಾಳಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೂ, ದಾರುವನಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ತದನಂತರ ಕೇದಾರಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಭದ್ರೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಆ ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಫಲ್ಗು ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಹೀಗೆ ಶಿವನು ತೀರ್ಥದಿಂದ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಗಡಿಬಡಿಯಿಂದ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ಸುತ್ತುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮೈಮೇಲಿನ ಉಡುಗೆಯು ಉಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಉಡದಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಲಂಗೋಟಿಯು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. ಹೀಗೆ ಉಡುಗೆ ಉಡದಾರದಲ್ಲಿಯ ಕೌಪೀನಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋದ ಬಳಿಕ ಆ ಶಂಕರನು ನಗ್ನ ಕಾಪಾಲಿಕನಾದನು. ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಪಾಲವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದನು. ಏನಾದರೂ ಆ ತಲೆಯೋಡು ಇವನ ಕೈ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಅವನು ಎರಡು ವರ್ಷ ಹಿಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವನ ತಲೆಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತು. ಇಂಥ ವಿಭ್ರಾಂತ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತೆ ಅವನು ಹಿಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದೆ ತಾನು ಹೋಗಿ ಬಂದ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿ ಮುಳುಗಿ ಬಂದನು. ಕೊನೆಗೆ ಹನ್ನೆರಡನೇ ವರುಷ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಕಾಶಿಯ ಭಾಗೀರಥಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಶಿವನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಆ ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲವು ಬಿಟ್ಟುಹೋಯಿತು.

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಸ್ನಾನಮಾಡಿದ ಆ ತೀರ್ಥವು ಕಪಾಲಮೋಚನ ತೀರ್ಥ ಎಂದೂ ಈಗಲೂ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಶಿವನು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಹರಿಹರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದೇವಾಂಗ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಸೋಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಚಕ್ರತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತ್ರಿಜಲೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ತೆರಳಿದ್ದನು. ಬಳಿಕ ಹನ್ನೆರಡನೇ ವರುಷ ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಭೂತಗಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲದಿಂದ ತನ್ನ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ತನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಪಾಪದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾದನು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಆ ತೀರ್ಥವು ಕಪಾಲಮೋಚನ ತೀರ್ಥವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದೋಷವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಮಹಾದೇವನ ಕೈಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಪಾಲವು ಬಿದ್ದು ಹೋದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ದೇವತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಶಿವನಿಗೆ ಹೀಗೆ ನುಡಿದರು. “ಎರೂಪಾಕ್ಷನಾದ ರುದ್ರದೇವನೇ, ಲೋಕಮಾರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನಾದ ನೀನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಲೆಬುರುಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ನಗ್ನನಾಗಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಈ ವ್ರತವು ‘ನಗ್ನ ಕಾಪಾಲಿಕವ್ರತ’ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಹಿಮವತ್ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ನೀನು ಸಂಚರಿಸುವಾಗ ನಿನಗೆ ಉಂಟಾದ ಬಭ್ರುತೆಯು ಭಾಭ್ರವ್ಯವ್ರತವೆನಿಸುವುದು. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ

ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೈದ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಶೈವವ್ರತವೆಂದು ಹೆಸರಾಗುವುದು. ಶಿವದೇವ, ನೀನು ಮಾಡಿದ ವ್ರತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶೈವವ್ರತಗಳೆನಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವವರು ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಶುದ್ಧರೂ ಸಿದ್ಧರೂ ಆಗುವರು.” ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂಭತ್ತೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಸತ್ಯತಪನ ಕೌತುಕದ ಕತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೯೩

ಧರಣೀದೇವಿ:- ಸತ್ಯತಪನೆಂಬ ಮುನಿಯ ಚರಿತ್ರವು ಮುಂದೆ ಕೌತುಕ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರುವುದು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಈಗ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲವಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ವರಾಹ:- ಆ ಸತ್ಯತಪನು ಭೃಗುವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಒಳ್ಳೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಾಗಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವನದಲ್ಲಿಯೇ ಗೊಲ್ಲ ಭಿಲ್ಲರ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಅವನೂ ಒಬ್ಬ ಕಾಡುಬೇಡನಂತಾಗಿದ್ದನು. ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಿರಾತ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದ ಬಳಿಕ ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಆ ಸತ್ಯತಪಮುನಿಯು ಅರುಣಿ ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಮಹರ್ಷಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದನು. ದೊಡ್ಡವರ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಏನಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ? ಬೇಡವಾದ ಬೇಡರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವೆಲ್ಲ ಬಾಡಿದಂತಾದ ಆ ಸತ್ಯತಪನಿಗೆ ಅರುಣಿ ಮುನಿಗಳ ಸತ್ಸಂಗದಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಳಿದವು. ದುರ್ವಿಚಾರವೆಲ್ಲವೂ ಕಳೆದವು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಆಗಾಧ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮೂಡಿತು. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ನಂಬುಗೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅವನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವು ಮತ್ತೆ ಮರುಕಳಿಸಿ ಮಿನುಗತೊಡಗಿತು. ಅವನು ದುರ್ವಾಸಋಷಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಂದ ದಿವ್ಯವಾದ ತತ್ವೋಪದೇಶ ಪಡೆದನು. ಮತ್ತು ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಹಿಮಾಚಲದ ಉತ್ತರದ ತಪ್ಪಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯವತಿಯಾದ ಪುಷ್ಪಭದ್ರಾ ನದಿಯು ಹರಿಯುತ್ತಲಿದೆ. ಆ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಟ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡದಾದ ಆಲದ ಮರವಿದೆ. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಚಿತ್ರಶಿಲಾ ಎಂಬ ಒಂದು ದಿವ್ಯವಾದ ಹಾಸುಗಲ್ಲನ್ನು ಹಾಸಿದಂತಿದೆ. ಆ ಚಿತ್ರಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಸತ್ಯತಪನು ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಹೋಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿಧೆಗಳನ್ನು ಅವನು ಕಡಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನ ಎಡಗೈ ತೋರುಬೆರಳು ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ಕಡಿದ ಬೆರಳಿನಿಂದ ರಕ್ತವು ಸೋರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಂಸವು ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಭಸ್ಮವು ಉದುರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮುನಿಯು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿದ್ದ ತನ್ನ ಬೆರಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೂಡಿಸಿ ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಆಲದ ಮರದಲ್ಲಿ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ತಂಗಿದ್ದ ಒಂದು ಕಿನ್ನರ

ದಂಪತಿಗಳ ಜೋಡಿಯು ಸತ್ಯತಪಮುನಿಯ ಈ ಕೌತುಕದ ಗ್ರೀಮೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಬೆಪ್ಪ ಬಡಿದು ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ತೆಪ್ಪನೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿತು.

ಬೆಳಗಾದ ಬಳಿಕ ಆ ಕಿನ್ನರ ದಂಪತಿಗಳು ಇಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಯಕ್ಷ ಗಂಧರ್ವರಿಂದ ತುಂಬಿದ ದೇವತೆಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಈ ಕಿನ್ನರ ಮಿಥನಕ್ಕೆ “ನೀವೇನಾದರೂ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಕೌತುಕವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.” ಆಗ ಆ ಕಿನ್ನರ ದಂಪತಿಗಳು ಹಿಮಾಚಲದ ಉದೀಚ್ಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಭದ್ರಾದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಆಲದ ಗಿಡದಡೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯತಪಮುನಿಯ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಬೆರಳಿನಿಂದ ರಕ್ತ ಮಾಂಸಗಳು ಸುರಿಯದೇ ಕೇವಲ ಭಸ್ಮವು ಅವನ ಬೆರಳಿನಿಂದ ಉದುರಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಂದ್ರನು ಆ ಭಸ್ಮಸ್ರವಣದ ಕೌತುಕವನ್ನು ಕಣ್ಣಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಸಹೋದರನಾದ ಉಪೇಂದ್ರನನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹಿಮವತ್ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು.

ಆಗ ಉಪೇಂದ್ರನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ವರಾಹ ರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದನು. ದೇವೇಂದ್ರನು ಬೇಡನಾದನು. ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಇಂದ್ರೋಪೇಂದ್ರರು ಕೂಡಿ ವ್ಯಾಘ್ರ ವರಾಹ ವೇಷದಿಂದ ಸತ್ಯತಪನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತ ಪುಷ್ಪ ಭದ್ರಾನದೀತೀರದ ಆಲದ ಮರದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ವಿಷ್ಣು ಹಂದಿಯು ರೂಪದಿಂದ ಋಷಿಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನು. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದನು. ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ಆ ಹಂದಿಯ ತಪೋ ನಿರತನಾದ ಸತ್ಯತಪನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರವಾಯಿತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ಬೇಡನು ಬಂದನು. ಅತ್ಯಂತ ಕಾಂತಿಶಾಲಿಯಾದ ಆ ಇಂದ್ರರೂಪಿ ಬೇಡನು “ಪೂಜ್ಯ ಮುನಿಯೇ, ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಹಂದಿಯು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೇನಾದರೂ ಬಿದ್ದಿತೇ ? ನಮ್ಮ ಸೇವಕರ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಹಂದಿಯು ಎಲ್ಲಿದೆ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಸತ್ಯತಪ ಋಷಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ಏನೆಂದು ಇವನಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವದು ? ಇವನಿಗೆ ಈ ಹಂದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ಇವನು ಅದನ್ನು ಕೊಂದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ಈ ಬೇಡನ ಕುಟುಂಬ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವೂ ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಸಂಕಟ ಪಡುವರು. ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಈ ಬೇಡ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ನೋಡಲಾ ? ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಬಾಣ ನಾಟ ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತ ನನ್ನ ಈ ಋಷಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಶರಣು ಬಂದ ಊನದೀನವಾದ ಆ ಹಂದಿಯನ್ನು ನೋಡಲಾ ? ಎತ್ತಹೋದರೂ ಪಾಪ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡಲಿ ? ಹೇಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ ? ಆ ಸತ್ಯತಪಮುನಿಯು ಕ್ಷಣ ತಲೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತೆಪ್ಪಗೆ ಕುಳಿತನು. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಋಷಿಯ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೊಳೆಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಋಷಿಯು ಹಂದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ ಬಂದ ಆ ಬೇಡನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದನು.

“ವ್ಯಾಧನೇ, ದೇವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೂ ಹೇಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾಲಿಗೆಗೂ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನೋಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥವಾದ ಕಣ್ಣಿಗೆ

ತಾನು ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಲು ನಾಲಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹೇಳುವ ನಾಲಿಗೆಯುಳ್ಳ ಬಾಯಿಗೆ ನೋಡುವ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿನಗೆ ಆ ಹಂದಿಯ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಯಾರು ತಿಳಿಸಬೇಕು ?” ಸತ್ಯ ತಪಮುನಿಯ ಈ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹಂದಿ ಹಾಗೂ ಭಿಲ್ಲನ ವೇಷಧರಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು ಹಾಗೂ ಇಂದ್ರದೇವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಆ ಋಷಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಜರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿ “ನಾವಿಬ್ಬರೂ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಸತ್ಯತಪಮುನಿಯು ಇಂತು ನಮಿಸಿ ನುಡಿದನು. “ಪೂಜ್ಯರೇ, ದೇವಾಧಿದೇವತೆಗಳಾದ ನಿಮ್ಮ ದರುಶನದಿಂದಲೇ ನಾನು ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರವು ಭೂಮಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಏನು ಇದೆ ? ಅದರೂ ನೀವು ಇಬ್ಬರು ದೇವತೆಗಳು ನನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳ ಪರಿಹಾರವು ಆಗಬೇಕು. ಎರಡನೇ ವರದಿಂದ ನನಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿರಿ.”

ಇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಸತ್ಯತಪನಿಗೆ ಅಭೀಷ್ಟಿತವಾದ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದೃಶ್ಯರಾದರು. ಅವರ ವರದಿಂದ ಸತ್ಯತಪಮುನಿಯು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಆತನ ಗುರುವೂ ತಪಸ್ಸಿದ್ದನೂ ಆದ ಅರುಣಿ ಋಷಿಯು ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಸತ್ಯತಪನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಅರುಣಿಗೆ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ಇವನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಪರೋಕ್ಷವಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಅವನು ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯ ಸತ್ಯತಪನಿಗೆ ನುಡಿದನು. “ಸುವೃತನಾದ ವತ್ಸ, ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸು ಸಿದ್ಧಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕಂಡು ಧನ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿ ಪಕ್ವವಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ತಿ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಹೊರಡು. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬಾ. ಮಗನೇ ಎದ್ದೇಳು. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕು. ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವು ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ದಿವ್ಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಡೋಣ. ಆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಚರಣಗಳನ್ನು ಶರಣು ಹೋಗಿ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನಿಸೋಣ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಕರೆಗೆ ಕಾದು ಕುಳಿತ ಸತ್ಯತಪನು ತಕ್ಷಣವೇ ತನ್ನ ಗುರುವನೊಡನೆ ವೈಕುಂಠ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಇಬ್ಬರೂ ನಾರಾಯಣನ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನ ಪರಾಯಣರಾದರು. ಸತತ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಧ್ಯಾನ ಚಿಂತನದಿಂದ ಅವನ ಪಾದಾರವಿಂದ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನರಾಗಿ ಆ ಭಗವದ್ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪರಮಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತಾಮೂರನೇ ಆಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ಸ್ವಾಯಂಭುವ ಮನ್ವಂತರದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯು ಮಂದರಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಷಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದ ಬಳಿಕ ಚೈತ್ರಾಸುರ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದೈತ್ಯನು ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಟ ಗಾಯತ್ರೀದೇವಿಯು ಅಷ್ಟಭುಜಗಳುಳ್ಳವಳಾಗಿ ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಆ ಚೈತ್ರಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದಳು. ಈ ನಂದಾದೇವಿಯೂ ಮಹಿಷಾಸುರನ ಮರ್ದಿನಿಯಾದ ಆ ಪರಾಶಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಕಲಾರೂಪವೇ ಸರಿ. ವೈಷ್ಣವೀ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳ ಸಂಹಾರದ ಕಥೆಯೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನವು ಅಜ್ಞಾನದ ವಿನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೆಲುವು ಪಡೆದದ್ದರ ಗುರುತು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಮಹಿಷಾಸುರನೆಂದರೆ ಮೂರ್ತಿಮಂತ ಅಜ್ಞಾನ. ಆ ವೈಷ್ಣವೀ ದೇವಿಯು ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಳು. ಅಜ್ಞಾನವು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಾಶವಾಗಿ ಸುಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಜಯವಾಗುವದು ಎಂಬುದೇ ಈ ಕಥೆಯ ತಿರುಳು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಜ್ಞಾನಅಜ್ಞಾನಗಳ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದೇ ಇತಿಹಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ವಸ್ತುತಸ್ತು ಅದು ಒಂದು ಅಜ್ಞಾನದ ಅಪಕರ್ಷ ಮತ್ತೊ ಜ್ಞಾನದ ಉತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ಹೇಳುವ ಶಾಶ್ವತ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಯಂ ಸಿದ್ಧ ತತ್ವವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ಮೂಡಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

(ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನ ಶಕ್ತಿಶ್ಚ ಮಹಿಷೋಽ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ತಿಮಾನ್
ಅಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞಾನಸಾಧ್ಯಂ ತು ಭವತೀತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ||

ಮೂರ್ತಿಪಕ್ಷೇ ಚೇತಿಹಾಸ ಮಮೂರ್ತೇ ಚೈಕವದ್ ಹೃದಿ
ಶ್ಯಾಪ್ಯತೇ ವೇದವಾಕ್ಯೈಶ್ಚ ಇಹ ಸಾ ವೇದವಾದಿಭಿಃ ||)

ದೇವಿ, ನಾನೀಗ ನಿನಗೆ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪೂಜೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಕುಷ್ಠಾದಿ ರೋಗಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತರಾದ ಮನುಷ್ಯರು, ಸಂತತಿ ಇಲ್ಲದವರು ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯುಕ್ತನಾದ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಬರೆದು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಆಯುಷ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸಂತತಿ, ಎಲ್ಲವೂ ದೊರೆತು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸುಖಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಯೋಗ್ಯನಾದ ಗುರುವಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಬೇಕು. ಹರಿಯಂತೆ ಗುರುವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಆ ಗುರುವಿನೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿಯ ದಿನ ಹಾಲುಗಿಡದ ದಂತಕಾಷ್ಠವನ್ನು ಮಂತ್ರ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಅಗಿದು ಹಲ್ಲನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ದೇವರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಬೇಕು. ಅಂದು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಗುರುವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಏಕಾದಶಿ ದಿನ ಶಿಷ್ಯನು ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕು. ಪಂಡಿತನಾದ ಗುರುವು ಬಗೆಬಗೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಗಾಲಿಗಳುಳ್ಳ ಚಕ್ರವನ್ನು

ಸರ್ವತೋಭದ್ರ ಮುದ್ರೆಯುಳ್ಳದ್ದನ್ನಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಅಥವಾ ಎಂಟು ಎಲೆಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಒಂದು ಕಮಲವನ್ನಾದರೂ ಬರೆಯಬೇಕು. ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಶಿಷ್ಯನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ನಿಂತ ಅವನನ್ನು ಗುರುಮಂಡಲದ ಹತ್ತರ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗುರುವು ಗಂಧವನ್ನು ಬಳಿಯುವದರಿಂದ ಅಷ್ಟಪತ್ರ ಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ವಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನನ್ನೂ, ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಯಮನನ್ನೂ, ನೈರುತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತಿಯನ್ನೂ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕುಬೇರನನ್ನೂ, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ರುದ್ರನನ್ನೂ ಆವಾಹನೆಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿ ಪದ್ಮಮದ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಪೂರ್ವದಳದಲ್ಲಿ ಬಲರಾಮನನ್ನೂ ದಕ್ಷಿಣ ದಳದಲ್ಲಿ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನೂ ಪಶ್ಚಿಮ ದಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನನ್ನೂ ಉತ್ತರ ದಳದಲ್ಲಿ ವಾಸುದೇವನನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

ಪರಮಾತ್ಮನ ಎಡಗಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಯನ್ನೂ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಗದೆಯನ್ನು ವಾಯುವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮವನ್ನೂ, ಬಲಗಡೆಗೆ ಗರುಡನನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಧನಸ್ಸು, ಖಡ್ಗ, ಶ್ರೀವತ್ಸ, ಕೌಸ್ತುಭ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕಿನ ದಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಂಟು ಕಲಶಗಳನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಒಂಬತ್ತನೇ ವೈಷ್ಣವ ಕಲಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಪಂಡಿತನಾದ ಗುರುವು ಭುಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಲಶೋದಕಗಳಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಲೋಕವಾಲಕರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅಗ್ನಿ ವರುಣ ವಾಯು ಚಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸುವಾದ ನೀರುಗಳಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಆ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ತತ್ಪೋಷದೇಶಮಾಡಬೇಕು. ಹರಿ ಗುರುಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು. “ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಸರ್ವರೂಪಿಣಿ ಹೂಂಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ” ಎಂಬ ಹದಿನಾರು ಅಕ್ಷರವುಳ್ಳ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು. ಹೋಮವಾದ ಬಳಿಕ ವ್ರತಿಯಾದವನು ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಹೊನ್ನ, ರನ್ನ, ಚಿನ್ನ, ಗ್ರಾಮ, ಧಾಮ, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಪಾತ್ರ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದಾನಕೊಡಬೇಕು. ದರಿದ್ರನಾಗಿದ್ದರೆ ಯಥಾನುಕೂಲ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ವ್ರತವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯನು ವರಾಹಪುರಾಣವನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ವೇದ ಪುರಾಣಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದಂತಾಗುವದು. ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಜಪಿಸಿದಂತಾಗುವದು. ಪುಷ್ಕರ, ಪ್ರಯಾಗ, ಕಾಶಿ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮ, ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ ಜಪಮಾಡುವವರ ಎರಡರಷ್ಟು ಫಲವು ಕೇವಲ ವರಾಹಪುರಾಣ ಶ್ರವಣಮಾತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಹೀಗೆ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ಅನ್ನದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅನ್ನದಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಾನವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರಾದ ವಶಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಶ್ವೇತರಾಜರ ಸಂವಾದವು ಒಳ್ಳೇ ಉದ್ಬೋಧಕವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿದೆ. ಪರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಳಾವೃತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತ ಎಂಬ ರಾಜನಿದ್ದನು.

ಅವನು ಒಂದು ದಿನ ವಶಿಷ್ಠರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು “ಪೂಜ್ಯರೇ, ನಾನು ಭೂದಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಅದಕ್ಕೆ ವಶಿಷ್ಠರು “ಮಹಾರಾಜಾ, ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆನಂದ ವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ದಾನವೆಂದರೆ ಅನ್ನದಾನ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜನ್ ಮೊದಲು ನೀನು ಅನ್ನದಾನವನ್ನು ಮಾಡು. ಒಂದು ಅನ್ನದಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ದಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಶಿಷ್ಠರ ಈ ಮಾತು ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅನ್ನದಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಾನಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಅನ್ನದಾನದಂಥ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ದಾನವನ್ನು ತಾನೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿದನು. ಯಾರಿಗೂ ಉಟಕ್ಕೆ ಹಾಕದೆ ಆ ಶ್ವೇತ ರಾಜನು ಅನೇಕ ಯೋಗ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಹಾಗೇ ಧನಕನಕಗಳನ್ನು ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ರತ್ನ, ಮನೆ, ಹೊಲ, ಗ್ರಾಮ, ಜಹಗೀರಿಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನವಿತ್ತನು. ಒಂದು ಸಹಸ್ರ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗಗಳನ್ನು ವಶಿಷ್ಠರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಧನಕನಕ ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನೂ ದಾನಕೊಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಅಲ್ಪವೆಂದು ಅನ್ನದಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವನು ಎಂದೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಆ ಮಹಾರಾಜನು ಕಾಲಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಸಿವೆ ನೀರಡಿಕೆಗಳು ಅವನನ್ನು ಪೀಡಿಸ ತೊಡಗಿದವು. ಆ ಅಮರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕುಬೇಕಾದ ಸುಖಭೋಗ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಅವನು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೋದನು. ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಗಂಟಲು ಕಿತ್ತಿ ಬರುವಂತಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವು ಅವನಿಗೆ ಸೊಗಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ಮಹಾರಾಜನು ಶ್ವೇತ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರೋವರದ ಹತ್ತಿರ ಸಾರಿದನು. ಆ ಸರೋವರದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅವನು ಹಿಂದೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವು ಅರ್ಧ ಸುಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಜನು ಹೋಗಿ ಅಶೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಮಾಂಸ ಮತ್ತಿದ ತನ್ನ ಹಣದ ಎಲುವಿನ ಚೂರುಗಳನ್ನು ನೆಕ್ಕಲು ತೊಡಗಿದನು. ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದಿತು ಅವನ ಹಸಿವು. ಹೀಗೆ ಎಲುವುಗಳನ್ನು ನೆಕ್ಕಿ ಮತ್ತೆ ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಿ ಅವನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಹೀಗೆ ಅವನು ದಿನಾಲು ತನ್ನ ಮಾಂಸ ರಕ್ತಗಳನ್ನು ತಾನೇ ತಿನ್ನುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಒಂದು ದಿನ ಅದು ವಶಿಷ್ಠರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಆ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು “ಶ್ವೇತರಾಜ ಇದೇನು ನಿನ್ನ ದುರವಸ್ಥೆ ? ಸ್ವಮಾಂಸವನ್ನೇ ತಿನ್ನುವ ಪ್ರಸಂಗವು ನಿನಗೆ ಏಕೆ ಬಂದಿತು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಮಹಾರಾಜನು :-

“ಭಗವನ್, ನಾನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯಲು ನೀರನ್ನು ಹನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಈಗ ಸ್ವರ್ಗವಾದರೂ ಉಪವಾಸ ಸಂಕಟಪಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಹಸಿವು ನೀರಡಿಕೆಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಗಾಲನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿವೆ.”

ರಾಜನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಆಲಿಸಿ ವಶಿಷ್ಠರು ದುಃಖದಿಂದ ನುಡಿದರು.-

“ರಾಜನ್, ಬಹಳ ಹಸಿದಿರುವ ನಿನಗೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ! ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಕೊಡದೇ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಕೊಡದಿರುವ ಯಾವ ವಸ್ತುವೂ ನಮಗೆ ದೊರಕಲಾರದು. ನೀನು ಹಿಂದೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಧನ, ಕನಕ, ಹೊಲ, ಮನೆಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಅನ್ನ ದಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡದಿರುವದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಈಗ ಸರ್ವ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ಅನ್ನವು ಮಾತ್ರ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ.” ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ವೇತಮುನಿಯು ವಶಿಷ್ಠರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ “ಮಹಾಮುನಿಗಳೇ, ದಾನ ಮಾಡದ್ದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯವಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ” ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ವಶಿಷ್ಠರು ನುಡಿದರು- “ ಹಿಂದೆ ದಾನ ಮಾಡದಿದ್ದು ದನ್ನು ಈಗ ಪಡೆಯಲು ಒಂದು ಉಪಾಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿನೀತಾಶ್ವ ಎಂಬ ಅರಸನು ಸರ್ವಮೇಧ ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಆ ಭೂಪತಿಯು ಹಸುಗಳನ್ನೂ ಆನೆ ಕುದುರೆ ಧನಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ದಾನವಿತ್ತನು. ಆದರೆ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದುದೆಂದು ಅನ್ನ ದಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಆ ರಾಜನು ಬದುಕಿ ಇರುವವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಗಂಗೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ದೇಹತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರಿದನು. ನಿನ್ನಂತೆ ಅನ್ನ ದಾನ ಮಾಡದ ಆ ರಾಜನನ್ನು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಸಿವೆಯ ಕಸಿವಿಸಿಯು ಕಾಡತೊಡಗಿತು. ಹೀಗೆ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಆ ರಾಜನು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾನವಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ನೀಲ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅವನ ದೇಹವು ಹಾಗೇಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆ ಗಂಗಾನದಿ ತಟಾಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇವನ ಕಡೆಯಿಂದ ಬದುಕಿ ಇದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ ಪುರೋಹಿತರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ವಿನೀತಾಶ್ವರಾಜನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು.-

“ಋಷಿವರ್ಯ, ನನ್ನ ಈ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ಹಸಿವೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಈ ಕ್ಷುಧೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯವು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.” ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪುರೋಹಿತರು ಇಂತು ನುಡಿದರು. “ ರಾಜನೇ ನೀನು ತಿಲಧೇನು, ಜಲಧೇನು, ಗುಡಧೇನು, ರಸಧೇನು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೇ ದಾನ ಮಾಡು. ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಹಸಿವೆ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಬಳಲಿಕೆ ತೊಳಲಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ದೂರಾಗುವದು.” ಆಗ “ಆ ತಿಲಧೇನುವನ್ನು ದಾನಮಾಡುವ ಬಗೆ ಯಾವುದು ” ಎಂಬ ರಾಜನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪುರೋಹಿತರಾದ ಋಷಿಗಳು ಉತ್ತರಿಸಿದರು.-

“ತಿಲಧೇನು ಅಂದರೆ ಎಳ್ಳಿನಿಂದ ರಚಿಸಿದ ಆಕಳು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ೬೪ ಸೊಲಿಗೆ ಎಳ್ಳಿನಿಂದ ಒಂದು ಆಕಳವನ್ನು, ಹದಿನಾರು ಸೊಲಿಗೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕರುವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಆ ಎಳ್ಳಿನ ಹಸುವಿನ ಮೂಗನ್ನು ಗಂಧದಿಂದಲೂ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಬೆಲ್ಲದಿಂದಲೂ ಬಾಲವನ್ನು ಗಂಟೆಯಿಂದಲೂ ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನದಿಂದಲೂ ಮಾಡಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನವನ್ನು ಹೊದಿಸಿ ಮಂತ್ರೋಕ್ತವಾದ ವಿಧಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನಕೊಡಬೇಕು.

ಅನ್ನಂ ಮೇ ಜಾಯತಾಮನ್ಯತ್ಪಾನಂ ಸರ್ವರಸಾಸ್ತಥಾ |

ಸರ್ವಂ ಸಂಪಾದಯಾಸ್ಕಾಕಂ ತಿಲಧೇನೋ ದ್ವಿಜಾರ್ಪಿತೇ ||

“ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಪಿತವಾದ ತಿಲಧೇನುವೇ, ನನಗೆ ಅನ್ನವೂ, ನೀರೂ ಸರ್ವ ರಸಗಳೂ ದೊರೆಯಲಿ, ನಮಗೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡು” ಎಂದು ದಾನ ಮಾಡುವವನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ದೇವಿ ತ್ವಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಕುಟುಂಬಾರ್ಥಂ ವಿಶೇಷತಃ |

ಭಜಸ್ವ ಕಾಮಾನ್ಮಾಂ ದೇವಿ ತಿಲಧೇನೋ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ||

“ದೇವಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಿಲಧೇನುವೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ” ಎಂದು ದಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು ಹೇಳಬೇಕು. ಮೇಲಿನಂತೆ ಹೇಳಿ, ಬಳಿಕ ತಿಲಧೇನುವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜೋತ್ತಮನೇ, ಅದು ಸರ್ವೇಷ್ಟ ಲಾಭವನ್ನೂ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇಳುವವರೂ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ದಾನವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುವವರೂ, ಸರ್ವ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವರು.

ವರಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

— 0 —

ನೀರಿನ ಆಕಳಿನ ದಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೯೫

ಪುರೋಹಿತ :- ಮಹಾರಾಜ, ಜಲದೇನುವಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಪುಣ್ಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಸುವಿನ ಮೈದೊಗಲಿನಳತೆಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗೋಮಯದಿಂದ ಸಾರಿಸಬೇಕು. ಸಾರಿಸಿದ ಆ ಮಂಡಲದ ನಟ್ಟ ನಡುವೆ ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಕಲಶವನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು. ಕರ್ಪುರ, ಚಂದನ, ಗಂಧಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಆ ಪೂರ್ಣ ಕಲಶವೇ ಆಕಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕರುವಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಲಶವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಪತ್ರ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿ ಅದರ ಒಳಗೆ ಪಂಚರತ್ನಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಕಲ್ಲು, ಹೂ, ಸಾವಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಶದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ಹರಡಿ, ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪ, ಎರಡನೇಯದರಲ್ಲಿ ಮೊಸರು, ಮೂರನೇಯದರಲ್ಲಿ ಜೇನುತುಪ್ಪ, ನಾಲ್ಕನೇಯದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ ತುಂಬಿ ಇಡಬೇಕು.

ಕಲ್ಪಿತವಾದ ಆ ಕಲಶಧೇನುವಿಗೆ ಬಂಗಾರದಿಂದ ಮುಖವನ್ನೂ, ಕೃಷ್ಣ ಗರುವಿನಿಂದ ಕೊಂಬನ್ನೂ, ಎಲೆಗಳಿಂದ ಕಿವಿಗಳನ್ನೂ, ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣು, ತಾಮ್ರದಿಂದ ಪೃಷ್ಠ, ಕಂಚಿನಿಂದ ಮೈ, ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಕೂದಲು, ಸೂತ್ರದಿಂದ ಬಾಲ, ಕಪ್ಪು ಒಡವೆಯಿಂದ ಗಂಟೆ, ಕಂಬಳಿದಾರದಿಂದ ಹೂಮಾಲೆ, ಬೆಲ್ಲದಿಂದ ಬಾಯಿ, ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪಿನಿಂದ ಹಲ್ಲು, ಸಕ್ಕರೆಯಿಂದ ನಾಲಿಗೆ, ಬೆಣ್ಣೆಯಿಂದ ಮೊಲೆ, ಕಬ್ಬಿನಿಂದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ

ಅದನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾಜಿನದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಹೂ ಗಂಧ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಕುಟುಂಬಿಯೂ ವೇದಾಧ್ಯಾಯಿಯೂ ಆದ ಯೋಗ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಜಲಧೇನುವನ್ನು ದಾನ ಕೊಟ್ಟವನು ಒಂದು ದಿನ, ಕೊಂಡವನು ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಕೇವಲ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕುಡಿದು ಉಪವಾಸವಿರಬೇಕು. ಈ ಜಲಧೇನು ದಾನದಿಂದ ಸೆರೆ ಕುಡಿದವನು, ತಂದೆಯ ತಲೆ ಕಡಿದವನು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಸಾಯ ಹೊಡೆದವನು, ಗುರುವಿನ ಮಡದಿಯ ಸೆರಗು ಹಿಡಿದವನು ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವಿಷ್ಣು ಪದವನ್ನು ಐದುವರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತೆದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

— 0 —

ರಸಧೇನು ದಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೯೬

ರಾಜನ್, ರಸಧೇನು ದಾನದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾರಿಸಿದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಹರಿವಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಲಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಕೊಡವನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಅದನ್ನೇ ಹಸುವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕರುವಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಲುತುಂಬಿದ ಕಲಶವನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು. ಆ ಕಲಶ ಧೇನುವಿಗೆ ಕಬ್ಬಿನ ಕಾಲು, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗೊರಸು, ಚಿನ್ನದ ಕೊಂಬು, ವಸ್ತ್ರದ ಬಾಲ, ತುಪ್ಪದ ಮೊಲೆ, ಹೂವಿನ ಗಂಗೆದೊಗಲು, ಸಕ್ಕರೆಯ ಬಾಯಿ, ಹಣ್ಣಿನ ಹಲ್ಲು, ತಾಮ್ರದ ಪೃಷ್ಠ, ಹೂಗಳ ರೋಮ, ಮುತ್ತಿನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏಳು ವಿಧವಾದ ಭತ್ತಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಡಬೇಕು. ಧೂಪವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳುತುಂಬಿದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಇಂಥ ರಸಧೇನುವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳುಳ್ಳ ವೇದಾಧ್ಯಾಯಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ದಾನ ಕೊಡುವವನೂ ಕೊಳ್ಳುವವನೂ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರಸಧೇನು ದಾನದಿಂದ ದಾನಮಾಡಿದವನ ಸರ್ವ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಅವನು ಸ್ವರ್ಗಸೇರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಅವನ ಹಿಂದಿನ ಹತ್ತು ತಲೆ ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ತಲೆಯವರೂ ಕೂಡ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಲ್ಲದ ಹಸುವಿನ ದಾನ

ಪುರೋಹಿತ :- ಗುಡಧೇನು (ಬೆಲ್ಲದ ಆಕಳು)ವಿನ ದಾನವು ಸರ್ವ ಮನೋರಥಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವುದು. ಸಾರಿಸಿದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಹಾಸಿ ಬೆಲ್ಲದಿಂದ ಆಕಳವನ್ನೂ ಕರುವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರ ಮತ್ತು ರತ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ತಾಮ್ರ ಬೆಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದವು ಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣು-ಕಿವಿ-ಕೈಕಾಲು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ಭಾರ ಅಥವಾ ಎರಡು ಭಾರ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು

ಭಾರ ತೂಕದ ಆ ಹಸುವನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯ ಹಣ್ಣುಕಾಯಿ ಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ವೇದ ಓದಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸಾವಿರ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಅರ್ಧ ಗಿರ್ಧ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ಶತ್ಕಾನುಸಾರವಾಗಲಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ದಾನಕೊಡುವಾಗ ಕೊಡುವವನು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ

ಗುಡಧೇನೋ ಮಹಾವೀರ್ಯೇ ಸರ್ವಸಂಪತ್ತದೇ ಶುಭೇ |
ದಾನಾದಸ್ಮಾಚ್ಚ ಭೋ ದೇವಿ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ||

ವಾಚಾಕೃತಂ ಕರ್ಮಕೃತಂ ಮನಸಾ ಯದ್ವಿಚಿಂತಿತಂ |'
ಮಾನಕೂಟಂ ತುಲಾತೂಟಂ ಕನ್ಯಾಗೋರ್ಧೇ ಉದಾಹೃತಂ |
ಅನ್ಯತಂ ನಾಶಮಾಯಾತು ಗುಡಧೇನೋ ದ್ವಿಜಾರ್ಪಿತೇ ||

ಎಂದು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ “ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಎಲೇ ಬೆಲ್ಲದ ಹಸುವೇ! ಈ ನಿನ್ನ ದಾನದಿಂದ ನಾನು ಈವರೆಗೆ ಮಾತಿನಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೃತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವೂ, ತೂಕ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಮೋಸವೂ, ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಹಸುವಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸುಳ್ಳು, ಇವುಗಳಿಂದ ಬಂದ ನನ್ನ ಪಾಪವನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಹರಿಸು. ನಮಗೆ ಸರ್ವ ಸಂಪದವನ್ನು ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡು. ಈ ದಾನದಿಂದ ನನಗೆ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯಗಳು ದೊರಕಲಿ ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಬೆಲ್ಲದ ಹಸುವನ್ನು ಇಂತು ದಾನಕೊಡುವವರು ಹಾಲು ಹೊಳೆ ಹರಿಯುವಲ್ಲಿ, ಮೊಸರಿನ ಮಡು ಮೊರೆಯುವಲ್ಲಿ, ತುಪ್ಪದ ಪಾಯಸ ತುಳುಕುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವರು.

ಸಕ್ಕರೆಯ ಗೋದಾನ

ಬೆಲ್ಲದ ಹಸುವಿನಂತೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹಸುವಿನ ದಾನದಿಂದಲೂ ವಿಶೇಷ ಪುಣ್ಯವುಂಟು. ಸಾರಿಸಿದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಜಿಂಕೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಹಾಸಿ, ದರ್ರೆಯನ್ನು ಹರಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಹಸುವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ ಕಣ್ಣು, ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಪಂಚರತ್ನ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಅದನ್ನು ದಾನಕೊಟ್ಟು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಅದನ್ನು ದಾನಕೊಟ್ಟು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈ ದಾನ ಕೊಟ್ಟವನು ಒಂದು ದಿನ, ಕೊಂಡವನು ಮೂರುದಿನ ಬರೇ ಸಕ್ಕರೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಇರಬೇಕು.

ಜೇನು ಧೇನು ದಾನ

ಪುರೋಹಿತ ಮಧು ಧೇನು (ಜೇನುತುಪ್ಪದ ಹಸು)ವಿನ ದಾನವು ಸರ್ವಪಾಪಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕವಾಗಿದೆ. ಸಾರಿಸಿದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ ದರ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಸಿ, ಅದರಮೇಲೆ ಹದಿನಾರು ಜೇನು ತುಂಬಿದ ಕೊಡಗಳಿಂದ ಆಕಳಿನ ಹಾಗೂ ಕರುವಿನ ಆಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಚಿನ್ನದಿಂದ ಆ ಹಸುವಿನ ಮುಖವನ್ನು, ಅಗರು ಗಂಧಗಳಿಂದ ಕೊಂಬು, ತಾಮ್ರದಿಂದ ಪೃಷ್ಠ, ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಗಂಗೆದೊಗಲು, ಬಿಳಿ ಕಂಬಳಿಸುತ್ತಿದ ಕಬ್ಬಿನ

ಗಳಿಗಿಂದ ಕಾಲು, ಬೆಲ್ಲದಿಂದ ಬಾಯಿ, ಸಕ್ಕರೆಯಿಂದ ನಾಲಿಗೆ, ಹೂಗಳಿಂದ ತುಟಿ, ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಹಲ್ಲು, ದರ್ರೆಗಳಿಂದ ಕೂದಲು, ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ಗೊರಸು, ಎಲೆಗಳಿಂದ ಕಿವಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣ ಸಂಪನ್ನವಾದ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಜೇನು ಧೇನುವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಆ ಜೇನಿನ ಆಕಳಿನ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೂ ನಾಲ್ಕು ಎಳ್ಳಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು. ಕಂಚಿನ ಮೊಲೆ ಕಂಠಾಭರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ

ರಸಜ್ಞಾ ಸರ್ವ ದೇವಾನಾಂ ಸರ್ವಭೂತ ಹಿತೇ ರತಾ ।

ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ಪಿತರೋ ದೇವಾ ಮಧುಧೇನೋ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥

ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಆ ಹಸುವಿನ ಬಾಲದ ಬುಡವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದಾನಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು “ಮಧು ವಾತಾ ಋತಾಯತೇ” ಎಂಬ ಮಧುಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿ ದಾನಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಭತ್ತಿ ಮತ್ತು ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ದಾನಕೊಡುವವನು ಕೂಡ “ಅಹಂಃ ಗೃಹ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಂ ದೇವಿ ಕುಟುಂಬಾರ್ಥೇ ವಿಶೇಷತಃ । ಕಾಮಂ ಕಾಮದುಘೇ ಕಾಮಾನ್ಮಧು ಧೇನೋ ನಮೋಸ್ತುತೇ” ಎಂದು ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಧುದೇನು ದಾನವಿತ್ತವನು ಒಂದು ದಿನ, ಕೊಂಡವನು ಮೂರುದಿನ ಬರೀ ಪಾಯಸ ಜೇನುತುಪ್ಪ ತಿಂದಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ದಾನಿಯೂ ಅವನ ಪೂರ್ವಜರೂ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು.

ಹಾಲಿನ ಹಸು, ಮೊಸರಿನ, ಆಕಳು ಬೆಣ್ಣೆ ಭತ್ತದ ಧೇನುಗಳ ದಾನ

ಪುರೋಹಿತ :- ರಾಜನ್, ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಾಲು ತುಂಬಿದ ಕಲಶವನ್ನು ಹಸುವಿನ ಆಕಾರವಾಗಿ ಇರಿಸಿ, “ಆಪ್ತಾಯಸ್ವ ಸಮೇ ತುತೇ ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕ್ಷೀರ ಧೇನುವನ್ನು ದಾನಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಂತೆ ಮೊಸರು ತುಂಬಿದ ಪೂರ್ಣ ಕುಂಭವನ್ನು ಹಸುವನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ “ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋ ಆಕಾರಿಷಂ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರ ಸಹಿತವಾಗಿ ದಧಿಧೇನುವನ್ನು ದಾನಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಂತೆ ತಾಜಾ ಬೆಣ್ಣೆ ಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ಕಲಶವನ್ನು ನವನೀತ ಧೇನುವನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ

ಪುರಾ ದೇವಾಃ ಸುರೈಸ್ಸರ್ವೈಃ ಸಾಗರಸ್ಯ ತು ಮಂಥನೇ ।

ಉತ್ಪನ್ನಂ ದಿವ್ಯಮಮೃತಂ ನವನೀತಮಿದಂ ಶುಭಂ

ಆಪ್ತಾಯಕಂತು ಭೂತಾನಾಂ ನವನೀತ ನಮೋಸ್ತುತೇ॥

ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ದಾನಕೊಡಬೇಕು, ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನಿಂದ ಹಸುಕರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಲವಣ ಧೇನು ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಹಣ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಶುಭಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಗಂಧ ಪುಷ್ಪದೀಪಗಳಿಂದ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತವಾದ ಉಪ್ಪಿನ ಹಸುವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಜೋಡು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೊದಿಸಿ

“ಇಮಾಂ ಗೃಹಾಣ ಭೋ ವಿಪ್ರ ರುದ್ರರೂಪಾಂ ನಮೋಸ್ತು ತೇ
ರಸಜ್ಞಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಸರ್ವ-ದೇವ-ನಮಸ್ಕೃತಾ |
ಕಾಮಂ ಪುರಯ ಮೇ ದೇವಿ ರುದ್ರರೂಪೇ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆ ಉಪ್ಪಿನ ಹಸುವನ್ನು ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯೊಂದಿಗೆ ದಾನ
ಕೊಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ಭಾರ ತೂಕದ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಹಸುವನ್ನೂ ಅದರ ಕಾಲು ಭಾಗದಿಂದ
ಕರುವನ್ನೂ ರಚಿಸಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಆವಾಹಿಸಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದಾನ
ಕೊಡಬೇಕು. ದಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ದಾನಕೊಡುವವನು ಹೇಳಬೇಕು.

“ಯಥಾ ದೇವಗಣಃ ಸರ್ವಸ್ತ್ವಯಾ ಹೀನೋ ನ ವರ್ತತೇ
ತಥಾ ಉದ್ಧರ ಮಾಂ ದೇವಿ ಪಾಹಿ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರಾತ್ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಆ ಹತ್ತಿಯ ಹಸುವನ್ನಿತ್ತು ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪುಣ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭತ್ತಗಳಿಂದ ಹಸು ಹಾಗೂ ಕರುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಧೂಪ ದೀಪಗಳಿಂದ
ಪೂಜಿಸಿ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ -

ತ್ವಂ ಹಿ ವಿಪ್ರ ಮಹಾಭಾಗ ವೇದವೇದಾಂಗ ಪಾರಗ
ಮಯಾ ದತ್ತಂಚ ಗೃಹ್ಣೀಷ್ವ ಪ್ರಸೀದ ತ್ವಂ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ ||

ಪ್ರೀಯತಾಂ ಮಮ ದೇವೇಶೋ ಭಗವಾನ್ಮಧುಸೂದನಃ
ಯಾ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತು ಗೋವಿಂದೇ ಸ್ವಾಹಾ ಯಾ ಚ ವಿಭಾವಸೌ ||

ಶಕ್ರೇ ಶಚೀತಿ ವಿಖ್ಯಾತಾ ಶಿವೇ ಗೌರೀತಿ ಸುಸ್ಥಿತಾ
ಗಾಯತ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪೋಕ್ತಾ ಜೋತ್ಸಾ ಚಂದ್ರೇ ರವೇಃ ಪ್ರಭಾ ||

ಬುದ್ಧಿಬ್ರಹ್ಮಹಸ್ತತೇಃ ಖ್ಯಾತಾ ಮೇಧಾ ಮುನಿಷು ಸತ್ಯಮಾ
ತಸ್ಮಾತ್ಸರ್ವಮಮಯೀ ದೇವೀ ಧಾನ್ಯ ರೂಪೇಣ ಸಂಸ್ಥಿತಾ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಆ ಧಾನ್ಯ ಧೇನುವನ್ನು ಸತ್ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾನ
ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಮುಂದೆ ಆ ದಾನಿಯು
ರುದ್ರಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ರಾಜನೇ, ಕಪಿಲಾಧೇನುವಿನ ದಾನವು
ಮಾನವರನ್ನೂ ಹರಿಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಕಪಿಲ ಧೇನುವಿನ
ತಲೆಕೊರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವತೀಥಿಗಳೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲ ಗೋವಿನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ
ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಪಿಲ ಧೇನುವಿನ ಗೋಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದರೆ
ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಹತ್ತು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ
ಪಾಪಗಳು ತೊಳೆದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಕಪಿಲ ಧೇನುವನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ
ಸಾವಿರ ಗೋದಾನ ಮಾಡಿದ ಫಲ ಉಂಟು. ಅದನ್ನು ತುರಿಸಿದರೆ ನೂರು ಗೋದಾನದ
ಫಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ನೀರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಗೋಮೇಧ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದ ಫಲ ಎಂದು

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳಿವೆ. ಇಂಥ ಕಪಿಲಾ ಧೇನುವನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದವನು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ಈ ಕಪಿಲಾ ಧೇನುಗಳು ಸುವರ್ಣ ಕಪಿಲಾ, ಗೌರಪಿಂಗಲಾ, ರಕ್ತಾಕ್ಷೀ (ಕೆಂಪು ಕಣ್ಣಿನದು) ಗುಡ ಪಿಂಗಲಾ (ಬೆಲ್ಲದಂತೆ ಪಿಂಗಟ ವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದು) ಬಹುವರ್ಣಾ (ಹಂಡಬಂಡ) ಶ್ವೇತ ಪಿಂಗಲಾ (ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿ ಗೋರೋಚನ ವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದು), ಶ್ವೇತ ಪಿಂಗಾಕ್ಷೀ (ಬಿಳಿ ಹಾಗೂ ನಸುಗೆಂಪು ಬಣ್ಣದ್ದು) ಕೃಷ್ಣ ಪಿಂಗಲಾ (ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಪಿಂಗಟವರ್ಣದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳದ್ದು), ಪಾಟಲಾ (ಪಾದರೀ ಹೂವಿನ ಬಣ್ಣದ್ದು), ಪುಚ್ಛ ಪಿಂಗಲಾ (ಗೋರೋಚನ ಬಣ್ಣದ ಬಾಲ ಉಳ್ಳದ್ದು), ಮಿರಶ್ವೇತಾ (ಬಿಳಿಯ ಗೊರಸಿನದು) ಹೀಗೆ ಆಕಳುಗಳು ಬಗೆಬಗೆಯ ಬಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಣ ಉಳ್ಳವುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಲಕ್ಷಣ ಸಂಪನ್ನವಾದ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನ ನೀಡಬೇಕು. ಸತ್ವಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ದಾನವಿತ್ತ ಈ ಹಸುಗಳು ದಾನಿಗಳಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸುವವು.

ಎರಡು ಕಡೆ ಮೋರೆಯುಳ್ಳ ಆಕಳು

ಪುರೋಹಿತ:- ಮಹಾರಾಜ, ಉಭಯಮುಖೀ ಗೋದಾನದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳು- ಭೂದೇವಿಯು ವರಾಹ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಕಪಿಲಾಧೇನು ಅಂದರೆ ಏನು ? ಅದರ ಲಕ್ಷಣವೇನು? ಈಯಲಾದ ಕಪಿಲ ಧೇನುವಿನ ದಾನದಿಂದ ಯಾವ ಪುಣ್ಯವುಂಟು ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ವರಾಹ ದೇವರು ಇಂತು ಉತ್ತರಿಸಿದರು -

“ಭೂದೇವಿಯೆ, ಹೋಮ ಹವನಗಳಿಗಾಗಿ, ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರದ ಸಲುವಾಗಿ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಧೇನುವೇ ಕಪಿಲಾಧೇನು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಎಲ್ಲ ತೇಜೋ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಕಪಿಲಾಧೇನುವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕಪಿಲೆಯು ಪವಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ. ಮಂಗಳಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪರಮ ಮಂಗಳ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಕಪಿಲ ಧೇನುಗಳು ಮಾನವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಅಯೋಗ್ಯರಿಂದ ಈ ಕಪಿಲೆಯನ್ನು ದಾನಪಡೆಯಬಾರದು. ಅಯೋಗ್ಯರು ಕಪಿಲೆಯ ಹೈನವನ್ನು ತಿಂದರೆ ಮುಂದೆ ನಾಯಿ ಜನ್ಮ ಪಡೆದು ಅಮೇಧ್ಯ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬರುವದು. ಕೋಟಿ ಬೇರೆ ಹಸುಗಳನ್ನು ದಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಕಪಿಲಾ ದಾನವು ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಉಭಯ ಮುಖಿ ಕಪಿಲಾ ದಾನವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಪಿಲಾಧೇನು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಬಳಿಕ ಅದರ ಪ್ರಸವ ಕಾಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಕಪಿಲೆಯು ಈಯುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಕರುವಿನ ಮೋರೆಯು ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ಆ ಕಪಿಲೆಗೆ ಎರಡುಕಡೆ ಮುಖಗಳು ಇದ್ದಂತಾಗಿ ಅದು ಉಭಯ ಮುಖೀ ಗೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಕರು ಅರ್ಧ ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ಆ ಧೇನುವು ಭೂದೇವಿ ಇದ್ದಂತೆ. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಯೋಗ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಕೊಂಬು ಬೆಳ್ಳಿಯ

ಗೊರಸುಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿ ಆ ಉಭಯ ಮುಖಿ ಗೋವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣೆ ಇತ್ತು ದಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಾನದಿಂದ ಮಾನವನ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉಭಯ ಮುಖಿ ಗೋವನ್ನು ದಾನ ಕೊಡುವವನು ಆ ದಿನ ಬರಿ ಹಾಲು ಅಥವಾ ಪಾಯಸವನ್ನು ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಉಭಯ ಮುಖಿಗೋವನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾದ ಸಮಗ್ರ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನೇ ದಾನ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪುಣ್ಯ ಬರುವದು. ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಈ ದಾನ ಕೊಡುವಾಗ ದಾನಿಯು. -

“ಇಮಾಂ ಗ್ರಹಾಣೋಭಯಮುಖೀಂ ಉಭಯತ್ರ ಶಮೋಸ್ತು
ತೇ ದದೇ ವಂಶ ವಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸದಾ ಸ್ವಸ್ತಿಕರೀ ತವ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ದಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವನೂ ಕೂಡ -

“ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾಮಿ ತ್ವಾಂ ಧೇನೋ ಕುಟುಂಬಾರ್ಥೇ ವಿಶೇಷತಃ
ಶುಭಂ ಭವತು ಮೇ ನಿತ್ಯಂ ದೇವಧಾತ್ರಿ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ||

ಮೇ ನಿತ್ಯಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭವತು ರುದ್ರಾಂಗೇತಿ ನಮೋ ನಮಃ |

ಓಂ ದ್ಯೌ ಸ್ತಾ ದದಾತು ಪೃಥಿವೀ ತ್ವಾ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತು |

ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಆ ಹಸುವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶೀ ದಿನ ಎಳ್ಳಿನ ಹಸುವನ್ನೂ ದಾನಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಷ್ಣುಪದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಶ್ರಾವಣ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಾದಶೀ ದಿನ ನಿಜನಾದ ಹಸುವನ್ನೇ ಸುವರ್ಣ ದಕ್ಷಿಣೆಯೊಂದಿಗೆ ದಾನವೀಯಬೇಕು.

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ದಾನ

ಗೋದಾನದಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ದಾನವೂ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಾನವೆಂದರೆ - ಬಂಗಾರದಿಂದ ತಕ್ಕ ಆಕಾರದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶೀ ಅಥವಾ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ದಿನ ಸತ್ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ವಬೀಜ ರಸದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ದಾನವೀಯುವದರಿಂದ ಸರ್ವ ದಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಬರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಾವ ದಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಏಕ ದೇಶವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ವಯಜ್ಞಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಫಲವು ಬರುತ್ತದೆ.”

ಪುರೋಹಿತರ ಬಾಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಾನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿನೀತಾಶ್ವ ರಾಜನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಾರದ ಕೊಡದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ವಿಧಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅದೇ ಋಷಿಗೆ ಗಂಗಾ ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನ ಹಸಿವೆ ನೀರಡಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಹೃತವಾದವು” ಎಂದು ವಸಿಷ್ಠ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳಿ ಶ್ವೇತರಾಜನಿಗೆ “ರಾಜನ್ ;

ನೀನಾದದೂ ವಿನೀತಾಶ್ವ ರಾಜನಂತೆ ಗೋದಾನ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಕ್ಷುಧಾಬಾಧೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೋ' ಎಂದು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಗುರುಗಳ ಉಪದೇಶದಂತೆ ಶ್ವೇತರಾಜನು ಕಪಿಲಾದಾನ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಾನಗಳನ್ನು ಯಥಾಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ಆ ಭೂಪತಿಯ ಹಸಿವು ಹಿಂಗಿತು. ಬಾಯಾರಿಕೆ ಇಂಗಿತು. ತೃಪ್ತಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವನು ಅನಂದದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದನು.

ವರಾಹ - ಭೂದೇವಿ, ಸರ್ವ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಈ ವರಾಹ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ನಾನು ನಿನಗಾಗಿ ಈ ವರೆಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಸ್ವಯಂ ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಬ್ರಹ್ಮನು ಇದನ್ನು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಪುಲಸ್ತ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನು. ಪುಲಸ್ತ್ಯನು ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಪರುಶುರಾಮ ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು. ಪರುಶುರಾಮ ಪ್ರಭುವು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ವರಾಹ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಉಗ್ರನಿಂದ ಮನು ಮಹಾರಾಜನು ಇದನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆಲ್ಲ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಅದನ್ನೇ ನಾನು ನಿನಗೆ ಬೋಧಿಸಿದೆ. ಇದು ಈ ವರಾಹ ಸಂಹಿತೆಯ ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಚಾರವಾದ ಕ್ರಮ. ಈಗ ಇದರ ಮುಂದಿನ ಎರಡನೆಯ ಉಪದೇಶ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆಲಿಸು. ಇದನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಅರಿತವನು ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಪರಮಾತ್ಮ. ಅವನಿಂದ ನಾನು, ನನ್ನಿಂದ ನೀನು. ನಿನ್ನಿಂದ ತಪಸ್ವಿದ್ಧರಾದ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಮುನಿಯೇ ಮೊದಲಾದವರು ಈ ವರಾಹ ಸಂಹಿತೆಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮುಂದೆ ವ್ಯಾಸರೂ ಅವರಿಂದ ರೋಮಹರ್ಷಿಣಿಯೂ ರೋಮಹರ್ಷಿಣಿಯಿಂದ ಶುನಕ ಪುತ್ರರಾದ ಶೌನಕರೂ ಈ ಪುರಾಣವನ್ನು ಉಪದೇಶ ಪಡೆಯುವರು.

ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಲ್ಲವರೆಂದರೆ ಬಾದರಾಯಣ ಗುರುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಒಟ್ಟು ಪುರಾಣಗಳು ಹದಿನೆಂಟು. ೧) ಬ್ರಹ್ಮ ೨) ಪದ್ಮ ೩) ವಿಷ್ಣು ೪) ಶಿವ ೫) ಭಾಗವತ ೬) ನಾರದ ೭) ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ೮) ಅಗ್ನಿ ೯) ಭವಿಷ್ಯ ೧೦) ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ೧೧) ಲಿಂಗ ೧೨) ವರಾಹ ೧೩) ಸ್ಕಂದ ೧೪) ವಾಮನ ೧೫) ಕೂರ್ಮ ೧೬) ಮತ್ಸ್ಯ ೧೭) ಗರುಡ ೧೮) ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ. ಈ ವರಾಹ ಪುರಾಣ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಓದಿ ಪಾರಾಯಣ ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವವರು ಪುಣ್ಯಭಾಗಿಗಳಾಗುವರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶೀದಿನ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣಮಾಡಿ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಯಾರು ಪೂಜಿಸುವರೋ, ಪುರಾಣಿಕರಿಗೆ ಭೂಮಿಕಾಣಿ ಧನಕನಕಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರೋ ಅವರು ವಿಷ್ಣು ಸಾಯುಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ವರಾಹ ರೂಪಧಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಆ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಸಂತೈಸಿದಾಗ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸನತ್ತುಮಾರರು ಐತಂದರು. ಸನತ್ತುಮಾರರು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳ ಎದುರು ಒಳಿತಾಗಲಿ ಎಂದು ಶುಭವಚನವನ್ನು ನುಡಿದು ಮಾತನಾಡಿದರು.-

“ಮಾಧವನ ಪ್ರಿಯಳಾದುದರಿಂದ ಮಾಧವಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಭೂದೇವಿಯೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ಧರಿಸಿದವನು ವಿಷ್ಣು. ನಿನ್ನನ್ನು ಆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಾಗ ನೀನು ಏನನ್ನು ಕಂಡೆ ? ಮತ್ತು ವರಾಹರೂಪಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಏನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ? ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಳು”

ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರರಾದ ಸನತ್‌ಕುಮಾರರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಭೂದೇವಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದಳು.

ಭೂದೇವಿ :- ಬ್ರಹ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಸನತ್‌ಕುಮಾರ, ನನ್ನ ಕೇಳಿಕೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಹೇಳಿಕೆ ಎರಡನ್ನೂ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡುವ ಅನೇಕ ಧರ್ಮ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಪತಿಸಿದವನಾದ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳೇನು ? ಮೋಕ್ಷಸಾಧಕವಾದ ಗುಹ್ಯ ಧರ್ಮಗಳಾವವು ? ಕರ್ಮಗಳಾವವು ? ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ಭಗವಂತನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳಿದ ಆ ಎಲ್ಲ ಗೂಢವಾದ ತತ್ವಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತ ವಿಟ್ಟು ಆಲಿಸಿರಿ”

ಧರಣೀ ದೇವಿಯು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಿಜ್ಞಾಸು ವೃತ್ತಿಯ ಸನತ್‌ಕುಮಾರನಿಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಸ್ವಯಂ ಶ್ರೀ ಹರಿಯೇ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದ ಈ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ಸದುಪಯೋಗವು ತನಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ತತ್ವ ಬುಭುಕ್ಷುಗಳಿಗೂ ಆಗಬೇಕು. ಎಂಬ ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯಿಂದ ಅವನು ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿ ತಪಸ್ವಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಭೂದೇವಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಮತ್ತು ಭೂದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡನು.

“ ತಾಯಿ, ಧರ್ಮ ಬೋಧವನ್ನು ನಮಗೆ ಮಾಡು” ಆಗ ಧರಾದೇವಿಯು ಭಗವದ್‌ಭಕ್ತನಾದ ಆ ಸನತ್ತುಮಾರನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸನ್ನ ಚಿತ್ತಳಾಗಿ ಆ ಎಲ್ಲ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಸವಿದನಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದಳು. “ಋಷಿಗಳೇ, ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಬಂದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಲಿಸಿರಿ-

“ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೊದಲು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಾಗಲಿ, ಗಾಳಿ ಬೆಳಕುಗಳಾಗಲಿ, ನಕ್ಷತ್ರ ನೀಹಾರಿಕೆಗಳಾಗಲಿ ಯಾವದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗಳೂ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಿಂಚು

ಮಿಂಚುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಹ ನಕ್ಷತ್ರ ರಾಶಿಗಳು ಯಾವೂ ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಯಾವ ದೇವತೆಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇದ್ದವರು ಮೂವರು ಮಾತ್ರ. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವನ ಪರ್ವತಗಳ ಭಯಂಕರವಾದ ಭಾರದಿಂದ ಕುಸಿದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಭೂದೇವಿಯು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗಿ “ ಅಜ್ಞಾನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನೇ, ಬೆಟ್ಟ ಬಯಲುಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಾನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸು ” ಎಂದು ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಮುತ್ತಜ್ಞನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಒಂದುಗಳಿಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಗೈದು ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂತು ನುಡಿದನು. “ವಸುಂಧರೇ! ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಸಂಕಟದಿಂದ ನಾನು ಪಾರು ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥನಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಕುತ್ತಿನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಆ ವಿಷ್ಣು ಒಬ್ಬನೇ ಸಮರ್ಥನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಸರ್ವ ಜಗತ್ ಕಾರಣನೂ ಸರ್ವ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠನೂ ಆದ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವನ್ನೇ ಶರಣು ಹೋಗು” ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಈ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಭೂದೇವಿಯು ಕೈಮುಗಿದು ಆದಿಶೇಷನ ಪರ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಪವಡಿಸಿದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು-

“ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ದೇವೋತ್ತಮಾ, ನನಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡಿದವನು ನೀನು. ಯಮ, ಕುಬೇರ, ಇಂದ್ರ, ವರುಣ, ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಎಲ್ಲ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಚ್ಯನಾಗಿ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಯಾಮಕನಾಗಿರುವ ನೀನೇ. ಕ್ಷರಾಕ್ಷರ ನಿಯಾಮಕನಾಗಿರುವ ನೀನು ಮಚ್ಚೈ ಕೂರ್ಮ, ವರಾಹ, ನರಸಿಂಹ, ವಾಮನ, ಪರಶುರಾಮ, ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಬುದ್ಧ, ಕಲ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಜಗದೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆ. ವಿಶ್ವ ವಿಸ್ತಾರನಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಜಗದಾಧಾರನೆಂದು ಪ್ರಥಿತನಾದುದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಪೃಥಿವಿ ಎಂದು ಹೆಸರು, ಬಲವೀರ್ಯಸಂಪನ್ನನಾದುದರಿಂದ ವಾಯು, ಆನಂದ ಪೂರ್ಣನಾಗಿ ಬೆಳಗುವುದರಿಂದ ಆಕಾಶ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಆಪ. ತೇಜೋರೂಪ ನಾದುದರಿಂದ ಜ್ಯೋತಿ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವೆ. ನೀನು ಪಂಚ ಮಹಾಭೂತಗಳ ಮತ್ತು ತನ್ಮಾತ್ರಗಳ ನಿಯಾಮಕನಾಗಿ, ಕಲಾ ಕಾಷ್ಠಾ ಮುಹೂರ್ತಾದಿ ರೂಪ ಕಾಲ ನಿಯಾಮಕನೂ ಆಗಿ ಕಾಲಸ್ವರೂಪನೂ ಆಗಿರುವೆ. ನದೀ, ಸಾಗರ, ಮೇರು, ಮಂದರ, ವಿದ್ಯ, ಹಿಮಾಲಯ ಮುಂತಾದ ಬೆಟ್ಟ ಬಯಲು, ಬಾನು, ನೈಕಲೋಕ, ಚರ-ಅಚರ, ಚೇತನ-ಅಚೇತನ, ರೂಪವಾದ ಅಖಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಸಂಚಾಲಕಶಕ್ತಿಯೇ ನೀನಾಗಿರುವೆ.

ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಹಿಮಾಲಯ, ಆಯುಧಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರ. ಬಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಶಿವನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಪಿನಾಕ. ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಸಾಂಖ್ಯ ಯೋಗ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಸಾಮವೇದ, ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾರಾಯಣ. ಸರ್ವಾತ್ಮಕನೂ, ಸರ್ವಗತನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ಮುಳುಗತಕ್ಕ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಸಮರ್ಥನು.”

ಭೂದೇವಿಯು ಮಾಡಿದ ಈ ಕೇಶವನ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಎರಡೂ ಹೊತ್ತು ಪಠಿಸಿದವರು ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದರಿದ್ರನಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಅಪುತ್ರನಿಗೆ ಪುತ್ರ, ಮಡದಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮಡದಿ, ಪತಿ ಇಲ್ಲದವಳಿಗೆ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಆಗುವುದು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂಭತ್ತೇಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

— ೦ —

ಭೂದೇವಿಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೯೮

ಭೂದೇವಿಯು ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಪರಿತುಷ್ಟನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅವಳಿಗೆ ಮಧುರ ಕಂಠದಿಂದ ಇಂತು ಮಾನ್ಯುಡಿದನು. - “ದೇವಿ, ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ನಾನು ನೀನು ಬಯಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಟ್ಟ ಬಯಲು, ಭೂಮಿ ಸೀಮೆ, ಸಾನು ಕಾನು, ಗ್ರಾಮ, ಧಾಮ, ನದೀ ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತೂ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೂ ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ.” ಭೂದೇವಿಗೆ ಹೀಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಇತ್ತು ಸಂತೈಸಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ತಾನು ಪ್ರಚಂಡವಾದ ವರಾಹ ರೂಪವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದನು. ಆರು ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಎತ್ತರ, ಮೂರುಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಬಿತ್ತರ, ಒಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಉದ್ದಳತೆಯುಳ್ಳ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ವರಾಹ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದನು. ಪರ್ವತ, ವನ, ಪಟ್ಟಣ, ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಕೋರಹಲ್ಲಿನಿಂದ ರಸಾತಳದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದನು. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಹರಿಯು ತನ್ನ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಎಳು ದ್ವೀಪ, ಎಳು ಕಡಲುಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಪೊಡವಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದನು.

ಕರ್ದಮ ಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಆಳುತ್ತಲಿದ್ದ ವರಾಹ ಕಲ್ಪದ ಆ ಎಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಯುಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಭೂದೇವಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗತಳಾಗಿ, ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತನ್ನ ಈ ಧರ್ಮ ರಹಸ್ಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತು ಕರುಣಿಸು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳು.

“ಅಹಂ ಚ ಶಿಷ್ಯಾ ದಾಸೀ ಚ ತವ ಭಕ್ತ್ಯಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾ |

ರಹಸ್ಯಂ ಧರ್ಮಸಂಯುಕ್ತಂ ತನ್ಮಮಾಚಕ್ಷ್ಮ ಮಾಧವ ||

ಸ್ವಾಮಿನ್ ಮಾಧವ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯಳೂ ಮತ್ತು ದಾಸಿಯೂ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಅನೇಕ ಧರ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಈ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮ ಆಚಾರವಿಚಾರ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಶಂಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಧರ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನೂ ರಹಸ್ಯ ಪ್ರಮೇಯಗಳನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸು.”

ಧರಣೀ ದೇವಿಯು ತತ್ವ ಬುಭುಕ್ಷೆಯ ಬಿನ್ನಪವನ್ನು ಆಲಿಸಿ ನಾರಾಯಣನು ಅವಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಉತ್ತರಿಸಿದನು. -

“ವಸುಂಧರೇ, ನಿನ್ನ ಶಂಕೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನದ ರೂಪದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಗಳ ಪ್ರಮೇಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ, ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಭಕ್ತರ ಆಚಾರ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ, ಕರ್ತವ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಮಾನವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.”

ಕ್ಷುದ್ರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಾನವರು ಮಾಡುವ ನೂರಾರು ಯಜ್ಞಗಳಿಂದಲೂ, ಸಾವಿರಾರು ದಾನ ಧರ್ಮಗಳಿಂದಲೂ, ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಲ್ಲ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಾಮರ್ಶದಿಂದ ನನ್ನ ಸರಿಯಾಗಿ ಜ್ಞಾನಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನನ್ನನ್ನು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವ ಏಕಾಂತ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಒಲಿಯುತ್ತೇನೆ. ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳ ಯಾವ ಭಕ್ತನು ಬೈಗು ಬೆಳಗು, ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ, ಅನುದಿನವೂ ನನ್ನನ್ನು ನೆನೆಯುವನೋ ಮತ್ತು ಯಾರ ಚಿತ್ತವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಯಾವ ಮನುಷ್ಯರು ದಶಮಿ, ಏಕಾದಶಿ, ದ್ವಾದಶಿ ಈ ತಿಥಿತ್ರಯವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವರೋ ಅಂಥವರು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವೂ ಕೂಡ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಏಕಾದಶೀ ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನವೂ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಉಪವಾಸ ಅಂದರೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು “ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಧೂಪ, ದೀಪ ಮತ್ತು, ಬೆಳ್ಳಗಿನ ಹೂವುಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

“ಸುಮಾನಿ ಸುಮನಾ ಗೃಹ್ಯ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಭಗವಾನ್ ಹರಿಃ”

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದೇವರಿಗೆ ಹೂಗಳನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕು.

“ನಮೋಸ್ತು ವಿಷ್ಣವೇ ವ್ಯಕ್ತಾಂವ್ಯಕ್ತ ಗಂಧವಿಶೇಷಕಾನ್

ಸುಗಂಧಾನ್ವಾ ಗೃಹಾಣ ನಮೋ ಭಗವತೇ ವಿಷ್ಣವೇ”

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಶ್ರೀ ಹರಿಗೆ ಗಂಧವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

“ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರತ್ಯಾಗತಮಾಧಾರಸವನಂ ಪತಯೇ ಭವಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ಮೇ ಧೂಪನಂ ಗೃಹ್ಣಾತು ಭಗವಾನಚ್ಯುತಃ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಧೂಪವನ್ನು ಬೆಳಗಬೇಕು.

ಸಾಸುವೆ, ಗೋಧಿ, ಹೆಸರು, ಅಕ್ಕಿ, ನವಣಿ, ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಭಕ್ಷಿಸುವವನು ನನ್ನ ಪರಮಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿ ಜಾತಿಯವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಷಟ್ಕರ್ಮ ಅಂದರೆ- ಯಜ್ಞ ಮಾಡುವದು ಮಾಡಿಸುವದು, ಪಾಠ ಓದುವದು ಹೇಳುವದು. ದಾನವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕೊಳ್ಳುವದು. ಈ ಆರು ವಿಹಿತಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವರಿಗೆ ಅಹಂಕಾರವು ಇರಬಾರದು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಭುತ್ವ ಇರಬೇಕು.

ಲಾಭದಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿರಬಾರದು. ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಹೇಳದೇ ಇರಬಾರದು. ಯಜ್ಞ ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ತಾನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆರೆ, ಕಾಲುವೆ ಧರ್ಮಭತ್ತ ಮುಂತಾದ ಲೋಕೋಪಕಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಧರ್ಮ ಮೂರು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ. ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ. ಪರೋಪಕಾರ. ಈ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮಗಳ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದವನು ದಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಶೂರನಾಗಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಲ್ಲಿ ಶೌರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಕ್ರೌರ್ಯ ಇರಬಾರದು. ಐಶ್ವರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಅಹಂಕಾರ ಬಾರದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಬೆಳೆದರೂ ಪ್ರಶಂಸೆಯ ಹುಚ್ಚಿಗೆ ಬೀಳಬಾರದು. ಕೃತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಮಾತು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಜನರ ಗುಣ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿಯಿರುವುದು ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಕ್ಷತ್ರಿಯನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯಗುಣವೆಂದರೆ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುವುದು. ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಚಪಲತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ದೇಶದ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಶೌರ್ಯ, ಚಾತುರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕ್ರೌರ್ಯ ಚಾಡಿಕೇಳುವುದು ಅಸೂಯೆ ಮುಂತಾದ ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಇವೇ ಆಗಿವೆ. ಇಂಥ ಸದ್ಗುಣಿಯಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯನು ನನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸಿದರೆ ಅವನು ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನೇ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ವೈಶ್ಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥವನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅತೀ ಲಾಭದ ಆಶೆ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಸ್ವಧರ್ಮವಾದ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಲಾಭ ಬಂದಾಗ ಹಿಗ್ಗಬಾರದು. ಹಾನಿಯಾದಾಗ ಕುಗ್ಗಬಾರದು. ಋತುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಸ್ಥಿ ಗಮನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಮೋಹವನ್ನು ತೊರೆದು ಶಾಂತ ಚಿತ್ತದಿಂದ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಯೋಗ್ಯರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥ ಯೋಗ್ಯರಾದ ವೈಶ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಎಂದೂ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಎಂದೂ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಶೂದ್ರರು ಹರಿಪ್ರೀತಿಕಾರಕವಾದ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಭಾಗವತಾದಿ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ದೊಡ್ಡವರ ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು. ಲೋಭವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಮೋಹವನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕು. ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಇನಿತೂ ಆಸ್ಪದ ಇರಕೂಡದು. ದೇವರಿಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವರನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ದೊಡ್ಡವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ವಂದಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಶೂದ್ರನಿದ್ದರೆ ಸಾವಿರ ಜನ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತೊರೆದು ನಾನು ಆ ಶೂದ್ರನ ಕಡೆಗೇ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

“ತೃಕ್ತಾ ಋಷಿ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಶೂದ್ರಮೇವ ಭಜಾಮ್ಯಹಂ ||

ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯವರಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ

ಧರ್ಮಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಅನುಗ್ರಹವಾಗಿ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುವದು. ಎಲ್ಲ ಮಾನವರೂ ಮೋಹ ಕಾಮಗಳನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕು. ಸುಖ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬೇಕು. ನಾಲಿಗೆಯ ಸವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಹೆಂಡತಿ, ಮಗ, ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಹೊಲ, ಮನೆ, ಐಶ್ವರ್ಯ ಮತ್ತು ಭೋಗ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹರಿಪ್ರೀತಿಕಾರಕವಾದ ವಿಹಿತ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವತಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ಅನ್ಯಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜುಗುಪ್ಸೆ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಯೆ, ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲಿ ಗೌರವ, ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಅಲ್ಪತೃಪ್ತಿ, ವ್ರತನಿಷ್ಠೆ, ಕಾರ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೌನ, ಯದೃಚ್ಛಾ ಲಾಭಸಂತೋಷ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಗುಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯನು ದೇವರಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಪುಷ್ಪ, ಗಂಧ, ಧೂಪ, ದೀಪಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಗಡ್ಡೆ, ಗೆಣಸು, ಹಣ್ಣು, ಕಾಯಿ, ಹಾಲು, ಅಲಸಂದಿ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬರೀ ಗಂಜಿ. ಕೊನೆಗೆ ನೀರನ್ನಾದರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದೇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಆರು ಇಲ್ಲವೆ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಫಲಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಉಪವಾಸ ವ್ರತದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಏಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು.

ವರಾಹ :- ಗಂಧವತಿಯಾದ ಪೃಥ್ವೀದೇವಿಯೇ, ಮಾನವನು ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನ ಕರ್ಮಾಚರಣೆಯು ಸಫಲವಾಗುವದು. ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವಾಗ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅಹಂಕಾರ ಲೇಶವೂ ಇರಕೂಡದು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಕ್ಷಮೆ ದಯೆ ಶಮ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳು ಅವನ ಬಾಳಿನ ಉಸಿರಾಗಬೇಕು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇರಿಸಿರಬೇಕು. ಮಾಂಸವನ್ನೂ ಎಂದೂ ತಿನ್ನಕೂಡದು. ಹಣ್ಣುಕಾಯಿ, ಗಡ್ಡೆಗೆಣಸು, ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆ, ಹಾಲು ಮುಂತಾದ ಅನಿಷಿದ್ಧವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಉಣ್ಣಬೇಕು. ಷಷ್ಠೀ, ಅಷ್ಟಮೀ, ಚತುರ್ದಶೀ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ದಶಮೀ ಏಕಾದಶೀ ದ್ವಾದಶೀ ಮುಂತಾದ ತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರ್ವಕಾಲ ಪುಣ್ಯಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಹೀಗೆ ದೃಢ ವ್ರತನಾಗಿ ಯೋಗ ವಿಧಾನದಿಂದ ಧರ್ಮ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಶ್ರೀಹರಿಯ ಆ ದಿವ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮುಪ್ಪು, ಮೋಹ, ಬೇನೆ, ಬೇಸರ, ಜಾಡ್ಯ, ಮೌಢ್ಯ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಾಲ್ಕು ತೋಳುಗಳು, ಗದಾ, ಖಡ್ಗ ಮುಂತಾದ ಆಯುಧಗಳು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವು. ಈ ರೀತಿಯ ದಿವ್ಯ ಲೋಕ ಪ್ರಾಪಕವಾದ ನನ್ನ ಪೂಜಾ ಪರ್ಯುಪಾಸನಾದಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಬಾಳುವವರು ಬಗೆ ಬಗೆಯ ದುಃಖಗಳಿಗೊಳಗಾಗುವರು. ಈ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞ ಜನರು ಅನುಭವಿಸುವ ಗೋಳು ಗಂಡಾಂತರ ಕ್ಲೇಶ ಭವಣಿಗಳು ಅಸಹ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಅಹಂಕಾರಾವೃತೋ ನಿತ್ಯಂ ನರೋ ಮೋಹೇನ ಚಾವೃತಃ |
ಯೋ ಮಾಂ ನೈವ ಪ್ರಪದ್ಯೇತ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೧೦ ||
ಮನುಷ್ಯನು ಮೋಹದಿಂದ ಗರ್ವಾಂಧನಾಗಿ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ
ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖವು ಯಾವುದಿದೆ ?

ಸರ್ವಾಶೀ ಸರ್ವ ವಿಕ್ರೇತಾ ನಮಸ್ಕಾರ ವಿವರ್ಜಿತಃ |
ಯೋ ನ ಮಾಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯೇತ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೧೧ ||
ಇದ್ದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾರಿ, ತೂರಿ, ಕಂಡದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂಡು, ಸಿಕ್ಕದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಂದು
ಯಾವ ಗುರುಹಿರಿಯರಿಗೂ ತಲೆಬಾಗದೇ ದೇವರಿಂದ ದೂರ ಓಡಿದ
ಮಾನವನಿಗಿಂತ ದುಃಖಿ ಯಾರು ?

ಪ್ರಾಪ್ತ ಕಾಲೇ ವೈಶ್ವದೇವೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚಾತಿಥಿಮಾಗತಂ |
ಅದತ್ವಾ ತಸ್ಯ ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೧೨ ||
ವೈಶ್ವದೇವ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಯು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು
ಕೊಡದೇ ತಾನೇ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗಿಂತ ಪಾಪಿ ಯಾರು ?

ಸರ್ವಾನ್ನಾನಿ ತು ಸಿದ್ಧಾನಿ ಪಾಕ ಭೇದಂ ಕರೋತಿಯಃ |
ತಸ್ಯ ದೇವಾ ನ ಚಾಶ್ವಂತಿ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೧೩ ||
ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಸಮೀಚೀನ ಭೋಜನವನ್ನು
ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಂಥ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಯಾರು ?

ಅಸಂತುಷ್ಟಸ್ತು ವೈಷಮ್ಯೇ ಪರದಾರಾಭಿಮರ್ಶಕಃ |
ಪರೋಪತಾಪೀ ಮಂದಾತ್ಮಾ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೧೪ ||
ತನ್ನ ಮಡದಿಗಿಂತ ಪರಸ್ತ್ರೀಯ ಚೆಲುವೆ ಎಂದು ಅತ್ಯಪ್ಪಿಯಿಂದ ಪರಸ್ತ್ರೀ
ಸಹವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪರರಿಗೆ ತಾಪ, ತನಗೆ ಪಾಪವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ
ಮೂರ್ಖನಿಗಿಂತ ದುಃಖಿ ಯಾರು ?

ಅಕೃತ್ವಾ ಪುಷ್ಕಲಂ ಕರ್ಮ ಗೃಹೇ ಸಂವಸತೇ ನರಃ |
ಮೃತ್ಯು ಕಾಲವಶಂ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೧೫ ||
ಯಾವ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ವೃಥಾವಾಗಿ
ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದು ಸಾವನ್ನು ಅಪ್ಪುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖ ಯಾವದು ?

ಹಸ್ತಶ್ಚರಥಯಾನಾನಿ ಗಮ್ಯಮಾನಾನಿ ಪಶ್ಯತಿ |
ಧಾವತ್ಯಸ್ಯಾಗ್ರತಃ ಪೃಷ್ಠೀ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೧೬ ||
ಈ ಯೋಕದಲ್ಲಿ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ರಥಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮೆರೆಯುವವರು
ಕೆಲವರು. ಇನ್ನುಳಿದವರು ಅವರ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಓಡುತ್ತಲಿರಬೇಕು.
ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖ ಯಾವದು ?

ಅಶ್ವಂತಿ ಪಿಶಿತಂ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿಚ್ಛಾಲಿಸಮನ್ವಿತಂ |

ಶುಷ್ಕಾನ್ನಂ ಕೇಚಿದಶ್ವಂತಿ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೧೭ ||

ಕೆಲವರಿಗೆ ಮದ್ಯಮಾಂಸ ಭೋಜನ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಣ್ಣಕ್ಕಿಯ ಊಟ. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಒಣ ಅನ್ನಕ್ಕೂ ಗತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ದುಃಖ ಯಾವದು ?

ವರವಸ್ತ್ರಾವೃತಾಂ ಶಯ್ಯಾಂ ಸಮಾಸೇವತಿ ಭೂಷಿತಾಂ |

ಕೇಚಿತ್ಪಣೇಷು ಶೇರಂತೇ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೧೮ ||

ಕೆಲವರು ಹಂಸದುವುಳದ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ವಸ್ತ್ರ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಗಿನ ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಒರಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖವಾವುದು ?

ಸುರೂಪೋ ದೃಶ್ಯತೇ ಕಶ್ಚಿತ್ ಪುರುಷಶ್ಚಾತ್ಮ ಕರ್ಮಭಿಃ |

ಕೇಚಿದ್ವಿರೂಪಾ ದೃಶ್ಯಂತೇ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೧೯ ||

ಇದರಂತೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥರಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ರೂಪದಿಂದ ಚೆಲುವಿನ ಚಂದ್ರಾಮರು ಕೆಲವರು. ಅಷ್ಟಾವಕ್ರದೇಹದಿಂದ ಕಾಡಸಿದ್ದರಂತೆ ವಿದ್ರೂಪಿಗಳು ಕೆಲವರು.

ವಿದ್ವಾನ್ಮೃತೀ ಗುಣಜ್ಞಶ್ಚ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಶಾರದಃ |

ಕೇಚಿನ್ಮೂಕಾಶ್ಚ ದೃಶ್ಯಂತೇ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೨೦ ||

ಕೆಲವರು ಮಹಾ ಪಂಡಿತರು. ಕೆಲವರು ಮಹಾ ಮೂರ್ಖರು. ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೇ ಮಾತುಗಾರರು. ಹಲವರು ಹುಟ್ಟು ಮೂಕರು. ಕೆಲವರು ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಶಾರದರು. ಹಲವರು ನಿರಕ್ಷರ ಕುಕ್ಷಿಗಳು. ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವೈಷಮ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖ ಯಾವದು ?

ವಿದ್ಯ ಮಾನೇ ಧನೇ ಕೇಚಿತ್ಪು ಪಣಾ ಭೋಗ ವರ್ಜಿತಾಃ |

ದರಿದ್ರೋ ಜಾಯತೇ ದಾತಾ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೨೧ ||

ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಐಶ್ವರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತರು ಜಿಪುಣತನದಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಭೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಕ್ತ ಹಸ್ತದಿಂದ ದಾನ ಮಾಡುವ ಕೊಡುಗೆ ದಾನಿಗಳು ದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖವು ಯಾವುದಿದೆ ?

ದ್ವಿಭಾಯಃ ಪುರುಷೋ ಯಸ್ತು ತಯೋರೇಕಾ ಪೃಶಂಸತಿ |

ಏಕಾತು ದುರ್ಭಗಾ ತತ್ರ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೨೨ ||

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಡಂದಿರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇವನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಹೆಂಡತಿಯು ದುಶ್ಶೀಲೆಯಾಗಿ, ಸುಶೀಲೆಯಾದ ಮಡದಿಯನ್ನು ಇವನು ಪ್ರೀತಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖವು ಯಾವುದಿದೆ ?

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯೋ ವೈಶ್ಯಃ ತ್ರಯೋ ವರ್ಣಾಃ ಸುಮಧ್ಯಮೇ |

ಪಾಪ ಕರ್ಮರತಾ ಹ್ಯಾಸನ್ ತತೋ ದುಃಖತರಂ ನು ಕಿಂ || ೨೩ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಮೂರೂ ಜಾತಿಯವರೂ ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಮಾಡತೊಡಗಿದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದುಃಖವಾವುದು ?

ಲಬ್ಧ್ವಾತು ಮಾನುಷೀಂ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಪಂಚಭೂತ ಸಮನ್ವಿತಾಂ ।
ಮಾಮೇವ ನ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ತತೋ ದುಃಖಿತರಂ ನು ಕಿಂ ॥ ೨೪ ॥

ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಪಾಂಚಭೌತಿಕವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖವು ಯಾವದಿದೆ ?

ಭೂದೇವಿಯೇ, ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಅಹಿತವಾದ ಪಾಪ ವಿಚಾರ ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ಸುಖಿಸ್ವ ರೂಪವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಮಾಂ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ನೈವೇದ್ಯಂ ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಪರಿಕಲ್ಪ್ಯ ಚ ।
ಶೇಷಮನ್ನಂ ಸಮಾಶ್ನಾತಿ ತತಃ ಸೌಖ್ಯಿತರಂ ನು ಕಿಂ ? ॥ ೨೫ ॥

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ದೇವತಾರ್ಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಶುದ್ಧ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಿ ಆ ನೈವೇದ್ಯ ಶೇಷವನ್ನು ಭಗವಂತನ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಉಣ್ಣುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಖ್ಯವು ಯಾವುದಿದೆ ?

ತ್ರಿಕಾಲಂ ಯೇ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ಮಯೋಕ್ತೇನ ವಸುಂಧರೇ ।
ಕೃತ್ವಾ ಸಾಯಾಹ್ನಿಕಂ ಕರ್ಮ ತತಸ್ಸೌಖ್ಯಿತರಂ ನು ಕಿಂ ॥ ೨೬ ॥

ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಆ ವಿಹಿತ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಖ್ಯವು ಯಾವದಿದೆ ?

ದೇವತಾತಿಥಿ ಮರ್ತ್ಯಾನಾಂ ತೃಕ್ಷಾ ಚಾನ್ನಂ ವಸುಂಧರೇ ।
ಯಶ್ಚಾತ್ಮಾ ವೈ ಸಮಾಶ್ನಾತಿ ತತಃ ಸೌಖ್ಯಿತರಂ ನು ಕಿಂ ॥ ೨೭ ॥

ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡಿ ಬಳಿಕ ತಾನು ಊಟ ಮಾಡುವದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಖಕರವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವಿಷ್ಟಸ್ತ್ವ ತಿಥಿಯಸ್ಯ ನಿರಾಶೋ ಯನ್ನ ಗಚ್ಛತಿ ।
ಯೇನ ಕೇನಚಿದ್ಧತ್ತೇನ ತತಃ ಸೌಖ್ಯಿತರಂ ನು ಕಿಂ ॥ ೨೮ ॥

ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಯು ನಿರಾಶನಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಹೋಗದೆ ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಪಡೆದು ತೃಪ್ತನಾಗಿ ಇರುವದು ಯಜಮಾನನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಖಕರವಾಗಿರುವದು.

ಮಾಸಿ ಮಾಸ್ಯೇಕ ದಿವಸಸ್ತ್ವ ಮಾವಾಸ್ಯೇಹ ಯೋಚ್ಯತೇ ।
ಪಿತರೋ ಯಸ್ಯ ತುಷ್ಯಂತಿ ತತಃ ಸೌಖ್ಯಿತರಂ ನು ಕಿ ॥ ೨೯ ॥

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿನ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಸುಖಪಡಿಸುವದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಖಕರ.

ಭೋಜನೇಷು ಪ್ರಪನ್ನೇಷು ಯವಾನ್ನಂ ಯಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ।
ಅಭಿನ್ನ ಮುಖರಾಗೇಣ ತತಃ ಸೌಖ್ಯಿತರಂ ನು ಕಿಂ ॥ ೩೦ ॥

ಊಟಕ್ಕೆ ಜನರು ಬಂದಾಗ ಅನ್ನವನ್ನಾಗಲಿ, ಗಂಜಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಮುಖವನ್ನು ಕಹಿಮಾಡದೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನೀಡಿದರೆ ಅದೇ ಸುಖ.

ಯಸ್ಯ ಬುದ್ಧಿರ್ನನಶ್ಯೇಚ್ಚ ಉಭಯೋರಪಿ ಭಾರ್ಯಯೋಃ |

ಸಮಂ ಪತ್ಯತಿ ಯೋ ದೇವಿ ತತಃ ಸೌಖ್ಯತರಂ ನು ಕಿಂ || ೩೪ ||

ಇಬ್ಬರು ಮಡದಿಯರಿದ್ದರೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡದೆ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಮವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುವದೇ ಸುಖಕರ.

ಅಹಿಂಸನಂ ತು ಕುರ್ವೀತ ವಿಶುದ್ಧೇನಾಂತರಾತ್ಮನಾ |

ಯೋಽಹಿಂಸಾರತಃ ಶುದ್ಧಃ ಸ ಸುಖಾಯೋಪ ಜಾಯತೇ || ೩೫ ||

ನಿರ್ಮಲವಾದ ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ಯಾವದೇ ತರಹದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವದು ನಿಜವಾದ ಸುಖ.

ಪರಭಾರ್ಯಾಂ ಸುರೂಪಾಂ ತು ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೃಷ್ಟಿರ್ನಚಾಲ್ಯತೇ |

ಯಸ್ಯ ಚಿತ್ತಂ ನಂ ಗಚ್ಛೇತ್ತು ತತಃ ಸೌಖ್ಯತರಂ ನು ಕಿಂ || ೩೬ ||

ಹೆರವರ ಹೆಂಡತಿಯು ಎಷ್ಟೇ ಚೆಲುವೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅತ್ತ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡದೆ ಎಂದೂ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡದೇ ಇರುವದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಖಕರ.

ಮೌಕ್ತಿಕಾದೀನಿ ರತ್ನಾನಿ ತಥೈವ ಕನಕಾನಿ ಚ |

ಲೋಷ್ಠವತ್ಪತ್ಯತೇ ಯಸ್ತು ತತಃ ಸೌಖ್ಯತರಂ ನು ಕಿಂ || ೩೭ ||

ಮತ್ತು, ರತ್ನ, ಬಂಗಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣು ಹೆಂಟಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖವಾವುದು ?

ಲಬ್ಧೇನ ಚಾಪ್ಯಲಬ್ಧೇನ ಕುಚ್ಛಿತಂ ಕರ್ಮ ಗರ್ಹಯನ್ |

ಯಸ್ತು ಜೀವತಿ ಸಂತುಷ್ಟಃ ಸ ಸುಖಾಯೋಪಪದ್ಯತೇ || ೩೮ ||

ಲಾಭವಾಗಲಿ, ಹಾನಿಯಾಗಲಿ ಎಂದೂ ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಯದೃಚ್ಛಾಲಾಭ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಬದುಕುವವನು ನಿಜವಾದ ಸುಖಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಯಾಗುವನು.

ಭರ್ತುಸ್ತು ವೈ ವ್ರತಂ ಸ್ತ್ರೀಣಾಮೇವ ಮೇವ ವಸುಂಧರೇ |

ಯಾ ತೋಷಯತಿ ಭರ್ತಾರಂ ತತಃ ಸೌಖ್ಯತರಂ ನು ಕಿಂ || ೩೯ ||

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪತಿಯನ್ನು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುವದೇ ಒಂದು ವ್ರತವಿದ್ದಂತೆ. ಈ ವ್ರತದಿಂದ ಪತಿಯನ್ನು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖ ಯಾವದಿದೆ ?

ವಿದ್ಯತೇ ವಿಭವೇ ವಾಪಿ ಪುರುಷೋ ಯಸ್ತು ಪಂಡಿತಃ |

ನಿಗೃಹೀತೇಂದ್ರಿಯಃ ಪಂಚ ತತಃ ಸೌಖ್ಯತರಂ ನು ಕಿಂ || ೪೦ ||

ಐಶ್ವರ್ಯವು ಇದ್ದು ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವು ಇರುದೋ ಅಂಥ ಶ್ರೀಮಂತ, ಧೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಐದೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಖ್ಯವು ಯಾವದಿದೆ ?

ಸಹತೇ ಚಾಪಮಾನಂ ತು ವ್ಯಸನೇ ನ ತು ದುರ್ಮನಾಃ |
ಯಸ್ಯೇದಂ ವಿದಿತಂ ಸರ್ವಂ ತತಃ ಸೌಖ್ಯತರಂ ನು ಕಿಂ || ೪೧ ||
ಅವಮಾನವನ್ನು ಸಹನ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವ
ಬದುಕಿನ ಗೆಲುವಿನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಖ್ಯವಾವುದು.

ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ಚೈವ ಯಃ ಸದಾ ಪೂಜಯೇನ್ನರಃ |
ದೇವಂ ಚೈವ ಸದಾ ಪಶ್ಯೇತ್ ತತಃ ಸೌಖ್ಯತರಂ ನು ಕಿಂ || ೪೨ ||
ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳನ್ನು ದೇವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಪೂಜಿಸುವದು ಅತ್ಯಂತ
ಸುಖಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಋತುಕಾಲೇ ತು ಯೋ ಗಚ್ಛೇತ್ ಪತ್ನಾಮಾಸೇ ಚ ಮೈಥುನಂ |
ಅನನ್ಯಮಾನಸೋ ಭೂತ್ವಾ ತತಂ ಸೌಖ್ಯ ತರಂ ನು ಕಿಂ || ೪೩ ||
ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳವೂ ಋತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಡದಿಯೊಡನೆ ರಮಿಸುವದು ಅತ್ಯಂತ
ಸುಖಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ವರಾಹ :- ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾದ ಭೂದೇವಿಯೇ, ಭಕ್ತ್ಯಾಭಕ್ತ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ರೂಪವಾದ ಆಹಾರ ವಿಧಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದ ಮನುಷ್ಯನು ಹವಿಷ್ಯವಾದ ಅನ್ನವನ್ನುಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಹೋಮಕ್ಕೆ ವಿಹಿತವಾದ ಭತ್ತ ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಿ ಮನುಷ್ಯನು ತಾನೂ ಉಣ್ಣಬೇಕು. ನನಗೆ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ರುಚಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ರುಚಿಸದ ವಸ್ತುಗಳು ಕರ್ಮಾರ್ಹವಲ್ಲ ಅಂಥ ನಿಷಿದ್ಧ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನುವದು ಮೊದಲನೆ ಅಪರಾಧ. ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಮೂರನೇ ಅಪರಾಧ. ರಜಸ್ವಲೆಯಾದ ನಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡದೆ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ನಾಲ್ಕನೇ ಅಪರಾಧ. ಶವವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡದೇ ಮತ್ತು ಯಜ್ಞೋಪವೀತಧಾರಣ ಪಂಚಗವ್ಯ ಪ್ರಾಶನ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಐದನೇ ಅಪರಾಧ.

ಶವವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಚಮನ ಮಾಡದೇ ದೇವರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಆರನೇ ಅಪರಾಧ. ದೇವ ಪೂಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಏಳನೇ ತಪ್ಪು. ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂಟನೇ ತಪ್ಪು. ದೇವರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಹರಟೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದು ಒಂಬತ್ತನೇ ತಪ್ಪು. ಮೈಲಿಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸದೆ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಹತ್ತನೇ ತಪ್ಪು. ದೇವರ ಪೂಜೆ, ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾದಿ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುವುದು ಹನ್ನೊಂದನೇ ತಪ್ಪು. ನಿಷಿದ್ಧವಾದ, ವಾಸನೆಯಿಲ್ಲದ ಹೂಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಹನ್ನೆರಡನೇ ತಪ್ಪು. ಕೆಂಪು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು ಹದಿಮೂರನೇ ತಪ್ಪು. ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ತಪ್ಪು. ಒಗೆದು ಹಾಕದ ಮೈಲಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಹದಿನಾರನೇ ತಪ್ಪು. ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವಿಡದೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಣ್ಣುವುದು ಹದಿನೇಳನೇ ತಪ್ಪು. ಮೀನು ತಿನ್ನುವವರು ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಹದಿನೆಂಟನೇ ತಪ್ಪು. ಮಾಂಸ ತಿಂದು ನನ್ನ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ತಪ್ಪು. ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ ಅದೇ ಎಣ್ಣೆಗೈಯಿಂದ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ತಪ್ಪು. ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಶುದ್ಧನಾಗದೆ ದೇವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ತಪ್ಪು.

ಏನಾದರೂ ತಿಂದು ಕುಡಿದು ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೇ ತಪ್ಪು. ಮಾಂಸವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ನಿವೇದಿಸುವುದು ಇಪ್ಪತ್ತೊರನೇ ತಪ್ಪು. ಶೆರೆಕುಡಿಯುವವರು ದೇವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕನೇ ತಪ್ಪು. ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿ ತಿಂದು ಅಥವಾ ಯಾವದಾದರೂ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಿಂದು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಇಪ್ಪತ್ತೈದನೇ ತಪ್ಪು. ಎರಡನೇಯವರಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ದೇವರನ್ನು

ಪೂಜಿಸುವದು ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆ ತಪ್ಪು. ಹೊಸ ಧಾನ್ಯವು ಬಂದಾಗ ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸದೆ ಉಣ್ಣುವದು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೇ ತಪ್ಪು. ತೀರ್ಥ ಅಥವಾ ಕೆರೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವದು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಟನೇ ತಪ್ಪು. ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ತುರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಥವಾ ತಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಕೈ ತೊಳೆಯದೆ ದೇವರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವದು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ತಪ್ಪು. ಅಜೀರ್ಣವಾದಾಗ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವದು ಮೂವತ್ತನೇ ತಪ್ಪು.

ಹೂ, ಗಂಧ, ತುಳಸಿಗಳನ್ನು ಏರಿಸದೇ ಧೂಪ, ದೀಪ, ಆರತಿ ಮಾಡುವದು ಮೂವತ್ತೊಂದನೇ ತಪ್ಪು. ನಗಾರಿ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸದೇ ದೇವಾಲಯದ ಬಾಗಿಲ ತೆಗೆಯುವದು ಮೂವತ್ತೆರಡನೇ ತಪ್ಪು. ಈ ಯಾವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಪೂಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಭೂದೇವಿ, ಎಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡಬಹುದಾದ ದೃಢವ್ರತವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು-

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತೂ ತನ್ನ ಜಾತಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿಹಿತವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಯಾಪರನಾಗಿ ಅಹಿಂಸೆಯು ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮವೆಂದು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಬಿಡಿಯಬೇಕು. ಧರ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಕೈ ಸಡಿಲು ಬಿಟ್ಟು ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೇಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಚಾರ್ತುವರ್ಣ್ಯದವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ವಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಸ್ವಕರ್ಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ದೃಢವ್ರತವೆನಿಸುವದು. ಇದರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ದೃಢವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮೂರು ಭಕ್ತಿಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ. ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ. ಇವು ಮೂರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪತಿವ್ರತೆಯು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ದ್ವರೂ ಮೋಕ್ಷದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಂತೆ.

ಹರಿ, ಗುರು, ಪತಿ, ಭಕ್ತಳಾದ ಇಂಥ ನಾರಿಯು ಗಂಡನಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಸತ್ತರೆ ನನ್ನ ಅರ್ಥಾತ್ ವಿಷ್ಣುವಿನಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಪತಿಯ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಾಳೆ. ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾದ ಪುರುಷನೇ ಮೊದಲು ಸತ್ತರೆ ಅವನು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಂಥ ಪತಿವ್ರತೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಮಾಡುವ ಋಷಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣಲಾರರು. ಅಂದ ಬಳಿಕ ಮನುಷ್ಯರ ಪಾಡೇನು? ಅನ್ಯತ್ರ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವವರು ಮತ್ತಿಷ್ಟೂ ಮೂಢರಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಹೊಂದಲಾರರು. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿದವರಿಗೆ ಭಾವಸಿದ್ಧಿ ಅದರಂತೆ ಅವರ ಭಕ್ತಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಎದ್ದು ಮುಖ ಪಾದ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ದೇವರ ಎದುರು ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ದೇವರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ತಾನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾತರ್ವಿಧಿ ದಂತ ಧಾವನ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ದೇವರ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಹೂ ತುಳಿಸಿ ಗಂಧಾದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಧರಿಸಬೇಕು.

ಅನಂತರ ದೇವರ ಮುಖ ಮಾರ್ಜನಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ “ಭಗವನ್, ಭಕ್ತವತ್ಸಲ, ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ತೇ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಮೊದಲಾದ ಚೂರ್ಣಗಳಿಂದ ದೇವರ ಶರೀರವನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಅನಂತರ ಶುದ್ಧೋದಕದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ “ಸರ್ವಗಂಧಾಃ ಸೌಮನಸ್ಯಾಃ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಗಂಧವನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಹೂಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೊಗಸೆ ತುಂಬ ಬಿಡಿ ಹೂಗಳನ್ನು ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಅನಂತರ ಧೂಪಾರತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಪೀಠ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೈವೇದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ದೇವರಿಗೆ ಆಪೋಶನ ಆಚಮನಾದಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪಂಚರಾತ್ರಾಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣೆ

ಧರಣಿದೇವಿ :- “ಮಾಧವ, ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ನೈವೇದ್ಯವು ಯಾವ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿರಬೇಕು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸು.”

ಭೂದೇವಿಯ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ವರಾಹಸ್ವಾಮಿಯು ತನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವ ನೈವೇದ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ ಇಂತು ನುಡಿದನು-

“ಮಾಧವಿ, ಎಳುಬಗೆಯ ಭತ್ತ, ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಔದುಂಬರ ಹಾಗೂ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳು ಕರ್ಮಾರ್ಹ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕು. ಭತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಚಿಲ್ಲಕ, ಶಾಕ ಸುಗಂಧ, ರಕ್ತ ಸಾಲಿಕ, ಮಹಾಶಾಲಿ, ಕುಂಕುಮ, ಮಾಕ್ಷಿಕ, ಆಮೋದ, ಶಿವಸುಂದರಿ, ಶಿರೀಕ, ಕುಲಶಾಲಿ ಮುಂತಾದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭತ್ತಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಕ್ಕಿಯ ಅನ್ನವು ನನಗೆ ನೈವೇದ್ಯವಿಡಲು ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ಎಳ್ಳು, ನವಣ, ಹುರಳಿ, ಗೋಧಿ, ಶಾವಿ ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯಗಳು ಕರ್ಮಣ್ಯವಾದುದರಿಂದ ನನಗೆ ನಿವೇದಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಜಿಂಕೆಯ ಮಾಂಸ, ಗಂಡು ಆಡು ಹಾಗೂ ಮೊಲದ ಮಾಂಸವನ್ನು ದೇವರ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ವೇದ ಪಾರಂಗತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪಶುಗಳಲ್ಲಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಗವನ್ನು ನನಗೆ ಪಿಷ್ಟರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಬಾರದು. ಸಮರ್ಪಿಸುವದೂ ಉಂಟು. ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಾವಕ, ವಾರ್ತಿಕ, ಕಪಿಂಜಲ ಮುಂತಾದ ಬೇರೇಬೇರೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ದೇವರಿಗೆ ಸರ್ವಥಾ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಬಾರದು. ಎಮ್ಮೆಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು. ಒಳ್ಳೇ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನಿಷ್ಠವಾದ ಮತ್ತು ಮಂಗಳಕರವಾದ ಮತ್ತು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸುಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಒಳ್ಳೇ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥವರು ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಕೆಲವು ಪುರಾಣ ಸ್ಮೃತಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಧರ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾದುದರಿಂದ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತವಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಯುಗಾಂತರ ಕಲ್ಪಾಂತರ ವಿಷಯವಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಅಜ್ಞ ಜನರ ಮೋಹನಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ತಾಮಸ ಭಾಗವಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ವಸ್ತುತಃ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಾಂತ್ಯ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ದೇವರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಷಿದ್ಧವಾಗದ ಸಾತ್ವಿಕ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲು ಮೊಸರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು. ಹೇಳುವ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರು ಮಾಂಸವನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವರು ?)

ದೇವವಂದನೆ ಮತ್ತು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ

ಭೂದೇವಿಯೇ, ಸಂಸಾರದಿಂದ ಮಾನವರನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುವ ಪರಮ ರಹಸ್ಯವಾದ ಧರ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಕರ್ಮ ನಿಷ್ಕರಾದ ಆಸ್ತಿಕರು ಕದನ್ನಕ್ಕೆ ಆಶೆ ಮಾಡದೆ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರಾಗಿ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ಭದ್ರೇ, ನನ್ನ ರೂಪವು ಸತ್ಯ ಸನಾತನವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಳಗೆ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾನೇ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಾದವರು ಆ ಎಲ್ಲ ದಶದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಗವದ್ರೂಪಗಳನ್ನೂ ವಂದನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಭಕ್ತರಾದ ಮಹಾ ಪುರುಷರನ್ನೂ ಕೂಡ ವಂದಿಸಬೇಕು. ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತು ಆಚಮನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೊಗಸೆತುಂಬ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು 'ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ' ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿ

“ಯಜಾಮಹೇ ಧರ್ಮ ಪರಾಯಣೋದ್ಭವಂ ।

ನಾರಾಯಣಂ ಸರ್ವಲೋಕ ಪ್ರಧಾನಂ ॥

ಈಶಾನಮಾದ್ಯಂ ಪುರುಷಂ ಪುರಾಣಂ ।

ಸಂಸಾರ ಮೋಕ್ಷಾಯ ಕೃಪಾಕರಂ ತಂ ॥”

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಶ್ರೀ ಹರಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖನಾಗಿ “ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ವಾಸುದೇವಾಯ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ‘ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಬೊಗಸೆ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊನೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ “ಓಂ ನಮಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನ ಹಾಗೂ ದಿಗುಪಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ

“ಯಜಾಮಹೇ ಸೋಮಪಂ ಭವಂತಂ ತೇ |

ಸೋಮಾರ್ಕನೇತ್ರಂ ಶತಪತ್ರನೇತ್ರಂ ||

ಜಗತ್ಪ್ರಧಾನಂ ನನು ಲೋಕನಾಥಂ |

ಮೃತ್ಯುತ್ರಿಸಂಸಾರ ವಿಮೋಕ್ಷಣಂ ಚ |”

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಮೂರೂ ಸಂಧಿಕಾಲ- ಪ್ರಾತಃಕಾಲ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲ ಹಾಗೂ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಈ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ವರಾಹ :- ವಸುಂಧರೆ, ನಿನಗೆ ಈಗ ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳ ನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನವರು ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಚರಿಸಿದರೆ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಾಣುವ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಆಲಿಸು. ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಹಿತವಾದ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಧರ್ಮಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ತಪ್ಪದೇ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಆತ್ಮ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಂದೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಬಿಸಿಲು, ಚಳಿ, ಮಳೆ, ಗಾಳಿ, ಹಸಿವೆ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಸುಖ, ದುಃಖ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತಳೆಯಬೇಕು. ಬಡತನವಿದ್ದರೂ ಆಲಸ್ಯವಿರಬಾರದು. ಸತ್ಯವನ್ನೂ ನುಡಿದರೂ ಅಸೂಯೆ ಇರಬಾರದು. ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕು. ತನ್ನ ಮಡದಿಯೊಡನೆ ಬೆರೆಯಬೇಕು. ಸತ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಯಬೇಕು. ಶುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಭಗವದ್ ಭಕ್ತರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಸವಿಮಾತನ್ನು ಆಡಬೇಕು. ಹರಿ ಪ್ರೀತಿ ಕರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ನನ್ನ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಮನುಷ್ಯನು ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟ ಜನ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಗನೇ ಎಷ್ಟು ಲೋಕವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಮೆರೆಯುವನು. ವಸುಂಧರೆಯೇ, ಹೀನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಾರದಂತಿರಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ರೀತಿಯನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು -

ಕೇಳು ಜನ್ಮ, ಹಾಳುಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆಂದೂ ತಾನು ಹುಟ್ಟಬಾರದೆಂದಿದ್ದರೆ ಮಾನವನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಪರೋಪಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಮದೃಷ್ಟಿ, ಶುಚಿಭೂತತನ ಇವು ಅವನ ಸ್ವಭಾವ ಧರ್ಮಗಳಾಗಬೇಕು. ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣು ಸಮ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಕಾಂಚನ ಎರಡೂ ಒಂದು ಎಂದು ಬಗೆಯಬೇಕು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಶಾಂತಿ ದಾಂತಿ ಕ್ಷಾಂತಿ ಎಂಬ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಜ್ಜನರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ತಾನು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನೂ ಪರರು ತನಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಪಕಾರವನ್ನೂ ಎಂದಿಗೂ ನೆನೆಯಬಾರದು. ಅವರು ನೆನೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಕರ್ಮ ಮಾತ್ರ. ಹುಸಿ ನುಡಿಯಬಾರದು. ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು. ಯಾರನ್ನೂ ಅವರ ಪರೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿಸಬಾರದು. ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು. ಋತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಮಡದಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಆಜ್ಞಾರೂಪವಾದ ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರು ಹೀನ ಜನ್ಮ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಹುಟ್ಟದೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಭೂದೇವಿ, ನಿನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಆಲಿಸು

ಮಾನವರ ಧರ್ಮ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ವೈವಸ್ವತಮನುವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಋಷಿಪುಂಗವರು ಬರೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಶುಕ್ರ, ಗೌತಮ, ಸೋಮ, ರುದ್ರ, ಶಂಖ, ಲಿಖಿತ, ಕಶ್ಯಪ, ಧರ್ಮ, ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು, ಯಮ, ಇಂದ್ರ, ವರುಣ, ಕುಬೇರ, ಶಾಂಡಿಲ್ಯ, ಪುಲಸ್ತ್ಯ, ಆದಿತ್ಯ ಮುಂತಾದವರು ಧರ್ಮದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಪಾತತಃ ನೋಡಲು ಈ ಎಲ್ಲ ಮಹಾಮುನಿಗಳು ರಚಿಸಿದ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮಜ್ಞಾನಿಯು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶ ಮಾಡಿ ಮೀಮಾಂಸಾ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಧರ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವೋಚಿತವಾದ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನು ಬೇರೆಯವರ ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಂದಿಸಬಾರದು. ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಮಾನವನು ಯಾವದೇ ನಿಂದ್ಯ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ವಂದ್ಯವಾದ ವಿಷ್ಣು ಲೋಕವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಮನುಷ್ಯರು ಮೊದಲು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಕೋಪವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಲೋಭ ಮೋಹಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಬೇಕು. ಪರೋಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವತಾ, ಅತಿಥಿ ಗುರು ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಯಾರನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸಬಾರದು. ಶರೆಯನ್ನು ಕುಡಿಯಬಾರದು. ಮಾಂಸವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದು. ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡ ನೆನೆಯಬಾರದು. ಮುದುಕರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಬಾಳಿಸಬೇಕು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕಪಿಲಾಧೇನುವನ್ನು ದಾನಕೊಡಬೇಕು. ಕಿರಿಯರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದವರನ್ನು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ರೇಗಿಸದೇ ರಂಬಿಸಬೇಕು. ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮದುವೆಯಾಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಕೂಡದು. ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಕಲಹವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು. ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆಯ ಕೂಡದು. ನದೀ ಸರೋವರಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಲ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಗುರುಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಕೂಡದು. ವೃಥಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಕೂಡದು. ಹೀಗೆ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದ ನಿತ್ಯವೂ ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಎಂದೂ ಕುಚ್ಛಿತ ಜನ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನವಾದ ವಿಷ್ಣು ಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುವನು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ಒಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ವರಾಹ :- ಧರಾದೇವಿ, ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಪರಮ ಪುಣ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಆ ಕೋಕಾ ಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇಹತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಾನವರೂ ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳೂ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳೂ ನನ್ನ ವಿಶೇಷ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.

ವರಾಹ ದೇವರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಭೂತಧಾತ್ರಿಯು ವಿನಯದಿಂದ ನುಡಿದಳು. -

“ಭಗವನ್, ನೀನು ಕಾಶೀ, ಕೇದಾರ, ಜಾಲೇಶ್ವರ, ಗೋಕರ್ಣ ಮುಂತಾದ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟೇಕೆ ಪ್ರಶಂಸಿಸುವೆ ? ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹದೇನು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ ? ದೇವಾ, ಚಕ್ರಕ್ಷೇತ್ರ, ಭದ್ರಕರ್ಣಹ್ರದ, ನೈಮಿಷ, ದ್ವಿರುಂಡ ನಗರ, ಮುಕುಟ ಮಂಡಲೇಶ್ವರ, ದೇವದಾರು ವನ, ಮಹಾಬಲದುರ್ಗ, ಜಾಲೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮುಂತಾದ ಯಾವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ನೀನು ಬಣ್ಣಿಸದೇ ಈ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ ನೀನು ಏಕೆ ವರ್ಣಿಸಿರುವೆ ?”

ಭೂಮೀ ದೇವಿಯ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವರಾಹ ಸ್ವಾಮಿಯು ನಕ್ಕು ನುಡಿದನು.

“ಸುಂದರಿ, ನೀನು ಹೇಳಿದ ಕಾಶಿ, ಕೇದಾರ, ಗೋಕರ್ಣ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಶೈವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ಪಾಶುಪತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಭಗವತ್ ಕ್ಷೇತ್ರವೆನಿಸಿದ ಈ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರವು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಈ ಕೋಕಾಮುಖದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. -

“ರಮಣೀಯವಾದ ಆ ಕೋಕ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಳಿನೀರಿನ ಕೊಳವು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ಪುಷ್ಕರಣಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಆಳವಿರದಿದ್ದರೂ ಮೀನುಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೇರಳವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಕೊಳದ ಸ್ಪಟಿಕ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಜಲದಲ್ಲಿ ಓಲಾಡಿ ತೇಲಾಡುವ ಮೀನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಓರ್ವ ಬೇಡನು ಜಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಗಾಳ ಹಾಕಿ ಅವನು ಒಂದು ಮೀನವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಆದರೆ ಚಪಲವಾದ ಆ ಮೀನು ಆ ಬೇಡನ ಕೈಯಿಂದ ನುಣುಚಿಕೊಂಡು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿತು.

ಇದನ್ನು ಮುಗಿಲ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಗಿಡಗವು ಕಂಡು ನೆಲಕ್ಕೆ ಎರಗಿತು. ಬೇಡನ ಕೈಯಿಂದ ನುಣುಚಿಕೊಂಡು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಆ ಮೀನನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಗಕ್ಕನೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರಿತು. ಆದರೆ ಭಾರವಾದ ಆ ಮೀನನ್ನು ದೂರ ಹೊತ್ತುಹೋಗಲು ಆಗದೆ ಆ ಗಿಡಗದ ಬಾಯಿಂದ ಅದು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಸುದೈವದಿಂದ ಆ ಮೀನು ಬಿದ್ದ ಸ್ಥಳವು ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಗಿಡಗದ ಬಾಯಿಂದ ಬಿದ್ದು ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ ಆ ಮೀನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕುಮಾರನಾಗಿ ಜನಿಸಿತು. ರೂಪ, ಗುಣ, ವಿದ್ಯೆ, ಕುಲ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಅದರ್ಶನಾಗಿದ್ದನು.

ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಪ್ರಾಯಪ್ರಬುದ್ಧನಾದಾಗ ಮೀನವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಅದೇ ಬೇಡನು ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಆ ಬೇಡತಿಯು ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಡೆದಿದ್ದಳು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ಭರತ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಯು ಆಶೆಯಿಂದ ಬೇಡತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಮಾಂಸವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಧಾವಿಸಿ ಬರಹತ್ತಿತು. ಅವಳು ಅದನ್ನು ಕೈಮಾಡಿ, ಕಲ್ಲು ಬೀಸಿ, ಹೆದರಿಸಿ, ಹಾರಿಸಿದರೂ ಮಾಂಸ ಲುಬ್ಧವಾದ ಆ ಪಕ್ಷಿಯು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಆ ಮಾಂಸದ ತುಣುಕಿನ ಮೇಲೆ ಎರಗಹತ್ತಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಮಾಂಸದ ಕರಣೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನಡೆದಿತು.

ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುವ ಬೇಡನು ಗುರಿಇಟ್ಟು ಒಂದು ಬಾಣಬಿಟ್ಟು ಆ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದನು. ತಕ್ಷಣವೇ ಆ ಹಕ್ಕಿಯು ಕೋಕಾಮುಖಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಭಗವಂತನ ಪಾದ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದಿವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಕೇಳುವದೇನು !

ಆ ಪಕ್ಷಿಯು ಮನೋಹರವಾದ ಚಂದ್ರಪುರದಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಓರ್ವ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿತು. ಸೌಂದರ್ಯ, ಸದ್ಗುಣ, ಕಲೆ, ಕಳೆ, ಕಾಂತಿ, ವಿದ್ಯೆ, ಚಾತುರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವಳಲ್ಲಿ ಮೇಳವಿಸಿದ್ದವು. ಅರವತ್ತಾಲ್ಪ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳು ಪಾರಂಗತಳಾಗಿದ್ದಳು. ಪ್ರಾಯದ ಚೈತ್ರ ಚುಂಬನಕ್ಕೆ ಅವಳ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮಂದಾರವು ದಳದಳವಾಗಿ ಅರಳಿ ಸೌಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅಪರೂಪ ರೂಪ ಗುಣ ಮಂಡಿತಳಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ಗಂಡಸರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಜುಗುಪ್ಸೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯ ಯಾವ ಗಂಡಸರಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ರೂಪಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಗುಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಲ್ಲ. ತನ್ನಂತೆ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಗಳಿಲ್ಲ. ತಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಶೌರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಯಸಿದಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ತನಗಿಂತ ನಿಕ್ಕಷ್ಟವಾದ ಈ ಗಂಡು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ತನ್ನ ಗಂಡನೆಂದು ವರಿಸುವದು ? ಪತಿಯೆಂದು ಆರಿಸುವದು ? ಅವಳ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಬೇಡಿ ಬಯಸಿ ಬಂದ ವರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗುಣ ಹೀನ, ರೂಪ ಹೀನ, ಶೌರ್ಯ ಹೀನ, ವರಹೀನ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾರನ್ನೂ ಅವಳು ವರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಚಂದ್ರಪುರದ ಆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ಈ ಆನಂದಪೂರಕ ಎಂಬ ಶಕರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಅವಳು ಈವರೆಗೆ ನೋಡಿದ ಯಾವ ರಾಜಕುಮಾರನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಕಳೆಕಾಂತಿಗಳು ಈ ಶಕರಾಜಕುಮಾರನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತಳ ಊರಿದ್ದವು. ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪೌರುಷ ಪರಾಕ್ರಮಗಳು ಅವನ ಪ್ರಾಯ ಪ್ರಗಲ್ಭವಾದ ಕಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವಿದ್ಯೆಗಳು ಅವನಿಗೆ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿಯ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಆಗಿದ್ದವು.

ಆ ಶಕರಾಜಕುಮಾರನ ಧೀರೋದಾತ್ತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡು ಚಂದ್ರಪುರದ ರಾಜನಂದಿನಿಯ ಮನಸ್ಸು ಮಾರು ಹೋಯಿತು. ಅವಳು ಅವನನ್ನು ವರಿಸಲು

ಕಾತರಿಸಿದಳು. ಅವಳ ರೂಪ, ಸಿರಿ, ಸೊಬಗುಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನೂ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗಲು ಆತುರಿಸಿದನು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಮದುವೆಯ ಮಹೋತ್ಸವವು ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವದಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪೌರೋಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಕಾರ್ಯವು ಯಥಾಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿದ ಬಳಿಕ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ನವದಂಪತಿಗಳಾಗಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅವರು ಎಂದೂ ಅಗಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ವಿಲಾಸ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ಅವರ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ಸಾಹವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ದಿನಗಳೆಂತೆ ಅಕ್ಷೀಣವಾದ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಳು. ಅವರ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಪ್ರೀತಿ ರಸವು ಉಕ್ಕೇರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಿತು. ಹೀಗೆ ವಿಲಾಸ ಲಾಲಸರಾದ ಅವರು ವಿವಿಧ ಕಾಮ ಭೋಗಾನುಭೋಗದಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತರಾಗಿ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾನ್ಹದಲ್ಲಿ ಆ ಶಕರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ತಲೆಶೂಲೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ತಲೆನೋವಿನ ವೇದನೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಅರಸುಮಗನು ಸಂಕಟಪಡತೊಡಗಿದನು.

ಅವನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಕುಶಲರಾದ ವೈದ್ಯರು ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಏನಾದರೂ ರಾಜಪುತ್ರನ ತಲೆನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದವು. ಯುವರಾಜನ ಈ ಶಿರೋವೇದನೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವು ರಾಜ್ಯದ ತುಂಬ ಹರಡಿತು. ಧನ್ವಂತರಿಯಂಥ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯರು ಬಂದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ರಾಜಕುಮಾರನ ತಲೆಬೇನೆಯು ಅಂದಿನ ವೈದ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಯಿತು.

ಶಕರಾಜಕುಮಾರನು ಇಷ್ಟು ಅತ್ಯುಗ್ರವಾದ ತಲೆಶೂಲೆಯಿಂದ ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿದ್ದರೂ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ಮಾತ್ರ ಆ ಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕಾಲವೂ ಅಗಲುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕುಮಾರನಿಗಾದರೂ ತಲೆ ಸಿಡಿಯುವ ಅಂಥ ಭಯಂಕರವಾದ ಬೇನೆಯಿಂದ ಬಳಲಿ ಬಸವಳಿದಾಗ, ತೊಳಲಿ ತಾಪ ಪಡುವಾಗ ಮಡದಿಯು ಬಂದು ಮುಂದೆ ನಿಂತರೆ ಏನೋ ಒಂದು ಆನಂದವು ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ತಾಳಲಾರದ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿಯೇ ತುಸು ಸಮಾಧಾನದ ತುಣುಕು ತೂರಿ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರಿಯಾದ ಆ ರಾಜನಂದಿನಿಯು ಮಂದಹಾಸ ಮಾಡಿ ಹಂಸದುಪ್ಪಳದ ಹಾಸಿಗೆಯಮೇಲೆ ಪವಡಿಸಿದ ಪತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಲುಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದಳು. -“ ನಾಥ, ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ. ನಿಮ್ಮ ತಲೆನೋವು ಎಂಥ ಸಿದ್ಧ ಹಸ್ತದ ವೈದ್ಯರು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾರಣವು ಏನು? ನಾನು ನಿಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರಳಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಬೇನೆಯ ಗೂಢ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಪ್ರೇಯಸಿಯ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರವಿತ್ತನು
 “ಪ್ರಿಯೆ, ಈ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವೇ ಸುಖ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ವರೋಗ
 ಗಳಿಗೂ ನೆಲೆಬೀಡು ಎಂದರೆ ಈ ಮಾನವ ದೇಹ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿಯಾ !
 ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದ ತೆರೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೊಗಾಡುವ ನನ್ನನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನು ಕೇಳುವೆ.”
 ಅವನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಕಾಂತೆಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳು
 ಉರುಳಿದವು. ತಲೆಶೂಲೆಯ ತೊಳಲಾಟದಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದವು.

ತಲೆಶೂಲೆಯ ಕಾರಣ, ಜನ್ಮಾಂತರದ ಪ್ರೇರಣೆ

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಒಂದು ದಿನ ಸರಿಸಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ
 ಮೆತ್ತಗಿನ ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರು ದಂಪತಿಗಳು ಮಲಗಿದಾಗ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು
 ಆ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಳು.-

“ಕಾಂತ, ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿರಿ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು
 ಏಕೆ ಮೈ ಭಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವದಿಲ್ಲ? ಆಡಿದ ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಏನೋ
 ಗೂಢವಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವದು. ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ.
 ನನ್ನೆದುರು ಏಕೆ ಬಚ್ಚಿಡುತ್ತೀರಿ? ಏನು ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತೀರಿ? ನನಗೂ ಹೇಳಲಾರದಂಥ
 ಈ ಗುಟ್ಟು ಯಾವದಿದೆ? ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಡದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ
 ನನ್ನೆದುರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ.” ಹೀಗೆ ನಲುಮೆಯ ಒಲುಮೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಲಿರುವ ಆ
 ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆನಂದಪೂರಕ ರಾಜಪುತ್ರನು ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿ
 ಮಾತನಾಡಿದನು.- “ಪ್ರಿಯೇ ಈ ಮಾನವತೆಯ ಪರದೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತುಸು ಆಚೆಗೆ
 ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿ ನೋಡು. ಜನ್ಮಾಂತರದ ನೆನಪಿನ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತುಸು ಆಳವಾಗಿ ಹಣಕೆ ಹಾಕು.
 ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ನಿನಗೆ ಕುತೂಹಲವಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಅತ್ತೆ
 ಮಾವಂದಿರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗು. ಅವರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಪೊಡಮಟ್ಟು ಕೋಕಾಮುಖ
 ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸು. ನನ್ನನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು
 ಹತ್ತು ಸಾಕಿ ಸಲುಹಿದ ಆ ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೇ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯೂ
 ಬರಲಾರೆ. ನೀನು ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದರೆ
 ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿನಗೆ ನನ್ನ
 ಜನ್ಮಾಂತರ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ಪತಿದೇವನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ರಾಜ ಕುಮಾರಿಯು ತಟ್ಟನೆ ತನ್ನ
 ಅತ್ತೆಮಾವಂದಿರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಳು. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅವರ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು
 ದೈನ್ಯದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು- “ಪೂಜ್ಯರೇ, ನಾನು ಈ ವರೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಎಂದೂ
 ‘ಇಂಥ ವಸ್ತು ಬೇಕು ಕೊಡಿರಿ’ ಎಂದು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆಯೂ ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ
 ಇಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಾಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು
 ದಯವಿಟ್ಟು ‘ಇಲ್ಲ’ ಎನ್ನ ಕೂಡದು. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣದರಸರಾದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ಪುತ್ರರಿಗೆ
 ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಿದುಳೆಲ್ಲ ಸಿಡಿದು ಹೋಗುವಂಥ ತಲೆಶೂಲೆ ಏಳುತ್ತದೆ. ಅದು

ಮಧ್ಯಾನ್ಹದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ಏರಿದಂತೆ ಉಲ್ಬಣಿಸಿ ಅವರು ಸತ್ತಂತೆ ಶವಪ್ರಾಯರಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತಾಗಿದೆ. ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ವಾಮಿಯ ಅನುಗ್ರಹದ ಹೊರತಾಗಿ ಈ ರೋಗವು ಯಾವ ಔಷಧ ಉಪಚಾರದಿಂದಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ದಂಪತಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜೈಶ್ವರ್ಯ, ಸುಖ, ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೊರೆದು ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನನ್ನ ಪತಿಯ ಜನನ ಮರಣದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿಷೇಧ ಮಾಡದೇ ಅನುಮತಿಯನ್ನಿತ್ತು ಆಶೀರ್ವದಿಸಬೇಕು.” ಸೊಸೆಯ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಶಕ ಸಾರ್ವಭೌಮನು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದು ಕೈಹಿಡಿದು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಕೇಳಿದನು-

“ಮಗು, ಇದೇನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರುವಿರಿ ? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಯಾವುದರ ಕೊರತೆ ಇದೆ ? ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಸರ್ವ ಸಂಪತ್ತು, ಅಪ್ಪರೆಯರಂತಿರುವ ಅಂಗನೆಯರು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟಿ ? ನನಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಈ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ನೀನೇ ಆರೋಹಣ ಮಾಡು. ನನ್ನ ಪಂಚ ಪ್ರಾಣಗಳು ಮುಂದಿನ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ನಿನ್ನನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ.”

ತಂದೆಯ ಈ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆನಂದಪೂರಕ ರಾಜಕುಮಾರನು ಅವನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಹಣೆ ಹಚ್ಚಿ ವಿನಯದಿಂದ ಬೆಸಗೊಂಡನು.- “ಅಪ್ಪ, ನನಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯ, ಕೋಶ, ಸೈನ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಕು. ಬೇಗನೇ ನನಗೆ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ತಲೆಬೇನೆಯಿಂದ ನಾನು ಬದುಕಿ ಉಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಾಜ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸಿಂಹಾಸನಗಳು ನನ್ನವಾಗುವವು. ಈ ನನ್ನ ಶಿರೋವೇದನೆಯು ಕೋಕಾಮುಖಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದಲೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು.” ಮಗನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನ ತಂದೆಯಾದ ಶಕರಾಜನು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಇತ್ತು “ನಿನಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ, ನೀನು ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗು” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಇತ್ತನು. ಊರಲ್ಲಿಯ ನಾಗರಿಕರೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ, ವೈಶ್ಯರೂ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ನಿಂತ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ತಾವೂ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಡೆದರು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಬಳಿಕ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಐತಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ರಾಜಾಂಗನೆಯು ತನ್ನ ಪತಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಳು.-

“ಕೋಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನುಡಿದಿದ್ದಿರಿ. ಈಗ ಮನೆ ಮಾರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೊರೆದು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ತಲೆನೋವಿನ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.” ಆಗ ಆ ಅರಸುಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಮನದನ್ನೆಯನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ, ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಮುಂಗುರುಳು ನೇವರಿಸಿ, ನಲುಮೆಯಿಂದ ನಸುನಕ್ಕು ನುಡಿದನು.-

“ಪ್ರಿಯೇ ಈಗ ರಾತ್ರಿಯಾಗಿದೆ. ಸುಖವಾಗಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡು. ನಾಳೆ ಬೆಳಗಾದ ಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.” ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಾದ ಬಳಿಕ ಆ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ರೇಶಿಮೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಂದಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಡದಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೈಹಿಡಿದು ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಘಟನೆಗಳ ನೆನಪನ್ನು ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತ ಮುಂದೆ ನಡೆದನು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಈಶಾನ್ಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಎಲುಬಿನ ತುಣುಕುಗಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಹೃದಯದರಸಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ನುಡಿದನು.-

“ಸುಂದರಿ, ಇವು ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ದೇಹದ ಎಲಬುಗಳು. ನಾನು ಕಳೆದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಡುವಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಒಂದು ಮೀನನಾಗಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಈ ಮಡುವಿನ ನೀರಿನ ಒಡಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಬೇಡನು ಬಂದು ಗಾಳ ಹಾಕಿ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದನು. ಆಗ ನಾನು ಜೋರು ಮಾಡಿ ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ಕೊಸರಿಕೊಂಡು ನುಣುಚಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದೆನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವ ಒಂದು ಗಿಡಗವು ಮಾಂಸದ ಆಶೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎರಗಿ ಉಗುರಿನಿಂದ ಹೊಡೆಯಿತು. ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಕುಕ್ಕಿತು. ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದು ಮುಗಿಲಿಗೆ ನೆಗೆಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರವೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಾಯಿಂದ ಜಾರಿ ಈ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದೆನು. ಮತ್ತು ಆಗಲೇ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣನೀಗಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ದಯೆಯಿಂದ ರಾಜಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದೆನು. ಆ ಗಿಡಗವು ನನ್ನ ನೆತ್ತಿಗೆ ಉಗುರಿನಿಂದ ಹೊಡೆದದ್ದರಿಂದ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಪ್ರಹಾರವು ತಲೆನೋವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಹೊರತು ಯಾರೂ ಅರಿಯರು.

ಭದ್ರೆ, ನೀನು ಬಲವಂತ ಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದೆನು. ನನ್ನ ಆ ಮೀನು ದೇಹದ ಅಳಿದುಳಿದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಸ್ಥಿ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹೋಗು. ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ.” ರಾಜಕುಮಾರನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೆಂದಾವರೆಯಂತೆ ಸುಂದರ ಮುಖವುಳ್ಳ ಆ ರಾಜನಂದಿನಿಯು ದೀನ ದನಿಯಿಂದ ಪತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದಳು.

“ಪ್ರಿಯಕರ, ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ನನ್ನ ದೂ, ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಕತೆ ಕೌತುಕಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನೂ ನನ್ನ ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಈ ವರೆಗೆ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀನು ನಿನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನೂ ನನ್ನ ಕಳೆದ ಜನ್ಮದ ಕೌತುಕದ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆಲಿಸಿರಿ.-

ನಾನು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲಿಕೀ ಎಂಬ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣುಹಕ್ಕಿ ಆಗಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಸಿವೆ ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ

ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟು, ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಾಡಿ, ನಿರಾಶಳಾಗಿ ಒಂದು ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಬೇಟೆಗಾರನು ಹಲವು ಕಾಡುಮೃಗಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಮಾಂಸವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಮಡದಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಾಂಸದ ಕರಣಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ತಾನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸೌದೆಯನ್ನು ಕಡೆದು ತಂದು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಪುಟ ಮಾಡಿ ಆ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬೇಯಿಸತೊಡಗಿದನು.

ಆಗ ನಾನು ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಮಾಂಸದ ಉಂಡೆಯನ್ನು ಅವಳು ಬೆದರಿಸಿದರೂ ಕೇಳದೆ ಉಗುರುಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಎತ್ತಿಕೊಂಡೆನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿದ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಬೇಡನು ಮಡದಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಮಾಂಸವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಕುಪಿತನಾಗಿ ಬಾಣಬಿಟ್ಟು ಹೊಡೆದು ಬೀಳಿಸಿದನು. ಇದೇ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾಣನೀಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಚಂದ್ರಪುರದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದೆ. ನನಗೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಜನ್ಮದ ನೆನಪು ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ದಯೆಯಿಂದ ಅಚ್ಚಳಿಯದೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಬೇರಾವ ಪುರುಷರನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚದೆ ಗಂಡಸರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ನೀನು ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಶಕರಾಜನ ಅರಸು ಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಆನಂದದಿಂದ ಮದುವೆಯಾದೆ. ನಿನ್ನ ತಲೆ ನೋವಿನ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿರೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದೆ.

ನಾಥಾ, ಇತ್ತ ನೋಡಿರಿ. ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಗಳಿತ ಮಿಳಿತವಾಗಿ ಸವೆದು ಸಣ್ಣಾಗಿರುವ ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಹಕ್ಕಿ ದೇಹದ ಚಿಕ್ಕ ಎಲುವಿನ ಕೆಲವು ತುಣುಕುಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ ನೋಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಮೊಳೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ನುಡಿದಳು.

“ಪ್ರಿಯಕರ, ನನಗೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ನೆನಪು ಉಳಿದದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ನನಗೂ ನಿಮಗೂ ಈ ಜನ್ಮಾಂತರದ ನೆನಪು ಉಳಿದದ್ದು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೇ. ಮತ್ತು ಹಕ್ಕಿ ಮೀನಗಳಾಗಿದ್ದ ನಾವು ಇಬ್ಬರೂ ರಾಜರಾಣಿಯರಾಗಿ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಭಾವ. ಮತ್ತು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪರಮಾನುಗ್ರಹವೇ ಸರಿ. ಕ್ಷುದ್ರ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಇಂಥ ದಿವ್ಯ ಜನ್ಮವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದ ಆ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನಾವು ಇದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸೇವೆ ಮಾಡೋಣ. ಆ ಭಗವಂತನು ಕೊಟ್ಟ ಈ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವನ್ನು ಇದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಸೇವೆಯಿಂದ ಸವೆಯಿಸಿ ಸಾರ್ಥಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಹೇಳಿದ ಯಾವಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಲು ನೀನು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡುವಿಯೋ ನಾನು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಸುಖಗಳೂ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನದಾಗವವು.”

ಕಾಂತೆಯ ಈ ರಹಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಘಟನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಸ್ಮರಣಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ತನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿಯ ಜನ್ಮಾಂತರದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಕೌತುಕವೆನಿಸಿತು. 'ಸಾಧು ಸಾಧು' ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ಬಾಯಿ ತುಂಬ ಹೊಗಳಿದನು. ಮತ್ತು ಅವಳಿಗೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಪತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಆ ಸತೀ ಶಿರೋಮಣಿಯು ಬಗೆಬಗೆಯ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ಕೋಕಾಮುಖಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಳು.

ಈ ರಾಜದಂಪತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದ ಉಳಿದ ನಾಗರಿಕರೂ, ವೈಶ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯರಾದ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ, ವಿಪುಲ ಅನ್ನವನ್ನೂ, ಪುಷ್ಕಳ ರತ್ನವನ್ನೂ ಆದರದಿಂದ ದಾನವಿತ್ತರು. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನ್ನ ಧನಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ದಾನವಿತ್ತರು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಸೇವೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದರು. ಆ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ನಿರಂತರ ದಾನ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಧ್ಯಾನ ಉಪಸನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವನ್ನು ನೀಗಿದರು. ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ದೇವಿ, ಮೀನು ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಈ ಕೋಕಾಮುಖಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರಾಜದಂಪತಿಗಳಾಗಿ ಮುಂದೆ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ಆ ಕೋಕಾಮುಖಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಚಿಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಳಂತೆ ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರವರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ಭೂದೇವಿ :- ಹೀನ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ ರಾಜೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊನೆಗೆ ಪರಮ ಪದವನ್ನು ಆ ಮೀನ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಾ ಪ್ರಭಾವವೂ ವರಾಹಮೂರ್ತಿಯಾದ ನಿನ್ನ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ವರಾಹ ಪ್ರಭುವೇ, ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಮನುಷ್ಯರು ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾವ ಧರ್ಮದಿಂದ ಕಾಣುವರು. ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಲೋ? ಅಥವಾ ಕರ್ಮದಿಂದಲೋ? ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಅರುಹಬೇಕು.

ಭೂಮಿತಾಯಿಯ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವರಾಹ ಪ್ರಭುವು ನಸುನಕ್ಕು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. - ಭಾಗ್ಯವತಿ, ಭವ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಧರ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಮಳೆಗಾಲವು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಕೃತಿ ದೃಶ್ಯವೇ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ತಿಳಿಯಾದ ಶರತ್ಕಾಲವು ಅವತರಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಗಿಲು ಮೋಡಗಳೆಲ್ಲ ತಿಳಿನೀಲಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ತೊಳಗುತ್ತದೆ. ಚಂದ್ರಮಂಡಲವು ಕಾಂತಿಪೂರದಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಶರತ್ಕಾಲ ವೆಂದರೆ ಬಹಳ ಸುಖಕರವಾದ ಕಾಲ. ಬೇಸಿಗೆಯಂತೆ ಬಿಸಿಲೂ ಇಲ್ಲ. ಚಳಿಗಾಲದಂತೆ ಚಳಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಶರತ್ಕಾಲವು ಸರ್ವ ಮನೋಹರ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಫಟಿಕದಂತಹ ನೀರು, ಪಕ್ಕಳೆರದ ತಾವರೆಗಳು, ಅರಳಿದ ನೈದಿಲೆಗಳು, ಕಳಿಕಳಿಸುವ ಅನೇಕ ಸುಗಂಧಿ ಹೂಗಳು. ಈ ನಿಸರ್ಗದ ಸೊಬಗನ್ನು ಕೂಡು ಹಂಸಗಳು ಕೇಂಕರಿಸುತ್ತವೆ. ದುಂಬಿಗಳು ಗುಂಜಾರವವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮಧುರ ಮಾಸವಾದ ಕಾರ್ತಿಕದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶೀಯ ದಿನ ನನ್ನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುವ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳು. ಅವರನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಏಕಾಂತ ಭಕ್ತರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶೀಯಂದು ಉಷಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನನ್ನ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರಬೋಧೋತ್ಸವ ಕರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. -

“ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಚ ರುದ್ರೇಣ ಸ್ತೂಯಮಾನೋ ಭವಾನ್ಯಪಿ ವಂದಿತೋ
ವಂದನೀಯಶ್ಚ | ಪ್ರಾಪ್ತಾ ದ್ವಾದಶೀಯಂ ತೇ ಪ್ರಬುದ್ಧ್ಯಸ್ವ ಜಾಗೃಹಿ |
ಮೇಘಾ ಗತಾಃ ಪೂರ್ಣಶ್ಚಂದ್ರಃ, ಶಾರದಾನಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಲೋಕನಾಥ
ತುಭ್ಯಮಹಂ ದದಾನೀತಿ ಧರ್ಮಹೇತೋಸ್ತವ ಪ್ರೀತಯೆ ಪ್ರಬುದ್ಧ
ಜಾಗೃತ ಲೋಕನಾಥ ತ್ವಾಂ ಭಜಮಾನಾ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜಂತೆ |
ಸತ್ತ್ರೇಣ ಸತ್ತ್ರಿಣೋ ವೇದೈಃ ಪಠಂತಿ ಭಗವತಃ ಶುದ್ಧಾಃ ಪ್ರಬುದ್ಧಾ
ಜಾಗ್ರತೋ ಲೋಕನಾಥ ||

ಭಗವನ್ ನಾರಾಯಣ, ಇಂದು ಈ ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶಿ. ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಶಿವನೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಋಷಿವಂದಿತನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಮುನಿಗಳು ವಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ಈಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಎದ್ದೇಳು. ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿಯ ಮೋಡಗಳು ಅಡಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರನು ತೊಳಗುತ್ತಲಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಶರದೃತುವಿನಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ಹೂಗಳನ್ನು ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ನಿನಗೆ ನಾನು ನೀಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಲಿ, ನನಗೆ ಪುಣ್ಯ ಬರಲಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಬುದ್ಧನಾಗಿ ಲೋಕರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರುವ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾವೀಗ ಎಚ್ಚರಿಸುವದು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವೇ ಸರಿ. ಇಂಥ ಧರ್ಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವದು ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು. ಲೋಕನಾಥನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಯಜಮಾನರು ಯಜ್ಞ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾವಿಕರು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಗವದ್ಭಕ್ತರು ವೇದಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಪ್ರಬೋಧೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಶುದ್ಧಾತ್ಮರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಬುದ್ಧರು. ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ ಜಾಗರೂಕರೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ.”

ಹೀಗೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ದ್ವಾದಶಿ ದಿನ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ವಿಶೇಷವಾದ ಪೂಜಾ ವ್ರತ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವವರು ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ತಣ್ಣಗಿನ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಚುರುಕಾದ ಚಳಿ ಮೈ ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಯಾವದನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಪೂಜಾರ್ಹವಾದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ತಂದು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಬೊಗಸೆತುಂಬ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಹೂಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು -

ಕಾಲೋ ಭವಾನ್ ಧಾತರಿಮಂ ಲೋಕನಾಥ ಹಿಮಂ
ದುಸ್ತರಂ ದುಷ್ಪವೇಶಂ | ಕಾಲಂ ಸಂಸಾರಾನ್ಮಾಂ
ತಾರಯೇಮಂ ಧರ್ತಾ ತ್ರಿಲೋಕನಾಥ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ದೇವರಿಗೆ ಹೂಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

“ಇದರಂತೆ ಮಾರ್ಗಶಿರ, ವೈಶಾಖ, ಕಾರ್ತಿಕ ಮುಂತಾದ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧವಾದ ಶಾಲಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ ಹಾಗೂ ಚಂದನ ಕುಸುಮಗಳಿಂದಲೂ ಕನ್ನೆದೆಲೆಯ ಹೂಗಳಿಂದಲೂ ಹಾಗೂ ಹೂವಿನ ಸರಗಳಿಂದಲೂ, ಎಲೆ ಚಿಗರು ಕೂಡಿದ ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಚಗಳಿಂದಲೂ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಹನ್ನೆರಡುವರ್ಷ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಬರುವದು.” ವರಾಹ ದೇವರ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಧರಣೀದೇವಿಯು ನಸುನಕ್ಕು ನಲುಮೆಯಿಂದ ನುಡಿದಳು. - “ಪ್ರಭುವೇ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳು ಹನ್ನೆರಡು. ದಿನಗಳು ಮುನ್ನೂರಾ ಅರವತ್ತು. ಆದರೆ ನೀನು ಕಾರ್ತಿಕ, ವೈಶಾಖ ಎರಡು ಮಾಸಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸುವೆ ಮತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದ್ವಾದಶಿ ತಿಥಿ ಮಾತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಹೊಗಳುವೆ. ಇದು ಏನು? ಏಕೆ?” ಮಹಾದೇವಿಯು ಈ ಕೌತುಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ವರಾಹಮೂರ್ತಿಯು ಮೆಲುನಗೆಯನ್ನು ಸೂಸಿ ಮತ್ತೆ

ಮಾತನಾಡಿದನು. - “ದೇವಿ, ಎಲ್ಲ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಮತ್ತು ವೈಶಾಖ ಮಾಸಗಳು, ಎಲ್ಲ ತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಾದಶೀತಿಥಿಯು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತ್ಯಾಸ್ಪದವಾದದ್ದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಕಥಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. - “ಸಾವಿರ ಜನ ಯೋಗ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೂದಾನ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಬರುವ ಫಲವು ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ನನಗೆ ಸುವಾಸನೆಯ ಒಂದು ಹೂವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದ್ವಾದಶೀ ತಿಥಿಯು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ನಾನು ಶೇಷ ಪರ್ಯಂಕದಿಂದ ಯೋಗ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಾಗುತ್ತೇನೆ. ವೈಶಾಖ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಪ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಯಿಂದಲೇ ಉದ್ಧರಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಮಾಸಗಳು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾಸಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾರ್ತಿಕ ಮತ್ತು ವೈಶಾಖ ಮಾಸಗಳ ದ್ವಾದಶೀ ದಿನಗಳಂದು ಸುಗಂಧ ಎಲೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು -

“ಇಮಂ ಬಹುತರಂ ನಿತ್ಯಂ ವೈಶಾಖಂ ಚೈವ ಕಾರ್ತಿಕಂ |

ಗೃಹಾಣ ಗಂಧ-ಪತ್ರಾಣಿ ಧರ್ಮಮೇವಂ ಪ್ರವರ್ಧಯ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ “ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಸುಗಂಧ ಹೂವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು “ಓಂ ನಮೋ ವಾಸುದೇವಾಯ” ಎಂದು ಹೇಳಿ

ಸುಮನಾಸೀಮಾನಿ ಅರ್ಚಯಿತುಂ ಮಾಂ ಸುಮನಸಂ ಕುರು |

ಗೃಹ್ಣೀಷ್ವ ಸುಮನಸ್ಕಂ ದೇವ ಸುಗಂಧೇನ ತೇ ನಮಃ |

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯನ್ನು ನನಗೆ (ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ) ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಆ ಆ ಕಾಲೋದ್ಭವವಾದ ಹೂಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವವರು ಆಧಿ-ವ್ಯಾಧಿ-ಕ್ಷುತ್-ಪಿಪಾಸಾದಿ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಪರಮಪದವಾದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು.

ವೈಶಾಖ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಹೂಗಳಿಂದ ಹರಿಯ ಪೂಜೆ

ವರಾಹ :- ವೈಶಾಖ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಅಂದ ಚಂದವಾದ ಸುಗಂಧಭರಿತ ಇರುವಂತಿಗೆ ಹೂಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಅನಂತರ ‘ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ’ ಎಂದಂದು ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ

“ನಮೋಸ್ತು ದೇವದೇವೇಶ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಗದಾ ಧರ |

“ನಮೋಸ್ತುತೇ ಲೋಕನಾಥ ಪ್ರವೀರಾಯ ನಮೋಸ್ತುತೇ ||

ಸಂಪುಷ್ಪಿತಸ್ಯೇಹ ವಸಂತಕಾಲೇ ವನಸ್ಪತೇರ್ಗಂಧರಸ ಪ್ರಯುಕ್ತಂ ||

ಗೃಹಾಣಸಂ ಪುಷ್ಪಿತ ಪಾದಪೇಂದ್ರಂ ವಸಂತಕಾಲೇ ಸಮುಪಾಗತೇ ಚ ||

ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ದೇವರಿಗೆ ಆ ಹೂಗಳನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ದೇವಾಧಿದೇವತೆಗಳೂ, ಗಂಧರ್ವರೂ, ಅಪ್ಸರೆಯರೂ,

ಆದಿತ್ಯರೂ, ವಸುಗಳೂ, ರುದ್ರರೂ, ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳೂ ನನ್ನನ್ನು ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶೀಯ ದಿನ ಹೂಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು ನನ್ನ ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ನಾನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾಸಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯವಾದ ವೈಶಾಖ ಮಾಸಕ್ಕೆ ಮಾಧವರೂಪಿಯಾದ ನಾನೇ ಮುಖ್ಯಾಭಿಮಾನಿಯಾದುದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಇದರಂತೆ ವರ್ಷ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಕದಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಮೊಗ್ಗೆಗಳಿಂದಲೂ ದೇವದಾರು ಹೂಗಳಿಂದಲೂ ವಿಧಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಆವಾಹನ ಪೀಠಪೂಜೆ ಆವರಣ ಪೂಜೆ ಪ್ರತಿಮಾರ್ಚನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಷಾಢ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶೀದಿನ ಪರಮ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಭಗವತ್ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಋತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಮಾಸಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಭಗವನ್ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಆ ಆ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಹೂಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಭಾವಭರಿತರಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ವೈಷ್ಣವ ಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

— 0 —

ಭೂದೇವಿ :- ಮಾಧವ, ನೀನು ಅನೇಕ ಸಲ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ “ನನ್ನ ಮಾಯೆ ನನ್ನ ಮಾಯೆ ?” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿ. ಆ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯ ಸ್ವರೂಪವೇನು ? ಆ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆಯ ಶಕ್ತಿ ಏನು ? ನನ್ನ ಆ ಭಗವನ್ಮಾಯಾ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸು.” ಭೂದೇವಿಯ ಈ ಕೌತುಕ ಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವರಾಹ ದೇವರಿಗೆ ನಗೆ ಬಂದಿತು. ಆ ನಂತರ ಮಾಯಾಕರಂಡಕದಂತಿದ್ದ ಆ ಭಗವಂತನು ಮೃದುಮಂದ ಹಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಮಾತನಾಡಿದನು-

“ಭೂದೇವಿ, ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಯದ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ನೀನೆಂತು ಅರಿಯಬಲ್ಲೆ ? ಆ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆ ಬರೀ ಶ್ರಮ ಮಾತ್ರ ನಿಜ. ಆದರೂ ನೀನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳು.-

“ಧರಣೀದೇವಿ, ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆ ಎಂದರೆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಇಚ್ಛೆ, ಅವನ ಗ್ರಹಣೆ, ಅವನ ಪ್ರಭಾವ, ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅದ್ಭುತ ಘಟನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಆ ಭಗವನ್ಮಾಯೆಯೇ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚಂದ್ರನು ಹದಿನೈದು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕ್ಷೀಣನಾಗಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿನ ಅದೃಶ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಮಾಯೆಯು. ಕೆಲವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೋಡ ಗುಡುಗುತ್ತದೆ ಮಿಂಚು ಮಿಂಚುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತದೆ. ದೇಶವೆಲ್ಲವೂ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೋಡವಿಲ್ಲ, ಮಳೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲ, ಉಣ್ಣಲು ಅನ್ನವಿಲ್ಲ ಇದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಭಾವಿಯ ನೀರು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಣ್ಣಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ.

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸೂರ್ಯನು ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕಾಲದ ಈ ಸೂರ್ಯೋದಯ, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಗಳು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಗಂಡು ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ರೇತಸ್ಸು, ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ತ ಇವೆರಡೂ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಜೀವದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವದು. ಇದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ತಿಂದು ಉಂಡು ಬೆಳೆದು ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಿ ಬದುಕಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಕೈಕಾಲು, ಬೆರಳು, ಹೆಗಲು, ತಲೆ, ನಡು, ಪೃಷ್ಠ, ಹೊಟ್ಟೆ, ಹಲ್ಲು, ತುಟಿ, ಮೂಗು, ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಜೀವಿಯ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತಾವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬರುವದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ.

ನಾಲಿಗೆಯ ಸವಿಯಿಂದ ಏನೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ತಿಂದರೂ ಹಾಗೂ ಕುಡಿದರೂ ಜಠರಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಜೀರ್ಣವಾಗಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸವಾಗಿ ಆ ಪ್ರಾಣಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಯಾಗುವದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಜೀವನು ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಧವಾದ ಸುಖ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತುಬಿಡುವುದು ದೇವರ ಮಾಯೆ. ಒಂದೇ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೇ ಬೇರೆ ಫಲಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೂಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಮೋಡಗಳು ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪು ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಿಹಿ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಸುವದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾನವ ದೇಹದ ರೋಗ ಪರಿಹಾರಕ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದುದು ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆ. ಎಂಥೆಂಥ ರಾಮ ಬಾಣ ಔಷಧಿಗಳು ಕೆಲವರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ವರ್ಧಕವಾದರೂ ಹಲವರಿಗೆ ಅದೇ ಔಷಧಿಗಳು ಮಾರಕವಾಗುವವು. ಮತ್ತುಳಿದವರಿಗೆ ಸಾಧಕವೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಧಕವೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ.

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಒಗೆದ ಬೀಜವು ಮೊಳೆತು ಗಿಡಬಳ್ಳಿಯಾಗುವುದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಒಂದು ಬೀಜದಿಂದ ಅನೇಕ ಧಾನ್ಯದ ಕಾಳುಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದು ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆ. ಆಗಸದಲ್ಲಿರುವ ಗರುಡನು ವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ ಅವನ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಹೊರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯೆಂದರೆ ಗರುಡನಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಹೊಕ್ಕು ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಹೊರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಗರುಡನು ಹರಿಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತಾನೆ. ಎಂದು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದದ್ದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಹಸುಗಳು ಹುಲ್ಲು ದಂಟುಗಳನ್ನು ತಿಂದರೂ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಹಾಲಾಗಿ ಬರುವದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಒಂದೇ ತರಹದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದರೂ ಸ್ತ್ರೀದೇಹದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ- ಅದೂ ಕೂಡ ಮಗು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ, ತಿಂದದ್ದೆಲ್ಲ ಹಾಲಾಗಿ ಜೀವರಸವಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಹರಿದು ಬರುವದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಭೂದೇವಿ, ಹೀಗೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಾಪಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಮಾಯೆ ಅಥವಾ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದಲೇ ಯಜ್ಞ ಸೃಷ್ಟಿಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಜ್ಞ ಭೋಗಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಗರದ ನೀರು ಎಂದೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗದೆ ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಮೋಡದ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಎಷ್ಟೇ ಮಳೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ನದಿಗಳಿಗೂ ಮಹಾಪೂರ ಬಂದರೂ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಮಾತ್ರ ಎಂದೂ ಉಕ್ಕೇರಿ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿನ ನಗರದೇಶಗಳು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ನೀರೆಲ್ಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಿತಿ ಮೇರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವದೂ ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ನನ್ನ ಇಚ್ಛಾರೂಪವಾದ ಆ ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ಇಂದ್ರನು ವೃತ್ರಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದನು. ಕುಬೇರನು ಐಶ್ವರ್ಯದ ನಿಧಿಗೆಲ್ಲ ಒಡೆಯನಾದನು. ಸೂರ್ಯನು ಬೆಳಕಿನ ಭಾಂಡಾರವಾಗಿ ಬೆಳಗುವನು. ಒಡವಾಗ್ನಿಯು ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರಚೆಲ್ಲದಂತೆ ಜಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿ ಸಾಗರದ ಜಲರಾಶಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕುಡಿದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವದು. ಗಾಳಿಯು ಮುಗಿಲಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಬಿದ್ದ ಮೋಡಪಡೆಗಳನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ಚದುರಿಸಿ ಬೆಟ್ಟ ಬಯಲು, ತೆಗ್ಗು-ತೆವರು, ನೆಲ, ಹೊಲ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಸಮವಾಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವದು. ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣವು ಜನರನ್ನು ಸುಡದೆ, ಚಂದ್ರನ ಕಿರಣವು ಜಗತ್ತನ್ನು

ಮಂಜುಗಟ್ಟಿಸದೆ, ಇಳೆಗೂ ಬೆಳೆಗೂ ಜೀವರಾಶಿಗೂ ಹಿತಮಿತವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಮಾಯೆ ಎಂದು ತಿಳಿ.

ಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ಸೂರ್ಯರು ಉದಿಸಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಡುವರು. ಅನಂತರ ಮೋಡಗಳು ಒನಕೆಯ ಗಡುತರ ನೀರಿನ ಧಾರೆಗಳಿಂದ ಮಳೆಸುರಿಸಿ ಪೊಡವಿಯ ಒಡಲಿನಲ್ಲಿ ಕಡಲು ಭೋರ್ಗರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವವು. ಅದು ನನ್ನ ಮಾಯೆಯೇ. ಆ ಪ್ರಳಯ ಜಲಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವು ಹಾಸಿಗೆಯಾಗುವದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಹಾವಿನ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಲಗುವದು, ಜೀವರಾಶಿಗಳೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವದು ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಭೂದೇವಿ ಆ ಜಲರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ರಸಾತಲಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ಶರಧಿ ಶೈಲ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕೋರದಾಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹದಿನೇಳು ಬಾರಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದದ್ದು ಅದೇ ವೈಷ್ಣವೀಯ ಮಾಯೆ.

ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ನನ್ನ ಈ ಮಾಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯದಿರುವದೂ ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಧರಣಿ, ನನ್ನ ಈ ಮಾಯೆಯ ಮಹಿಮೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಬಗೆಯಾದ ಆ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆಯ ರೋಮಹರ್ಷಣ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಸೋಮಶರ್ಮನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಯತಿಯು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನನೂ, ಹರಿಭಕ್ತನೂ ಆದ ಆ ಸೋಮಶರ್ಮನ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನೋಪಾಸನಾ ರೂಪವಾದ ತಪೋನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಒಲಿದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನಿತ್ತೆನು. ಮತ್ತು ಆ ನನ್ನ ಭಕ್ತನನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದೆನು. -

“ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ, ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ. ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ನಾನು ತೃಪ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಬೇಡು. ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು, ರತ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಹಸು, ಶಿಶು, ಮೇರೆ ಇಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯ ಯಾವದು ಬೇಕು ? ಬದುಕಿದ್ದಾಗಲೇ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಹೇಳು. ಆ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ನಿನಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಥವಾ ರಂಭೆ ಉರ್ವಶಿಯರಂಥ ಸುರಸುಂದರಿಯರ ಸಂಭೋಗ ಬೇಕೇ ? ಹೊನ್ನಿನ ಹಂಡೆ, ರಂಜಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಹಾಗೂ ರತ್ನಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ನಿಧಿ ನಿನ್ನ ಕೈವಶವಾಗಬೇಕೆಂದಿದಿಯೋ ? ಸ್ವರ್ಗದ ಬೆಲೆವೆಣ್ಣುಗಳು ಬೇಡವಾದರೆ ಮನೆಯ ಮಡದಿಯರ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಅಪ್ಸರೆಯರ ಚೆಲುವು ಸೊಬಗು ಕಳೆಕಾಂತಿಗಳು ಸೂಸುವಂತೆ ಮಾಡಲೆ ? ಹೇಳು. ನಿನಗೇನು ಬೇಕು ?”. ಭಗವಂತನ ಈ ಪ್ರಸನ್ನ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ದೇವರೆದುರು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದನು. -

“ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಭೂಮಿ ಬೇಡ, ಬಂಗಾರ ಬೇಡ, ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದ ಆ ಬಿಂಕದ ಸಿಂಗಾರಿಯರೂ ಬೇಡ. ಭೂಲೋಕದ ಐಶ್ವರ್ಯವೂ ಬೇಡ. ಆದರೆ ನೀನು ಕೋಪಿಸದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಬಹು ದಿನದಿಂದ ಒಂದು ಆಶೆ. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಈ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದು. ನನಗೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಬೇಡ ಅದನ್ನೇ ಕರುಣಿಸು.

ಸೋಮ ಶರ್ಮನ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಹಂಬಲವನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ನಗೆ ಬಂದಿತು. ನಾನು ಅವನಿಗೆ “ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ನನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಿನಗೇನು ? ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಆ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆಯನ್ನು ನೀನೆಂತು ಅರಿಯಬಲ್ಲೆ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಛಂಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಮೊಂಡತನವನ್ನು ಹೂಡಿದ.. “ದೇವಾ, ನೀನು ನನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರೀತನಾಗಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಈ ವರವನ್ನೇ ದಯಪಾಲಿಸು.” ಸೋಮಶರ್ಮನ ಆ ನಿರ್ಧಾರದ ನುಡಿಯನ್ನು ಆಲಿಸಿ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ತಥಾಸ್ತು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

“ವಿಪ್ರ, ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿಯ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡು. ಅನಂತರ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯ ಪರಿಚಯವಾಗುವದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆನು.

ನನ್ನ ಆದೇಶದಂತೆ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಕುತೂಹಲಭರಿತನಾದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ವಾಮಿಯಾದ ದೇವತಾಮೂರ್ತಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಗಂಗಾ ತಟಾಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಗಿಂಡಿ, ಕಮಂಡಲು, ಪಂಚೆ ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ, ತನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ ಒಂದು ಚೀಲದಂತಿರುವ ಹಸಿಬೆಯನ್ನೂ ಅದೇ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಓರಣದಿಂದ ಇಟ್ಟನು. ಅನಂತರ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ನಾನಾಂಗ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿ, ತೀರ್ಥ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಗಂಗಾನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದನು. ಗಂಗೆಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತ ಅವನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಾಗ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರವು ನಡೆಯಿತು.

ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಆ ಸೋಮಶರ್ಮನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪ ಬಂದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇಲ ತೊಡಗಿದನು. ಅವನ ಜೀವವು ಅಣುರೂಪದಿಂದ ಅದೇ ಗಂಗೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೀರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಿರುವಾಗ ಒರ್ವ ಬೇಡರ ಹೆಂಗಸು ನೀರಿಗೆಂದು ನದಿಗೆ ಬಂದಳು. ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಿಂದಿಗೆಯನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿದಳು. ಸೋಮಶರ್ಮ ಮುನಿಯು ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಆ ಬೇಡತಿಯ ಕೊಡದಲ್ಲಿ ಒಳಹೊಕ್ಕನು. ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಆ ಭಿಲ್ಲ ಭಾಮಿನಿಯು ನೀರಡಿಸಿ ಆ ಬಿಂದಿಗೆಯಲ್ಲಿಯ ನೀರನ್ನು ಗಟಗಟ ಕುಡಿದಳು. ಆ ನೀರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮುನಿಯ ಅಣು ಜೀವವೂ ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು. ಗರ್ಭಾಶಯವನ್ನು ಸೇರಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜೀವ ಬೇಡತಿಯ ಗರ್ಭಪಿಂಡವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು.

ಎಷ್ಟಾದರೂ ಅವನು ಸದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲವೇ ? ಅವನಿಗೆ ಆ ಭಿಲ್ಲನಾರಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಜಾತಿಯ ನೆನಪು ಅಚ್ಚಳಿಯದೇ ಜಾಗರೂಕವಾಗಿತ್ತು. ಗರ್ಭವಾಸದ ದುಃಖದಿಂದ ಪೀಡಿತನಾದ ಅವನು ಭ್ರೂಣವಾಗಿ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

“ಅಯ್ಯೋ, ಇದೇನು ನನ್ನ ಪ್ರಾರಬ್ಧ! ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡವಾದ ಈ ಬೇಡರ ಕುಲದ ನಾರಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನವೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಗರ್ಭವಾಸವೆಂದರೆ ನರಕಕ್ಕಿಂತ ಕಡೆ. ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಏನು ದುಷ್ಟರ್ಮ ಮಾಡಿದ್ದನೋ ಏನೋ? ಮಲಮೂತ್ರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಈ ಬೇಡತಿಯ ಬಸಿರಿನಲ್ಲಿ,

ಮಾಂಸ ರಕ್ತಗಳ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ನರಕದಲ್ಲಿಯೆ ನೋರಜಿನಂತೆ ನರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾಯೆಯ ಮಾಟವೇ ಸರಿ. ಭಗವಂತ ಬೇಡವೆಂದರೂ ನಾನು ಮೊಂಡಾಟಮಾಡಿ ಅವನ ಮಾಯೆಯ ಆಳವನ್ನು ಆಳೆಯಲು ಬಯಸಿದೆ. ಆ ವಿಷ್ಣುವೆಲ್ಲಿ? ಕ್ಷುದ್ರನಾದ ನಾನೆಲ್ಲಿ? ಗಂಗೆಯ ತೀರ್ಥವೆಲ್ಲಿ? ಈ ಬೇಡತಿಯ ಗರ್ಭಾಶಯದ ನರಕವಾಸವೆಲ್ಲಿ? ಇರಲಿ ಈ ಕಿರಾತ ಕಾಮಿನಿಯ ಬಿಸಿರಿನಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ". ಆದರೆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾಯೆಯು ಗಹನವಿದ್ದಷ್ಟೇ ಗಂಭೀರವೂ ಇರುವದಷ್ಟೇಯು ?

ಆ ವ್ಯಾಧವನಿತೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಆ ಮುನಿಯು ಮಗುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಜಾತಿಯ ಸ್ಮರಣವು ಮರೆತು ಹೋಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ತಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಇದ್ದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಶಿಶುಗಳಂತೆ ಅವನೂ ಆ ಬೇಡರ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದನು. ಮನೆಯ ಒಡೆಯನಾದ ಆ ಬೇಡನು ಸಿರಿವಂತನಾದುದರಿಂದ ಈ ಕಿರಾತಕುಮಾರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವದೂ ಕೊರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಮನೆ, ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯದ ಉಟ, ತೊಡಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಭರಣ, ಉಡಲು ಪಟ್ಟಿ ಪೀತಾಂಬರಗಳು, ಸಮೃದ್ಧ ಜೀವನ, ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಬದುಕು. ಭಾಗ್ಯದ ಕೈಕೂಸಾಗಿಯೇ ಆ ವ್ಯಾಧ ಬಾಲೆಯು ಬೆಳೆದು ಪ್ರೌಢಕುಮಾರಿಯಾದಳು.

ಶ್ರೀಮಂತನಾದ ಅವಳ ತಂದೆಯು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ಮನೆಗೆ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ವಿಲಾಸದ ಜೀವನ, ಸ್ವಚ್ಛಂದವಿಹಾರ. ಕಂಡದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿನ್ನುವದು, ಸಿಕ್ಕದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕುಡಿಯುವದು. ಶೆರೆ ಕುಡಿದು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದು. ಅಂತೂ ಬಾಳಿನತುಂಬ ಕುಡಿತ ಕುಣಿತ ಕಾಮದ ಮಣಿತ ಜೂಜು ಮೋಜು. ಅವಳಿಗೆ ಏಳು ಜನ ಮಕ್ಕಳಾದರು. ಹೀಗೆ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಒಂದು ದಿನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತಳಾದ ಆ ಕಿರಾತಾಂಗನೆಯು ಹೊಲಸಾದ ತನ್ನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯಲು ಆ ಗಂಗಾ ನದಿಗೆ ಬಂದಳು. ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಬೆವರು ಬಸವಳಿದ ಅವಳ ದೇಹವು ಬೇಸಿಗೆಯ ದಾಹದಿಂದ ಉರಿಯ ತೊಡಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ತಾನು ತಂದ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಬಿಂದಿಗೆಗಳನ್ನು ಗಂಗೆಯ ದಂಡೆಯಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ತಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೀಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದಳು. ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆಗೆ ಕಾದು ಹೋದ ತಲೆಗೂ ತುಸು ತಂಪಾಗಲಿ ಎಂದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗು ಹಾಕಿದಳು. ಆ ಕಿರಾತ ಕಾಮಿನಿಯು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವಳು ದಂಡಕಮಂಡಲವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಋಷಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಆ ಋಷಿಗೆ ಮೊದಲಿನ ತನ್ನ ದೆಲ್ಲದರ ನೆನಪು ಮರುಕಳಿಸಿತು. ತಾನು ಹಿಂದೆ ಸೋಮಶರ್ಮ ಎಂಬ ಋಷಿಯಾಗಿದ್ದು ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆಂದು ಬಂದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗು ಹಾಕಿದ್ದು ನೆನಪಾಯಿತು. ತಾನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಇರಿಸಿದ ಗಿಂಡಿ, ಪಂಜೆ, ಕಮಂಡಲು, ಎಲ್ಲವೂ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇದ್ದವು. ಅನಂತರ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯ ಬಯಸಿದ ಆ ಸೋಮಶರ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗಂಗೆಯ ತಟಾಕದಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಶೆರೆಗುಡುಕ, ಬೇಡರ ಹೆಣ್ಣಾಗಿದ್ದ ಅವನಿಗೆ ತಾನು

ಮೊದಲು ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಪವಿತ್ರವಾದ ಋಷಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೂ ನಾಚಿಕೆ ಎನಿಸಿತು. ಈ ಯೋಗಾಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಅವನು ಗಂಗೆಯ ಮರುಳು ದಿನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮರಳನಂತಾಗಿ ಚಿಂತಿಸ ತೊಡಗಿದನು.

“ಪಾಪಿಯಾದ ನಾನು ಎಂಥ ದುಷ್ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿರಬಹುದು! ಶುಚಿಭೂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಾನು ಬಹುಕಾಲ ಜಪೋಪವಾಸ, ತಪೋವ್ರತಗಳಿಂದ ಪವಿತ್ರ ಯತಿಯಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಬೇಡರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಷಿದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿನ್ನಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರ ರಕ್ತಸಿಯಂತಾದ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಹಾರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಸುವ ಮೀನ ಮೊಸಳೆಗಳನ್ನು ಕೊಂದೆ. ನೆಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಡುವ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದೆ. ಅವುಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನೂ ತಿಂದೆ. ಕುಡಿಯಬಾರದ್ದನ್ನು ಕುಡಿದೆ. ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಹರೆಯದ ಮಬ್ಬು, ಕಾಮದ ಉಬ್ಬು, ಯೌವನದ ಕೊಬ್ಬು ಮೂರೂ ಮೇಳವಿಸಿದಾಗ ಕಂಡ ಗಂಡಸರೊಡನೆ ಕಾಮ ಕೇಳಿಯಾಡಿದೆ. ಕೈಹಿಡಿದ ಬೇಡನಿಂದಲೂ ಮೂರೂ ಗಂಡು ನಾಲ್ಕು ಹೆಣ್ಣು ಎರಡನ್ನೂ ಪಡೆದೆ. ಪಾಪ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮೈಯನ್ನೂ ಮುಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ. ಒಳ್ಳೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದ ನನಗೆ ಇಂಥ ಕೀಳು ಜನ್ಮ ಹಾಗೂ ಕುಚ್ಛಿತ ಕ್ರೂರ ಕರ್ಮಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಏಕೆ ಬಂದಿತು ? ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು ?”

ಅತ್ತ ಆ ಬೇಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನದಿಗೆ ಹೋದ ಮಡದಿಯು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಬಾರದಿದ್ದಾಗ ಅವಳ ಗಂಡನು ಗಂಗೆಯ ತಡಿಗೆ ಓಡಿಬಂದನು. ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ನಲ್ಲಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹುಡುಕಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯು ಮಾತ್ರ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಕಾತರನಾದ ಆ ಕಿರಾತನೂ ಅವನ ಮನೆಯವರೂ ನದಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ದೈನ್ಯ ತುಂಬಿ ಹುಡುಕಿದರು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ನದಿಗೆ ಬರುವಾಗ ತಂದ ನೀರಿನಕೊಡ ಹಾಗೂ ಮಲಿನವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಅವಳು ಇಟ್ಟಂತೆಯೇ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಡನ ಮನೆಯ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಬೇಡತಿಯು ಗಂಗೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಖಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಆ ಬೇಡರ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ದುಃಖವು ತುಂಬಿ ಬಂದಿತು. ಅವಳು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಹೋದ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಬಿಂದಿಗೆಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿ ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿ ಅವನು ಶೋಕ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು.

“ಈ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಬಿಂದಿಗೆಯು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಗೀರಥಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಇರಿಸಿದ ಆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಮಾತ್ರ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಯಾವದೋ ಒಂದು ಮೀನ ಮೊಸಳೆ ಮುಂತಾದ ಜಲಚರವು ಅವಳನ್ನು ಸ್ನಾನಮಾಡುವಾಗ ಒಳಗೆ ಸೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಂದುತಿಂದಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಗಂಗಾತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅವಳನ್ನು ಯಾವದಾದರೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸವಾಗಲೀ ಭೂತಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚಿಗಳಾಗಲೀ ಸೆಳೆದಿರಬಹುದೇ? ಅಥವಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿಳಿದಾಗ ಯಾವ ದಾದರೊಂದು ರೋಗ ಬಂದು ಮುಳುಗಿರಬಹುದೇ ?

“ಪ್ರಿಯೇ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬಳೇ ಏಕೆ ತೆರಳಿದೆ ! ನಾನು ಜನ್ಮದಿಂದ ಬೇಡನಾದರೂ ಕೃತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಿನಗೆ ಬೇಡವಾದುದನ್ನು ಎಂದೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಕಹಿಮಾತುಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಆಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾಪಮಾಡಿದೆನೆಂದು ನನಗೆ ಈಗ ಹೆಂಡತಿಯ ವಿಯೋಗವಾಯಿತು ? ಪ್ರೇಯಸಿಯೇ, ಬಾ. ನನ್ನ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವ ಮನದನ್ನೇ ಬಾ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ತಬ್ಬಲಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಯಾದರೂ ಬಾ. ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕವರಾದ ಮೂರು ಗಂಡು ನಾಲ್ಕು ಹೆಣ್ಣು ಕೂಸುಗಳು ನೀನಿಲ್ಲದೇ ಬದುಕಲಾರವು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕರುಳು ಕೊರೆಯುವಂತೆ ಅಳುತ್ತಲಿವೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಮಮತೆಯಿಂದಾದರೂ ಬಾ ಗಂಡನ ಮೇಲಿನ ಮೋಹದಿಂದಾದರೂ ಬಾ.” ಹೀಗೆ ಪರಿ ಪರಿಯಿಂದ ಅತ್ತು ಗೋಗರೆದು ಹೆಂಡತಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಬೇಡನನ್ನು ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಋಷಿಯ ಕರುಳು ಕರಗಿತು. ತುಸು ನಾಚಿಕೆಯೂ ಆಯಿತು. ಆದರೂ ಅವನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮೂಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಲಜ್ಜೆಯನ್ನು ಆಚೆಗೆ ದೂಡಿ ಆ ಬೇಡನನ್ನು ಕುರಿತು ನುಡಿದನು.

“ಬೇಡನೇ, ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಮಡದಿ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಸುಖ ಶಾಂತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಎಂದೂ ತಿರುಗಿಬಾರದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅವಳು ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ನಿನಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವಳು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಪಾಡು. ಈ ಕೂಸುಗಳನ್ನು ನೀನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಆತ್ಮವು ಚಡಪಡಿಸುವದು. ” ಆ ಮುನಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೇಡನು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಶೋಕಾಕುಲನಾಗಿ “ ಸ್ವಾಮಿ, ಇಷ್ಟು ದಿನ ಬಾಳುವೆ ಮಾಡಿದ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮರೆಯಲಿ ? ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಹೇಗೆ ಬದುಕಲಿ ! ಎಂದು ಮತ್ತೆ ದುಃಖಿಸ ತೊಡಗಿದನು. ಅವನ ಕರುಣಾಜನಕವಾದ ಈ ವಿಲಾಪ ಪ್ರಲಾಪಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಋಷಿಯ ಹೃದಯವು ತುಂಬಿ ಬಂದಿತು. ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವನಿಂದಾಗಲಿಲ್ಲ. “ವ್ಯಾಧ, ವೃಥಾ ಶೋಕಮಾಡಬೇಡ. ನಿನಗೆ ನಾನು ಒಳ್ಳೆದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೇ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಆ ನಿನ್ನ ಮಡದಿ ಆಗಿದ್ದೆ. ಗಂಗಾತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ದೇವ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಋಷಿತ್ವವು ಬಂದಿತು ” ಎಂದು ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಆ ಋಷಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಬೇಡನ ದುಃಖವು ಎಷ್ಟೋ ಕಡಿಮೆ ಆದಂತಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಗಿನ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಾಧನು ಋಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡಿದನು. - “ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮಾ, ಇದೇನು ಅಸಂಭವ ಮಾತನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವೆ ? ಹೆಂಗಸು ಎಂದೂ ಗಂಡಸಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಮಡದಿ ಮಾತ್ರ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೇಗೆ ಋಷಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತಳು. ?”

ಬೇಡನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ದುಃಖವು ಆವರಿಸಿತು. ಮೈಮೇಲಿನ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದಂತಾಯಿತು. ಧನಿ ಕುಗ್ಗಿತು. ಗಂಗೆಯ ದಡದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಆ ಪುಲಿಂದನನ್ನು ಕುರಿತು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸವಿಗೊರಲಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿದನು. -

“ಈ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಂದ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗು. ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಮಾಡುವದು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.” ಆದರೆ ಆ ಗೂಢ ಗೌಪ್ಯದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಆ ಬೇಡನು ಮತ್ತೆ ಕಾತರತೆಯಿಂದ ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಆ ಮುನಿಗೆ ಕೇಳಿದನು. - “ಎಪೇಂದ್ರಾ, ನೀನಾವ ಅಂಥ ಘೋರ ಪಾತಕವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆ ? ಮೊದಲು ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟದ ಗಂಡಾದ ನೀನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಹೆಣ್ಣಾದ ಬಳಿಕವು “ ಮರಳಿ ಮತ್ತೆ ಗಂಡು ಹೇಗೆ ಆದೆ ? ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡು.” ಬೇಡನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು.

“ಎಷ್ಟು ವಿನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವ ಹಂಬಲವು ಹೊಕ್ಕ ನನ್ನ ಪಾಡು ಹೀಗಾಯಿತು. ನನ್ನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ ಭಗವಂತನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಕೇಳದೆ ಅವನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಕಾಣುವ ಹಟ ಹಿಡಿದೆ. ಅವನ ಆದೇಶದಂತೆ ಕುಬ್ಜಾ ಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಳಿಯ ಗಂಗೆಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ದಂಡಕಮಂಡಲ ಬಟ್ಟೆ - ಬರೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಣುರೂಪಿಯಾಗಿ ಬೇಡತಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದೆ. ಅನಂತರ ನಿನ್ನ ಮಡದಿಯಾದೆ. ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯಾದೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಗಂಗೆಯ ತಟಾಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಟ್ಟೆ ಬಿಂದಿಗೆ ಗಳನ್ನು ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಭಾಗೀರಥಿಯ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಋಷಿಯಾದೆ. ಆಗ ನಾನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಮುನ್ನ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಕಮಂಡಲು, ವಸ್ತ್ರ, ಪಾತ್ರೆಗಳು ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಡದಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೫೦ ವರ್ಷ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿದೆನು. ನಾನು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಋಷಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಈ ಗಂಗೆಯ ದಂಡೆಗೆ ಬಂದರೂ ನನ್ನ ಅಂದಿನ ದಂಡಕ ಮಂಡಲು ಬಟ್ಟೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಹಳೆಯವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಗಂಗೆಯ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿಯೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇಗೋ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು, ಇವೇ ಆ ನನ್ನ ದಂಡಕಮಂಡಲುಗಳು ಇದೀಗ ಇಟ್ಟಂತಿವೆ. ನನಗೆ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ.” ಋಷಿಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ತನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರ ಪತಿಯಾದ ಬೇಡನನ್ನು ಸಂತೈಸಬೇಕೆಂದು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಆ ವ್ಯಾಧ, ಅವನ ಮಕ್ಕಳು, ಎಲ್ಲರೂ ಮಟಾಮಾಯವಾಗಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ವಿಸ್ಮಿತನಾದ ಆ ಸೋಮಶರ್ಮ ಋಷಿಯು ಮತ್ತೆ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಕ ಮತ್ತು ದೇವತಾರ್ಚನೆ ಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಾದುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸೋಮಶರ್ಮನಿಗೆ “ “ಬ್ರಾಹ್ಮೋತ್ತಮ, ಇಂದು ಮುಂಜಾವು ನೀನು ದಂಡಕಮಂಡಲ ಪಾತ್ರೆ, ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಬೇಡರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ತಿರಿಗಿ ಬರಲು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಏಕಾಯಿತು. ಈ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ ? ನೀನು ದಂಡಗಿಂಡಿ ಇಟ್ಟ ಸ್ಥಳವೆ ಮರೆತು ಹೋಯಿತೇ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸೋಮಶರ್ಮನಿಗೆ ತನ್ನ ತಲೆಯೇ ಭ್ರಾಂತಿಷ್ಠವಾದಂತಾಯಿತು. “ಈ ನನ್ನ ಪರಿಚಿತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲ ನಾನು ಇಂದೇ ಮುಂಜಾನೆ ಗಂಗೆಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಬೇಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೋ

ಆ ಬೇಡನ ಮನೆಯ ಐವತ್ತು ವರುಷ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಇದ್ದು ಬಂದುದರ ಅನುಭವ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಿಜ ? ಅಂದು ಐವತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿನ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ನದಿಯ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಈಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ನದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಂದೂ ಕೂಡ ಅವರು ಐವತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಅದೇ ಸಂವತ್ಸರದ ಅದೇ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ತಿಥಿಯ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ತರ್ಪಣಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಂಗೆಯ ದಂಡೆಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಇಂದೇ. ಬೇಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡತಿಯಾಗಿ ಬಾಳುವೆ ಮಾಡಿ ಮರಳಿ ಬಂದು ಋಷಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತದ್ದೂ ಇಂದೇ. ಅದು ಮುಂಜಾನೆ. ಇದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎಂಬುವದು ಖಚಿತವಾಗುವದು. ಆದರೆ ಆ ಬೇಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿದ ಆ ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಹೋದವು ! ಆ ವ್ಯಾಧನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬೇಡ ಯುವಕನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಅವನಿಂದ ಮೂರು ಗಂಡು ನಾಲ್ಕು ಹೆಣ್ಣು ಹಡೆದು, ತಿನ್ನಬಾರದ್ದೆಲ್ಲ ತಿಂದು, ಕುಡಿಯಬಾರದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕುಡಿದು, ಮಾಡಬಾರದ್ದೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ, ಕುಲಗೆಟ್ಟು, ಧರ್ಮ ಬಿಟ್ಟು, ನೀತಿಗೆಟ್ಟು, ಸ್ವಲ್ಪರ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಮೇಲೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅದೇ ದಿನ. ಅದೇ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಸ್ನಾನ ಪೂಜೆ ಅನ್ನೀಕ ಮುಗಿಸಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಯಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದ ಋಷಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅದೇ ದಿನದ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ನಾನು ಬೇಡತಿಯಾಗಿ ಐವತ್ತು ವರುಷ ಬಾಳುವೆ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ನಾನು ಏಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಹಡೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಂತೂ ಉರುಳಲೇಬೇಕಲ್ಲವೇ ! ಆ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಜನಿಸಲಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ ! ನಾನು ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದವಳಾದ ಬಳಿಕ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಅನಂತರ ಇಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡವರಾದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಗಂಗೆಯ ತಡೆಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವೂ ಇಂದೇ ಈ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿನವೇ ಇಂದಿನ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತು ! ನನಗೇನಾದರೂ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆಯೇ ? ಇಥವಾ ಏನಾದರೂ ಮಾಯ ಮಾಡುವೋ ! ” ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ತಣ್ಣಗೆ ಕುಳಿತನು. ಕೊನೆಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದೇ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನೇ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು.

ಉಳಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈ ಮುನಿಗೆ ತಪಸ್ಸಮಾಧಿ ಹತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳದೇ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮರಳಿ ಹೋದರು. ಇತ್ತ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ನಿರಂತರ ತಪೋಧ್ಯಾನದಿಂದ ನಾನು ವಿಷ್ಣುರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ದರ್ಶನವಿತ್ತನು. ಆಗ ಆ ಸೋಮಶರ್ಮನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಕಣ್ಣೀರು ಉದುರಿಸುತ್ತ ಕೇಳಿದನು. - “ಸ್ವಾಮಿ, ಇದೇನು ನನ್ನ ದುರವಸ್ಥೆ ! ನಾನು ಏನು ಪಾಪಮಾಡಿದ್ದೆ ? ಪವಿತ್ರವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಾನು ಕಾಡು ಬೇಡತಿಯಾಗಿ, ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಘೋರ ಜೀವನದ ನೀಚ

ನರಕದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುವ ಪ್ರಸಂಗವು ನನಗೆ ಏಕೆ ಬಂದಿತು ? ನನ್ನ ಯಾವ ಪಾಪಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದೆ ?” ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದೆ. “ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ದೇನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನೀನಾವ ಘೋರ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊದಲು ನೀನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ವರ ಬೇಡಿದ್ದೆಯಲ್ಲವೇ ? ನಿನ್ನ ಬಯಕೆಯಂತೆ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ತುಸು ತೋರಿಸಿದೆ. ಆ ಬೇಡ ಮತ್ತು ಅವನೊಡನೆ ನಿನ್ನ ವಿವಾಹ ಮಕ್ಕಳು, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನೀನು ಮಾಡಿದ ನಿಷಿದ್ಧ ಆಚರಣೆ ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಮಾಯಾ ಕಲ್ಪಿತವಾದದ್ದೇ. ನೀನು ಈ ಹಿಂದೆ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಆಗಾಗ ಅವರನ್ನು ಅವಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿನಗೆ ಆ ಬೇಡನೊಡನೆ ಬಾಳುವ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಆ ನಿನ್ನ ಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತು ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಈಗ ನಿನಗೆ ಯಾವ ಪಾಪ ಲೇಪವೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು ನನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೌರವಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡು. ನನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದವರು ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ.

“ಮಮ ಭಕ್ತಾ ದ್ವಿಜಾಃ ಶುದ್ಧಾ ಯತ್ತ್ವಯಾ ನಾಭಿವಾದಿತಾಃ |

ತತ್ಪಾಪಾದೀದೃಶೋ ಭೋಗಸ್ತವ ಜಾತೋ ಹಿ ದುಃಖದಃ ||

ಯೇ ಚ ಭಾಗವತಾಃ ಶುದ್ಧಾಃ ತೇ ನೂನಂ ಮಮ ಮೂರ್ತಯಃ |

ತಾನ್ವಿಪ್ರಾನ್ಯೇ ನಮಸ್ಯಂತಿ ತೇ ಮಾಮೇವ ನಮಸ್ಯತೇ ||

ಶುದ್ಧಾ ಭಾಗವತಾಃ ಪೂಜ್ಯಾ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಾಸ್ಸರ್ವದಾ ನೃಭಿಃ |

ವಿಶೇಷೇಣ ತಥಾ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ದ್ವಿಜರೂಪೋಽಸ್ಮಿ ಸಂಸ್ಥಿತಃ |

ತಸ್ಮಾದ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಕ್ತಾ ಯೇ ತೇ ಮೇ ಭಕ್ತಾ ನ ಸಂಶಯಃ ” ||

ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರೂಪದಿಂದ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವವರು ನಿಜವಾದ ನನ್ನ ಭಕ್ತರು. ಯೋಗ್ಯರಾದ ಹರಿ ಭಕ್ತರೆಂದರೆ ನನ್ನ ಮೂರ್ತಿಗಳೆಂದೇ ತಿಳಿದು ಅವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪೂಜಿಸುವವರಿಗೆ ನಾನು ಒಲಿಯುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ಹರಿಯಂತೆಯೇ ಹರಿಭಕ್ತರನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿ ನನ್ನ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡು. ಅದರಿಂದ ನೀನು ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯುವೆ. ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದೃಶ್ಯನಾದೆ. ಮುಂದೆ ಆ ಸೋಮಶರ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಅವನಿಗೆ ನಾನು ನಿತ್ಯದರ್ಶನವೀಯುತ್ತೇನೆ. ಭೂದೇವಿ, ಈ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಿನಗೇನು ? ಆದರೂ ನೀನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಈ ಮಾಯಾ ಚಕ್ರದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದವರಿಗೂ ಕೇಳಿದವರಿಗೂ ಮಹಾಪುಣ್ಯವುಂಟು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ವರಾಹದೇವರ ಮುಖದಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಭೂದೇವಿ ಇಂತು ನುಡಿದಳು. - “ದೇವ, ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಾಯೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನೀನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯೇನು? ಅದರ ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಭಾವವೇನು? ಇದಲ್ಲ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ನೀನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸು. - ಧರಾದೇವಿಯ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಓ ಗೊಟ್ಟು ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿಯ ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. “ಭೂದೇವಿ, ಈ ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಸ್ಥಳವು ಇಂಥ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದದ್ದೆ ಒಂದು ಕೌತುಕದ ಕತೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ವರಾಹ :- ಹದಿನೇಳನೇ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಧು ಕೈಟಭ ಎಂಬ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕೊಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ನೆಲೆಗೆ ಬಂದೆನು. ಅಲ್ಲಿ ರೈಭ್ಯ ಎಂಬ ಮುನಿಯು ನನಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಆರಾಧನಾ ರೂಪ ಸತ್ಕಾರ್ಯ ನಿರತನಾದ ಆ ರೈಭ್ಯ ಮುನಿಯು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರುಷ ಕೇವಲ ನೀರು ಕುಡಿದು ಇದ್ದು ಎರಡೂ ತೋಳುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಘೋರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಅತ್ಯಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಾಯಿತು. ಆಗ ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ರೈಭ್ಯ ಋಷಿಯ ಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ. ಆ ಗಂಗಾ ತಟಾಕದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಮಾವಿನ ಮರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ತಪಂಗೈಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ರೈಭ್ಯಮುನಿಯೆಡೆಗೆ ನೋಡಿದೆ. ಅವನೂ ಮಾಮರದಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ದರುಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ನಾನು ಬಂದು ನಿಂತ ಭಾರದಿಂದ ಆ ಮಾವಿನ ಮರವು ನೆಲೆದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಕುಳ್ಳಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ (ಕುಳ್ಳು ಮಾವಿನ ಮರ ಉಳ್ಳ) ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಆ ಮಾಮರದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡ ಆ ರೈಭ್ಯನು ಮೊಳಕಾಲುಗಳನ್ನು ಊರಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು. ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದನು. ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ನಾನು ಅವನಿಗೇ “ಬೇಕಾದ ವರ ಬೇಡು” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ರೈಭ್ಯ ಋಷಿಯು ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು - “ಜಗದೊಡೆಯ, ಜನಾರ್ದನ, ನೀನು ನನಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿರಂತರ ನೆಲೆಸಬೇಕು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಕ್ತಿಗೆ ಎಂದೂ ಚ್ಯುತಿಯುಂಟಾಗಬಾರದು” ಹೀಗೆ ನನ್ನಿಂದ ಎರಡು ವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಆ ರೈಭ್ಯ ಮುನಿಯು ಆ ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತೀರ್ಥಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

ಅವನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅಂದು ನಾನು ಆ ರೈಭ್ಯ ಮುನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನೇ ಭೂದೇವಿಯೆ, ಈಗ ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು - ಧರಣಿ, ಈ

ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಮುದಾಕಾರ ಎಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಥವು ಕಣ್ಣೆಸೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ತಿಕ, ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ, ವೈಶಾಖ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಈ ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಸಜ್ಜಿವರಿಗೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಲೋಕವು ದೊರಕುವದು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾನಸ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವರು ನಂದನವನವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಮಾಯಾ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ನನ್ನ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಕುಬೇರನ ಐಶ್ವರ್ಯವು ದೊರಕುವದು. ಸರ್ವಾತ್ಮಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರದಾ ಐನೂರು ವರ್ಷ ಸ್ವರ್ಗ ಭೋಗವು ಸಿಗುವದು. ಸಾರ್ಷಪಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟವರಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ಲೋಕಾವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿಶ್ಚಿತ. ಪೂರ್ಣಮುಖ ಎಂಬ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯ ನೀರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಿಸಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ಲೋಕ. ಉಳಿದ ದಿನ ಮೈತೊಳೆದವರಿಗೆ ಚಂದ್ರಲೋಕ. ಕರವೀರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾಘ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಾದಶಿ ದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ. ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಹರಿ, ಹರ, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ದರುಶನವಾಗುವದು. ಭದ್ರೆ, ಆ ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಪುಂಡರೀಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ದ್ವಾದಶಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ರಥಚಕ್ರದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಆಮೆಯು ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಪುಂಡರೀಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರಿಂದ ಪುಂಡರೀಕ ಎಂಬ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದ ಫಲವೂ ಅಲ್ಲಿ ಮೃತನಾದರೆ ಹತ್ತು ಪುಂಡರೀಕ ಯಾಗಗಳ ಫಲವೂ ದೊರೆತು ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ತೀರ್ಥವಾದ ಅಗ್ನಿ ತೀರ್ಥವು ಅತ್ಯಂತ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರಿಂದ ಏಳು ಸಲ ಅಗ್ನಿಮೇಧ ಎಂಬ ಯಜ್ಞಮಾಡಿದ ಫಲವೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಅಗ್ನಿ ತೀರ್ಥದ ನೀರು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ಬೇಸಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಣ್ಣಗಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ವಾಯುವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೆ ವಾಜಿಸನೇಯ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದ ಫಲವೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಡಿದರೆ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೂ ಆಗುವದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ವಿಮೋಚಕವಾದ ಶಕ್ತತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನು ಯಾವಾಗಲೂ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದವರು ನನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವರು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ವರುಣನು ಹದಿನೇಳುಸಾರೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದನು. ಆ ವರುಣ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಮರಣ ಹೊಂದುವ ಮನುಷ್ಯನು ವರುಣ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಈ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಒಂದು ಜಲಧಾರೆಯು ಬೀಳುತ್ತಲಿರುವದು ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಪ್ತ ಸಾಮುದ್ರಿಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರಿಗೆ ನೂರು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅವನು ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರದ ಐದುನೂರುವರ್ಷಕಾಲವಿದ್ದು ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿಗೆ

ಬಂದು ವೇದ ಪಂಡಿತನಾಗಿ ಸೋಮಪಾನ ಮಾಡುವನು. ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿ ಈ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಏಳುರಾತ್ರಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವನು ನನ್ನ ಲೋಕ ಸೇರುವನು. ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ದೇವಗಂಗೆಯು ಈ ತೀರ್ಥದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಹೋಗುವಳು. ಅದರಿಂದ ಈ ಸಪ್ತ ಸಾಮುದ್ರಿಕ ತೀರ್ಥವೆಲ್ಲವೂ ಒಮ್ಮೆ ಹಾಲಿನ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗುವದು. ಅನಂತರ ಹಳದಿ, ಕೆಂಪು, ಹಸಿರು ಮುಂತಾದ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಬಣ್ಣದ ಧಾತುವರ್ಣ ವೈವಿಧ್ಯದಿಂದ ರಂಜಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಮುತ್ತಿನ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಸ್ಫಟಿಕಧವಲವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುವದು. ಇದರಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಮಾನಸರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವನು ಕೈಲಾಸ ಮಾನಸ ಸರೋವರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ರುದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುವನು. ಈ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು ಮರಣ ಹೊಂದಿದವನು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು. ಐವತ್ತು ಹರದಾರಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವದೇ ಅದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಭಾಗ್ಯವತಿಯಾದ ಭೂದೇವಿಯೇ, ರೈಚ್ಛ ಮುನಿಗೆ ನಾನು ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು-

ಈ ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹಾವು ಇದ್ದಿತು. ಅದು ನನ್ನ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯದ ಗಂಧ ಮಾಲ್ಯೋಪಹಾರಗಳನ್ನು ತಿಂದು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಡು ಮುಂಗಸಿಯು ಬಂದಿತು. ಆ ಹಾವು ಮುಂಗಲಿಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ನೋಡಿದವು. ಕೂಡಲೇ ಎರಡೂ ಕದನಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಟ್ಟವು. ಮಾಘಮಾಸದ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ನನ್ನ ದೇವಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಅಹಿ ನಕುಲಗಳ ಘನ ಘೋರವಾದ ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ಕೊನೆಗೆ ಹಾವು ಮುಂಗಲಿಯನ್ನು ಸಾಯುವಂತೆ ಕಚ್ಚಿತು. ಸಾಯುವ ಮುನ್ನ ಒಮ್ಮೆಲೇ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದ ಮುಂಗಲಿಯು ಹಾವನ್ನು ರೊಚ್ಚಿನಿಂದ ಕಚ್ಚಿ ಹಾಕಿತು. ಹೀಗೆ ಆ ಸರ್ಪ ಹಾಗೂ ಮುಂಗಲಿ ಎರಡೂ ಪರಸ್ಪರ ರೊಚ್ಚು ರೋಷಗಳಿಂದ ಕಚ್ಚಿ ಕಾದಾಡಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದವು. ಮುಂದೆ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಹಾವು ಪ್ರಾಗ್ಜೋತಿಷನಗರದಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿತು. ಮುಂಗಸಿಯು ಕೋಸಲದೇಶದ ರಾಜಕುಮಾರನಾಗಿ ಉದಯಿಸಿದನು. ಅವಳು ರೂಪವತಿಯೂ ಗುಣವತಿಯೂ ಆದರೆ ಇವನು ಧೀಮಂತನೂ ಶ್ರೀಮಂತನೂ ಹಣವಂತನೂ ಗುಣವಂತನೂ ಆದನು.

ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮೈತುಂಬಿ ಮನ ತುಂಬಿ ಕಾಂತಿಯ ಕೈವಾರಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಆ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಈ ರಾಜಕುಮಾರ ಇಬ್ಬರೂ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವರಾದರೂ ಅವರ ಪೂರ್ವಜನಿಂದ ವೈರವು ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮುಂಗಸಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಕೋಪದಿಂದ ಕೆಂಡದ ಉಂಡೆಯಂತಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಇದರಂತೆ ರಾಜಕುಮಾರನಾದರೂ ಹಾವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಹೊಡೆದು ಹೆಣ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹುರುಡುಗಟ್ಟಿ ಹುಮ್ಮಸಿನಿಂದ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಕರ್ಮ ಧರ್ಮ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಆ ಕೋಸಲ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೂ ಈ ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಞಾತಿಷ್ಠ ರಾಜಕುಮಾರಿಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮದುವೆ ಆಯಿತು. ವಿಹಾಹಿತರಾದ ಆ ನವದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಚಿ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರರಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದಿತು. ಅನೇಕನೈಫರ್ತಿಯ ಬಂಧನದಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿ ಮಮತೆಯಿಂದ ಒಂದುಗೂಡಿದ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಎಂದೂ ಅಗಲದೆ, ವಿರಸಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಸರಸ ಸಿಂಗಾರ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸಂತಸದಂಭಿ ಒಲಿದು ನಲಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವನೋಪ ವನಗಳ ಮಂಜು ಲತಾ ಕುಂಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ನಿಸರ್ಗ ಸುಂದರವಾದ ರಮಣೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಧು ಚಂದ್ರ, ವಿಹಾರ, ಸ್ವೈರ ಸಂಚಾರ, ಸ್ವಚ್ಛಂದ ವಿಲಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಪಟ ಲೋಲುಪರಾದ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ನನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ತಾವು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳ ಮೈತ್ರೀಮೋಹಮಯವಾದ ಮಧುರ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಉಪವನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ದಂಪತಿಗಳು ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪ ವಿನೋದ ವಿಲಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹಾವು ಹರಿದಾಡಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಹಾವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ದ್ವೇಷವು ಉಕ್ಕಿ ಬಂದಂತಾಗಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವನು ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅವನ ಮಡದಿಯು ಆ ಹಾವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಡವೆಂದು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ದೈನ್ಯ ತುಂಬಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಹಾವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಗರುಡನಂತೆ ಹುರುಡುಗೂಡಿದ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಆ ಹಾವನ್ನು ಸೆಳೆದು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದೇ ಬಿಟ್ಟನು. ಇದರಿಂದ ಮಹಾರಾಣಿಗೆ ಬಹಳ ಕೋಪವು ಬಂದಿತು. ಕ್ರೋಧಾಂಧಳಾದ ಅವಳು ಅಂದಿನಿಂದ ಪತಿಯೊಡನೆ ಮಾತನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಳು. ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊದರಿನಿಂದ ಮುಂಗಲಿಯೊಂದು ಹೊರಬಿದ್ದು ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಹಾವು, ಹುಳ-ಹುಪ್ಪಡಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಹೊರಬಂದಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಮಹಾರಾಣಿಗೆ ಮೈಯೆಲ್ಲವೂ ಉರಿದಿದ್ದಿತು. ಪತಿಯು ಬೇಡವೆಂದರೂ ಕೇಳದೇ ಅವಳು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು ಆ ಮುಂಗಲಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದಳು. ಇದರಿಂದ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತು. ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದ ಅವನು ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಗೆ ಮಾಡಿ ನುಡಿದನು-

“ಪ್ರಿಯೇ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ನಲ್ಲನು ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಯನೂ ಪೂಜ್ಯನೂ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಿದೆ.

ಈ ಮುಂಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿದೆ. ನಿರ್ದಯಳಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದೆ. ಮುಂಗಲಿಯು ಮಂಗಳಕರವಾದದ್ದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜರಿಗೆ ಮುಂಗಲಿಯ ಮೋರೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದ ಗೆಲುವು ನಲಿವುಗಳು ಉಂಟಾಗುವದು ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಈ ಮುಂಗಲಿಯನ್ನು ನೀನೇಕೆ ಕೊಂದೆ ?

ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಣಿಯು ಅಷ್ಟೇ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ “ನಾನು ಬೇಡವೆಂದರೂ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಹಾವನ್ನು ನೀನೇಕೆ ಕೊಂದೆ ? ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನೂ ಈ ಮುಂಗಸಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿದೆ” ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಈ ಬಿರುನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೆರಳಿ ಕೆಂಜಗದಂತಾದ ಮಹಾರಾಜನು ನುಡಿಕಿಡಿಗಳನ್ನು ತೊರಿದನು-

“ಭದ್ರೆ, ಹಾವು ಕ್ರೂರವಾದ ಪ್ರಾಣಿ. ಅದು ತನ್ನ ಘೋರವಾದ ವಿಷದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ಮಾನವರನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂದುಬಿಡುವದು. ಆದುದರಿಂದ ಹಾವು, ಹುಲಿ ಮುಂತಾದ ಘಾತಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮಾನವರು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಕೊಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕೋಪದ್ರವ ಕಾರಿಗಳಾದ ಇಂಥ ದುಷ್ಟ ಜೀವಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದು ರಾಜನಾದ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಹಾವನ್ನು ಕೊಂದದ್ದು ನ್ಯಾಯವೂ ಧರ್ಮವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಮುಂಗಸಿಯನ್ನು ಕೊಂದದ್ದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಅದು ಯಾವ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯುತ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಕಂಡಲ್ಲಿ ತುಂಡರಿಸಿ ಹಾಕಿ ಈ ಮುಂಗಸಿಯು ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ಉಪಕಾರಕವೇ ಆಗಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಅದರ ಮುಖದರ್ಶನವೇ ಮಂಗಳಕರವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ನಿರುಪದ್ರವಿಯೂ, ಶುಭಕಾರಕವೂ, ಸುಂದರವೂ, ಲೋಕೋಪಕಾರಕವೂ ಮಂಗಳಕರವೂ ಆದ ಈ ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿ ಮುಂಗಸಿಯನ್ನು ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ತಡೆದರೂ ಕೇಳದೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೀನೇಕೆ ಕೊಂದೆ ? ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಮತ್ತೂ ರಕ್ತಸಿಯಂತೆ ಕ್ರೂರ ಹತ್ಯಾಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನೀನು ಇಂದಿನಿಂದ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಗಂಡನೂ ಅಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಚನವಿದ್ದುದರಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.”

ಹೀಗೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನುಡಿದು ಗರಬಡಿದವರಂತೆ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಆ ವನದಿಂದ ಎದ್ದು ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಅವನ ಮಡದಿಯೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ಸೇರಿದಳು. ಆ ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ವರಸವು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಯಿತು. ಅರಮನೆ ಅಂತಃಪುರಗಳ ಮಧುರ ವಾತಾವರಣವೆಲ್ಲವೂ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯಿತು. ಮೊದಲಿನ ನಗೆ, ನಲುಮೆ, ಒಲುಮೆ, ಒಗೆತನ, ಉತ್ಸಾಹ, ಉಲ್ಲಾಸ, ವಿನೋದ ವಿಲಾಸ, ಎಲ್ಲವೂ ಒಮ್ಮೆಲೇ ನಿಂತುಹೋದವು. ಅರಮನೆ ಮೂಕವಾಯಿತು. ಅಂತಃಪುರವು ಶೋಕವ್ಯಾಕುಲವಾಯಿತು. ಈ ಸಮಾಚಾರವು ರಾಜಕುಮಾರನ ವೃದ್ಧ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಹಾವು ಮುಂಗಸಿಯ ಹಗರಣದಿಂದ ರಾಜಕುಟುಂಬದ ವಾತಾವರಣವೆಲ್ಲವೂ ವಿಷಮಯವಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಹಾಜನರನ್ನೂ ಸೇನಾಪತಿ ಸರದಾರರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಮಗನನ್ನೂ ಸೊಸೆಯನ್ನೂ ತಾವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. “ಇಷ್ಟು ದಿನ ಏಕಜೀವನ್ಮಯದಂತೆ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಒಂದಾಗಿ ಬಾಳಿದ ನೀವು ಈಗೇಕೆ ಇಷ್ಟು ನಿಷ್ಕರರಾಗಿ ಸಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದೀರಿ ?

ನಿಮ್ಮ ಮಧುರ ದಾಂಪತ್ಯದ ಭದ್ರವಾದ ಆ ಸ್ನೇಹ ಸಂಪುಟವು ಒಡೆದು ಹೋಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜಕುಮಾರನು “ನಾನು ಬೇಡವೆಂದರೂ ಕೇಳದೇ ಮುಂಗಸಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಮಡದಿಯು ಹೊಡೆದದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವಳ ಮೇಲಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇನೆ.” ಅದರಂತೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾದರೂ “ನಾನು ಬೇಡವೆಂದರೂ ಕೇಳದೆ ಹಾವನ್ನು ಹೊಡೆದದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹಾವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಆ ಮುಂಗಸಿಯನ್ನು ನಾನೂ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಪ್ಪೇನು ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.” ವೃದ್ಧನಾದ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ “ಈ ವಿರಸ ವೈಮಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಇವರು ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳುವದಷ್ಟೇ ಕಾರಣವಿರದೇ ಏನೋ ಒಂದು ಗೂಢ ಕಾರಣವಿದೆ ಇವರ ಈ ಸ್ನೇಹವಿಘಟನೆಗೆ” ಎಂದು ಖಾತ್ರಿಯಾಯಿತು.

ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ನೇವರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದನು-

“ಮಗು, ನಿಮ್ಮೀರ್ವರ ಪ್ರೀತಿವಿಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವೇನು ಹೇಳು ? ಬರಿ ನೀನು ಹಾವು ಕೊಂದು ಅವಳು ಮುಂಗಲಿಯನ್ನು ಕೊಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವೈರಸ್ಥವು ಹುಟ್ಟಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಏನೋ ವಿರಸವಾದರೂ ಇಷ್ಟು ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೋಗಲಾರದು. ನಿನ್ನ ಮಡದಿಯೋ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆ. ನೆರಳಿನಂತೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ನಲುಮೆಯಿಂದ ಅನುಸರಣ ಮಾಡುವ ಆದರ್ಶ ಮಹಿಳೆ. ಅವಳು ನೀನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಎಂದೂ ಮೀರಿಲ್ಲ. ಹಾಕಿದ ಉಗಳನ್ನು ದಾಟಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಕಹಿಯಾದ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಅಭಿರುಚಿ ಒಲವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ಮೈಯನ್ನೂ ತೆಯ್ಯುವ ಈ ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಯನ್ನು ನೀನು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಕೂಡದು. ನಿನಗೂ ಇವಳ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದಿತು. ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಳನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಂಥ ಆ ನಿನ್ನ ಅವ್ಯಾಜ ಪ್ರೇಮವು ಒಂದು ದಿನ ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಿ ಮುಂಗಸಿಯನ್ನು ಕೊಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಏಕೆ ಕರಗಿ ಹೋಗಬೇಕು ? ಇಂಥ ಕ್ಷುದ್ರಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಥ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ದಾಂಪತ್ಯ ಪ್ರೇಮವು ಎಂದೂ ಒಡೆದು ಸಿಡಿದು ಹೋಗಲಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನೋ ಬಲವತ್ತರವಾದ ಬೇರೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೀನು ನನ್ನೆದುರು ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳದೆ ಮುಚ್ಚಿ ಇಡುತ್ತಿರುವೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಎದುರು ಗುಟ್ಟನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ರೌರವ ನರಕವಾಗುವದು ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೇದೆ ಆಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ ಆಗಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ನನ್ನೆದುರು ಹೇಳು. ನಿಜವಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಖಣಿಯೂ ಸಾಧ್ವೀಶಿಖಾಮಣಿಯೂ ಆದ ಈ ನನ್ನ ಸೊಸೆಯಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ದ್ವೇಷ ಹುಟ್ಟಲು ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸು.”

ತಂದೆಯ ಈ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜಕುಮಾರನು “ಅಪ್ಪಾ ! ಇಷ್ಟು ನೆರೆದ ಜನರೆದುರು ನನಗೆ ಆ ಗುಟ್ಟನ್ನು ರಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲಿ. ನಾಳೆ ನಾನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನಿತ್ತನು. ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯು ಕಳೆದಂತಾಯಿತು. ನಗಾರಿ ನೌಬತ್ತು ಹಾಗೂ ಸೂತ ಮಾಗಧರ ಉದಯರಾಗದಿಂದ ಕೋಸಲರಾಜನು

ಎದ್ದು ಕೂಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಾವರೆ ಗಣ್ಣಿನ ರಾಜಕುಮಾರನು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ತನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ನಮಿಸಿ ನಿಂದ ಆ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಗನನ್ನು ಮೈದಡವಿ ಮಹಾರಾಜನು “ಮಗು ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಪ್ರಣಯಭಂಗದ ಕಾರಣದ ರಹಸ್ಯವು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸು” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ವಿನಯದಿಂದ ತಂದೆಗೆ ವಂದಿಸಿ “ ಪೂಜ್ಯರೇ, ಆ ಮಹತ್ವದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ನೀವು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಕುಬ್ಜಾಮೃಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿರಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮದ ಕಟ್ಟೆಯು ಒಡೆದುದರ ಗುಟ್ಟನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಚಿರಂಜೀವನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಜನು ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಹಸುಗಳ ಹಿಂಡು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ, ಧನಧಾನ್ಯ, ರತ್ನಾಭರಣ ವಸ್ತ್ರವಾಹನ ಮುಂತಾದ ರಾಜ ವೈಭವದೊಂದಿಗೆ ಕುಬ್ಜಾಮೃಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ತನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದು “ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಹೊರಟು ಹೋದ ಬಳಿಕ ಈ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವದು ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ತಾವರೆಯಡಿಯ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ತಾಕಿಸಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು. “ತಾತ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನನ್ನ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡಿರಿ. ಕುಬ್ಜಾಮೃಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ನಾನೆಂದಿಗೂ ತಿರುಗಿ ಬರಲಾರೆ. ನನಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಶೆಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಸಹೋದರನಿಗೆ ಸ್ವ-ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವನನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ನೀವು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿರಿ. ”

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನ ಈ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಕೋಸಲ ದೇಶದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಎರಡನೇ ಮಗನನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಿರಿಯ ಮಗನೊಡನೆ ತಾನು ಆತ್ಮ ಪುರ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಕುಬ್ಜಾಮೃಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ತೀರ್ಥವಿಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನ್ನದಾನ, ಸುವರ್ಣದಾನ, ವಸ್ತ್ರದಾನ, ಭೂದಾನ, ಗೋದಾನ, ಗ್ರಹದಾನ, ಮುಂತಾದ ಬಗೆಬಗೆಯ ದಾನ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸರ್ವೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ದಕ್ಷಿಣಾ ರೂಪವಾಗಿ ಸತ್ತಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದನು. ಕೆಲವು ದಿನ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಕೋಸಲ ದೇಶದ ದೊರೆಯು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು ದಂಪತಿಗಳ ಪ್ರೀತಿ ವಿಚ್ಛೇದನದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜಕುಮಾರನು “ ಈಗ ರಾತ್ರಿಯಾಗಿದೆ. ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿರಿ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದನು. ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯು ಕಳೆದು ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದ ಬಳಿಕ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ವಂದಿಸಿ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ “ಅಪ್ಪಾ, ನೀವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಬನ್ನಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಕೋಸಲ ರಾಜನೂ ಅವನ ಸೊಸೆಯಾದ ಆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯೂ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದರು. ರಾಜಕುಮಾರನು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕುಬ್ಜಾಮೃಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ

ಹತ್ತಿರ ರಾಶಿಹಾಕಿದ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯದ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಂದೆಯ ಎರಡೂ ಚರಣಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದನು.- “ಮಹಾರಾಜ, ನಾನು ಕಳೆದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಸಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ಬಾಳೆಯಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಆಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ರಾಶಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಗಂಧ ಹೂಗಳನ್ನು ಮೂಸಿಸುತ್ತ ಒಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ಹೆಣ್ಣು ಹಾವು ಹರಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಮುಂಗಸಿಯ ಜಾತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನನ್ನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹುರುಪು ತುಂಬಿತು. ಕೋಪದಿಂದ ಕೆಂಪೇರಿದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳ ನಾನು ಕೂಡಲೇ ಆ ಹಾವಿನ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದೆ. ನನಗೂ ಆ ಹಾವಿಗೂ ಘೋರ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು. ಮಾಘ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಆ ಹಾವಿನೊಡನೆ ಹೋರಾಡುತ್ತ ನನ್ನ ಮೈಯನ್ನು ಕಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅದಕ್ಕೆ ಏಟು ಹಾಕುವ ನನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ಆ ಸರ್ಪವು ಕಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ವಿಷವು ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಭೇದಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ನಾನು ಆ ಹಾವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದೆ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸತ್ತು ಹೋದೆವು.

ಅನಂತರ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ರಾಜಮನೆತನದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಮದುವೆಯಾದೆವು. ನಿನ್ನ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನನಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವದೋ ಒಂದು ಹಾವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಜಾತಿ ದ್ವೇಷವು ಮರುಕಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಜಾತಿ ಬಂಧುವಾದ ಒಂದು ಮುಂಗಸಿಯನ್ನು ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೇ ಈ ನಿನ್ನ ಸೊಸೆಯು ಕೊಂದದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೆ. ” ರಾಜಕುಮಾರನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯಾದರೂ ಮಾವನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದಳು.-

“ಹಿರಿಯರೇ, ಹಿಂದೆ ಈ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಣ್ಣು ಹಾವಾಗಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಮುಂಗಸಿಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ಬಂದು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಕಾದಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದಿತು. ಈ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸತ್ತದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಞೋತಿಷಪುರದ ರಾಜನಂದಿನಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಸೊಸೆಯಾದೆನು. ಹಿಂದಿನ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮೈಮರೆತ ನಾನು ವನ ವಿಹಾರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಸಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದೆನು. ಇದು ನನ್ನ ಕತೆ. ” ಮಗ ಮತ್ತು ಸೊಸೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಕೋಸಲ ದೇಶದ ದೊರೆಯು ಮಾಯಾ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ದೇಹ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ರಾಜಕುಮಾರನೂ ಹಾಗೂ ಅವನ ಮಡದಿಯೂ ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ಪುಂಡರೀಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ನೀಗಿದರು. ಮುಂದೆ ಕೋಸಲದ ರಾಜನೂ ಅವನ ಮಗನೂ ಸೊಸೆಯೂ ತಮ್ಮ ತಪೋ ಬಲದಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹ ವಿಶೇಷದಿಂದಲೂ ನಾನಿರುವ ಪರಮ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇದರಂತೆ ಈ ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹರಿ ಜನರೂ, ಗಿರಿಜನರೂ ಸರ್ವವರ್ಣದವರೂ ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು.

ಈ ಕುಬ್ಜಾಮೃಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಾ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ರೈಭ್ರ ಯುಷಿಗಳಿಗೂ ಭೂದೇವಿಯಾದ ನಿನಗೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಹೇಳಿ ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವವನೂ ಪಠಣ ಮಾಡುವವನೂ ತಮ್ಮ ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ತಲೆ ಮಾರಿನ ಜನರನ್ನು ಉತ್ತಾರಣ ಮಾಡುವರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

— ೦ —

ವಿಷ್ಣು ದೀಕ್ಷೆಯ ಕ್ರಮ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೦೬

ಸೂತಮುನಿ :- ಭೂದೇವಿಯು ಭಗವಂತನಾದ ವರಾಹಸ್ವಾಮಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡಿದಳು.

“ಮಾಧವಾ, ಈ ಕುಬ್ಜಾಮೃಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಗಿಡ, ಗುಡ್ಡ, ಜನ, ದನ ಮುಂತಾದ ಅಸಂಖ್ಯ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊತ್ತುನಿಂತ ನನ್ನ ಮೈಮೇಲಿನ ಭಾರವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಈ ಧರ್ಮ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಳಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ದೇಹವೆಲ್ಲವೂ ಅತ್ಯಂತ ಹಗುರಾದಂತಾಗಿ ಉಲ್ಲಾಸಗೊಂಡಿದೆ. ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲವೂ ದೂರವಾಗಿದೆ. ನೀನು ನಿನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಂದೆ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಿ. ಈಗಲೂ ನಿನ್ನ ಅದೇ ಮುಖದಿಂದ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಜನ್ಮೋದ್ಧಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ.

ದೇವ, ಈಗ ನನಗೆ ವಿಷ್ಣು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೀನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳು.” ಭೂದೇವಿಯ ಈ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಭಗವಂತನು ಮೇಘ ಗಂಭೀರವಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಆ ಭಾಗವತ ದೀಕ್ಷಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. - “ಭದ್ರೆ, ಈ ಭಾಗವತ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ ಮುಂತಾದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣದವರಲ್ಲದೇ ಯಾರಾದರೂ ನಿಜವಾದ ಭಗವದ್ ಭಕ್ತಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಈ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯ ಬಯಸುವವರು ಮೊದಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗುರುವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ “ಶಾಧಿ ಶಿಷ್ಯೋಽಸ್ಮಿತೇ ಗುರೋ” ಗುರುವೇ ನಾನು ನಿನಗೆ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೊಡು” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೂ ದೀಕ್ಷಾ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಭತ್ತರಳು, ತುಪ್ಪ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ದರ್ಭೆ, ಗಂಧ, ಹೂವು, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ, ಪಾಲಾಶದಂಡ (ಮುತ್ತುಗದಕೋಲು) ವಸ್ತ್ರ, ಪಾದುಕೆ, ಬೆಳ್ಳಗಿರುವ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ, ಆಜ್ಯಪಾತ್ರೆ, ಹೋಮ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನ್ನದ ಪಾತ್ರೆ, ಸೌಟು, ಎಳ್ಳು, ಭತ್ತ, ಬಗೆಬಗೆಯ ಹಣ್ಣುಕಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಮತ್ತೂ ದೀಕ್ಷಿತರಿಗೆ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಭಕ್ಷ ಭೋಜ್ಯ ಅನ್ನಪಾನಗಳನ್ನೂ ಬಗೆಬಗೆಯ ರತ್ನ, ಕಾಜಿನಕನ್ನಡಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೂ

ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ತಂದು ಗುರುವಿನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಗುರುವು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ಸ್ವಪ್ನ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಶಾಸನಗೈಯಬೇಕು -

“ನೀನು ಎಂದೂ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು. ಮೀನಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಮದ್ಯವನ್ನು ಕುಡಿಯಬಾರದು. ಪರರನ್ನು ನಿಂದಿಸಬಾರದು. ಯಾರನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸಬಾರದು. ಕ್ರೂರತನ, ಕಳ್ಳತನ, ಚಾಡಿಕೋರತನವನ್ನು ಎಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಗುರುಪತ್ನಿ, ರಾಜಪತ್ನಿ, ಅಥವಾ ಯಾವದೇ ಪರಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಎಂದೂ ಕಾಮಿಸಬಾರದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಸೂಯೆ ಪಡಬಾರದು. ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ನಿರಾಶೆಮಾಡಿ ಕಳಿಸಬಾರದು. ಭಗವದ್ಭಕ್ತರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಆದರದಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡದೇ ಇರಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಿತೃ ಹಿಂಸಾ ಪಾಪವು ಬರುವದು. ಪತಿವ್ರತೆಯೂ, ಪ್ರಿಯ ಸಖಿಯೂ ಆದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ಹಿಂಸಿಸಬಾರದು.

ಭಾರ್ಯಾದ್ರೋಹಿಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದವರೂ, ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನೆನೆಯದ ಕೃತಘ್ನರೂ, ತಲೆಗಡುಕರೂ, ವೃಥಾಬಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವರೂ, ಗೋಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದವರೂ, ಭಾಗವತ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಲ್ಲ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಎಂದೂ ವಿಷ್ಣು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು. ಈ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಬಳಿಕ ನಿಷಿದ್ಧ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಕೂಡದು. ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಕಡೆಯಕೂಡದು.” ಈ ಎಲ್ಲ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಗುರುಗಳಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆಯಬಯಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಗುರುವಿನ ಪಾದ ಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ, ಗುರುವಿನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಹದಿನಾರು ಮೊಳದಳತೆಯುಳ್ಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ಚಚ್ಚೌಕ ದೀಕ್ಷಾ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಆ ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕಲಶವನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು. ಧಾನ್ಯದ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಆ ಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ಹೂ ಮತ್ತು ಚಿಗರುಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಎಳ್ಳು ತುಂಬಿದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನು ತಂದ ಪೂಜಾ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ದೇವರ ಪೂಜೆಯಾದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ದೀಕ್ಷಾ ವೇದಿಕೆಯ ನಟ್ಟನಡುವೆ ತರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವೇದಿಕೆಯ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆ ನಾಲ್ಕು ಕಲಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಬಿಳಿಯ ನೂಲನ್ನು ಸುತ್ತಬೇಕು. ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಗೂ ನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಆ ಜಗುಲಿಯ ನಡುವೆ ಎರಡು ಔದುಂಬರ ಮರದ ಎಲೆಗಳನ್ನೂ, ಕ್ಷೌರ ಮಾಡುವ ಕತ್ತಿಯನ್ನೂ, ನೀರು ತುಂಬಿದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಆವಾಹನ ಮಾಡಿ “ ಓಂ ಸಪ್ತಸಾಗರಾಶ್ಚ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾನಿ... ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನೂ ‘ ಓಂ ಭಗವನ್ ವಾಸುದೇವ... ’ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿ ಕೊನೆಗೆ-

“ಭಗವನ್ನಾಗಚ್ಛ ದೀಕ್ಷಾಕಾಮೋ ವಿಪ್ರಸ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾತ್ ದೀಕ್ಷತಿ”

ಭಗವಂತನೇ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸು. ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಭಾಗವತ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ಬಂದು ಆ ಕತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಗುರುವು “ಓಂ ಸ್ವಾಗತಂ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮೊಳಕಾಲನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಊರಿ, ತಲೆಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆ ಕತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಕ್ಷಾರದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

“ಏವಂ ವರುಣಃ ಪಾತು ಶಿಷ್ಯ ತೇ ವಪತಃ ಶಿವಃ |

ಜಲೇನ ವಿಷ್ಣುಯುಕ್ತೇನ ದೀಕ್ಷಾ ಸಂಸಾರ ಮೋಕ್ಷಣಮ್” ||

“ಶಿಷ್ಯನೇ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸನ್ನಿಧಾನಯುಕ್ತವಾದ ಈ ನೀರಿನಿಂದ ಕ್ಷಾರ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಂಡ ನಿನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ವರುಣನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ” ಎಂಬ ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಕ್ಷಾರಿಕನಿಗೆ ಕಲಶವನ್ನು, ಕತ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಶಿಷ್ಯನು ಆ ಕ್ಷಾರಿಕನಿಂದ ಶಿಖಾದ ಹೊರತು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂದಲು ಉಳಿಯದಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಕ್ಷಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಗನೇ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಗುರುವು ತಾನು ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವೆನಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ಭಾಗವತ ದೀಕ್ಷೆ. ಹೀಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ ಶಿಷ್ಯನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮೊಳಕಾಲು ಮಂಡೆ ಊರಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನರೂ ಆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು

“ಓಂ ವೇದಾಮೃಹಂ ಭಾಗವತಾಂಶ್ಚ ಸರ್ವಾನ್

ಸುದೀಕ್ಷಿತಾ ಯೇ ಗುರವಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ||

ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಸಾದೇನ ಚ ಲಬ್ಧದೀಕ್ಷಾ

ಮಮ ಪ್ರಸಾದಂತು ನಮಾಮಿ ಸರ್ವಾನ್ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ವಂದಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೇನು ತುಪ್ಪಕೂಡಿದ ತುಪ್ಪದಿಂದಲೂ ಭತ್ತರಳು ಕರಿ ಎಳ್ಳುಗಳಿಂದಲೂ ಏಳು ಸಲ ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಲ ಎಳ್ಳು ಅನ್ನದಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿ ಮೋಣಕಾಲು ಊರಿ- “ಅಶ್ವಿನೌ ದಿಶಃ ಸೋಮಸೂರ್ಯೌ ಸಾಕ್ಷಿ ಮಾತ್ರಂ.....” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ “ನಾನಂದಿಗೂ ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿಯುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಗುರುವನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ವಿಧಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಬಳಿಕ ಗುರುವಿಗೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿ ಅವರ ಪಾದಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು “ತಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಈ ವಿಷ್ಣು ದೀಕ್ಷೆಯು ದೊರೆತಿದೆ. ನನ್ನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅಪಚಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಅರ್ಥವುಳ್ಳ “ಗುರುದೇವ ಪ್ರಸಾದೇನ ಲಬ್ಧಾ ದೀಕ್ಷಾ ಯದೃಚ್ಛಯಾ! ಯಚ್ಚೈವಾಪಕೃತಂ ಕಿಂಚಿದ್ಗುರು

ಮರ್ಷಯತಾಂ ಮಮ || ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಗುರುವನ್ನು ವೇದಿಕೆಯ ನಟ್ಟನಡುವೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಗುರುವು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಕಮಂಡಲವನ್ನು ಬಿಳಿಯ ಜನಿವಾರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು-

ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಸಾದೇನ ಗತೋಸಿ ಸಿದ್ಧಿಂ |

ಪ್ರಾಪ್ತಾ ಚ ದೀಕ್ಷಾ ಸಕಮಂಡಲುಶ್ಚ ||

ಗೃಹೀತ್ವಾ ತು ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಯುಕ್ತೋಽಸಿ |

ಕರ್ಮಣಾ ಕ್ರಿಯಯಾ ಚೈವ ||

ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವೆ. ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವೆ. ಕಮಂಡಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸದ್ವೈಷ್ಣವರಿಗೆ ವಿಹಿತವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ವಿಷ್ಣು ವೈಷ್ಣವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಉಪಯುಕ್ತನಾದ ಮನುಷ್ಯನಾಗು” ಎಂದು ಹರಸಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಶಿಷ್ಯನು ಶ್ರೀ ಹರಿಗುರುಗಳ ಚರಣಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಶಿರವನ್ನಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಆ ಗುರುವಿನಿಂದ ಮಂತ್ರಪೂಜಲಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರ ಕಮಂಡಲು ಯಜ್ಞೋಪವೀತಾದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಶಿಷ್ಯನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗಂಧ, ಹೂ, ಎಲೆಚಿಗುರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು “ಗೃಹೀತ್ವಾ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸರ್ವ ಗಂಧ ಸುಖೋಚಿತಂ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹರಿಗೂ, ನಂತರ ಹೂ, ಗಂಧ, ಎಲೆ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನು ಗುರುವಿಗೂ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. “ಗೃಹಾಣ ಮಧುಪರ್ಕಂಚ ಪ್ರಾರ್ಥಕಾಯ ವಿಶೋಧಕಂ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮಧುಪರ್ಕವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಕೊನೆಗೆ ಗುರುವಿನ ಚರಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಗುರುವನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಗುರುಗಳಿಂದ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದ ಶಿಷ್ಯನು ಭಾಗವತರು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರು ಕೂಡಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ “ನಾನು ಇವರ ಶಿಷ್ಯ. ಇವರು ನನ್ನ ಗುರು. ನಾನು ಸೇವಕ, ಅವರು ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಈ ಗುರು ದೇವಸಮ” ಎಂಬ ಅರ್ಥವುಳ್ಳ

“ಶೃಣ್ವಂತು ಮೇ ಭಾಗವತಾಸ್ತು ಸರ್ವೇ

ಗುರುಶ್ಚ ಮೇ ಸರ್ವಕಾಮ ಕ್ಷಯಂ ಚಕಾರ ||

ಅಹಂ ಶಿಷ್ಯೋ ದಾಸಭೂತಸ್ತಥೈವ

ದೇವಸಮೋ ಗುರುಶ್ಚ ಮೇ ತಥೋಪಪನ್ನಂ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವನ ಗುರುತ್ವವನ್ನು ಘೋಷಿಸಬೇಕು. ಇದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭಾಗವತದೀಕ್ಷಾ ಅರ್ಥಾತ್ ವೈಷ್ಣವ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕ್ರಮ. ಇದರಂತೆ ಉಳಿದ ಮೂರೂ ವರ್ಣದವರಿಗೂ ಭಾಗವತ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ಆರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ವರಾಹ :- ವಸುಂಧರ, ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ದೀಕ್ಷಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು-
ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದವನು ಭಾಗವತ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸವನ್ನು
ಮಾಡಬೇಕು. ತಾನು ಹಿಂದೆ ಕಲಿತ ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರೆತು ಯಾರ
ಜೊತೆಗೂ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ವಿಷ್ಣು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು
ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅಹಿಂಸೆಯ ವ್ರತವನ್ನು ತೊಟ್ಟು ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಿಯ ನಿಯಮವನ್ನು
ಪಾಲನ ಮಾಡುವ ಸಿದ್ಧನಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಹೇಳುವ
ಮಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಾಜನ ಮತ್ತು ಪಾಲಾಶದಂಡ ಇವೆರಡರ
ಬದಲಾಗಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿಗೆ ಕರಿಯ ಹೋತಿನ ಚರ್ಮ ಹಾಗೂ ಅಶ್ವತ್ಥ ದಂಡಗಳನ್ನು
ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೇಳಿದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ತಂದು
ಹನ್ನೆರಡು ಮೊಳದ ಅಳತೆಯ ಚಚ್ಚಾಕ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸಾರಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ
ಕ್ಷತ್ರಿಯನು ದೇವರ ಪಾದಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ “ವಿಷ್ಣುವೇ, ನಾನು ಎಲ್ಲ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು
ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ಷಾತ್ರ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ವ ಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ
ನಿನ್ನನ್ನೇ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ. ನೀನೇ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡು”
ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಅರ್ಥಉಳ್ಳ-

ತ್ಯಕ್ತಾನಿ ವಿಷ್ಣೋ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ | ತ್ಯಕ್ತಂ ಸರ್ವಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕರ್ಮ |

ಸರ್ವಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ದೇವಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಪ್ರಪನ್ನೋಽಥ ಸಂಸಾರಾದ್ ವೈ ಜನ್ಮನಾಂ ತಾರಯಸ್ವ ||

ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ದೇವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು “ನಾನಿನ್ನು ಮೇಲೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು
ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಪರನಿಂದೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ವರಾಹ ರೂಪಿಯಾದ ನಿನ್ನ
ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದು
ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ
ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಂತೆ ವೈಶ್ಯನು ಹತ್ತು ಮೊಳದ
ಚೌಕಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ವಿರಚಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತರಿಸಿ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು
ಮಾಡಿ ಭಾಗವತ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಗಂಡು ಆಡಿನ ಚರ್ಮವನ್ನು ಹೊದ್ದು
ಅತ್ತಿಮರದ ಕೋಲನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದೇವರನ್ನೂ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರನ್ನೂ
ಮೂರುಬಾರಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಊರಿ, ಈ
ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು-

“ಅಹಂ ಹಿ ವೈಶ್ಯೋ ಭವಂತಮುಪಾಗತಃ ||

ಪ್ರಮುಚ್ಯ ಕರ್ಮಾಣಿ ಚ ವೈಶ್ಯಯೋಗಂ ||

ದೀಕ್ಷಾ ಚ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಭಗವತ್ಪ್ರಸಾದಾತ್

ಪ್ರಸೀದತಾಂ ಮೇ ಭವಬಂಧ ಮೋಕ್ಷಣಂ ||

“ವೈಶ್ಯನಾದ ನಾನು ವೈಶ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯವಸಾಯಗಳನ್ನೂ ತೊರೆದು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಶರಣು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಾನು ಈಗ ವೈಷ್ಣವ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುವುದು ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಭಗವಂತನಾದ ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಅನಂತರ ಗುರುವಿನ ಪಾದ ಹಿಡಿದು “ನಿಮ್ಮ ದಯೆಯಿಂದ ವಿಷ್ಣು ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಿವ್ಯ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವಿಷ್ಣು ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದ ವೈಶ್ಯರೂ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಿಂದ ಪಾರಾಗುವರು. ಶೂದ್ರನು ಭಾಗವತ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವದಾದರೆ ಎಂಟು ಮೊಳದ ಚೌಕವೇದಿಕೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ದೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತರಿಸಿ ಹಿಂದಿನಂತೆ ದೀಕ್ಷಾವಿಧಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ನೀಲಿಯ ಬಣ್ಣದ ಹೋತಿನ ಚರ್ಮವನ್ನು ಹೊದ್ದು ಬಿದಿರಿನ ಕೋಲು ಹಿಡಿದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕು-

“ಶುದ್ರೋಽಹಂ ಶೂದ್ರ ಕರ್ಮಾಣಿ ಮುಕ್ತ್ವಾಽ ಭಕ್ತ್ಯಂಚ ಸರ್ವಶಃ |

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಂ ತತಸ್ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ವೈ ಶೂದ್ರಕರ್ಮ ಚ || ”

“ಶೂದ್ರನಾದ ನಾನು ಶೂದ್ರ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಷಿದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತಿನ್ನದೇ ಹರಿಭಕ್ತನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಗುರುವಿನ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು “ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪ್ರಸಾದವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿ ನನಗೆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಗುರುವಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿ ಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗುರು ಹಾಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣದವರಿಗೂ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟ ಗುರುವು ಅವರವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣದ ಛತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಬಿಳಿಯ ಕೊಡೆ, ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿಗೆ ಕೆಂಪು ಕೊಡೆ, ವೈಶ್ಯನಿಗೆ ಹಳದಿ ಕೊಡೆ, ಶೂದ್ರನಿಗೆ ನೀಲಿಯ ಕೊಡೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣದವರೂ ಲೌಕಿಕ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ದೇವಭಕ್ತರಾಗಿ ಭಗವತ್ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗುವರು.

ಇದರಂತೆ ಗುರುವು ದೀಕ್ಷೆ ತೊಟ್ಟ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಜಪಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಮಂತ್ರ ಇಲ್ಲದೆ, ಕೊಡಬಾರದು. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಕಂಡ ಜನರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವ ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೆ ಧರಿಸಿದರೆ ಅದು ಆಸುರೀ ದೀಕ್ಷೆಯೆನಿಸುವದು.

ಆದುದರಿಂದ ಮಂತ್ರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಧಿಬದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಆ ದೀಕ್ಷಾಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಕಾರ್ತಿಕ, ಮಾರ್ಗಶಿರ, ಅಥವಾ ವೈಶಾಖ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಮಾಂಸಾದಿ ನಿಷಿದ್ಧ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ದಿನ ವರ್ಜಿಸಿ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಗುರುವಿನಿಂದ ಈ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ದೇವರೆದುರು ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿ, ಅಗ್ನಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರಿಬ್ಬರೂ “ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಗುರುವು-

ಯಾ ಧಾರಿತಾ ಪೂರ್ವ ಪಿತಾಮಹೇನ |

ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವೇನ ಭವೋದ್ಭವೇನ ||

ನಾರಾಯಣಾದ್ಧಕ್ಷಿಣ ಗಾತ್ರಜಾತಾಂ |

ಸ್ವಶಿಷ್ಯ ಗೃಹೀಷ್ಟ ಸ ವೈ ತ್ವಮೇವ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಗುರುವಿನಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಹರಿಪ್ರೀತಿಕಾರಕವಾದ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆ ತೊಟ್ಟು, ನಿರಂತರ ವಿಷ್ಣು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ವೈಕುಂಠಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಜಪ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಮಣಿಗಳು ೧೦೮ ಇದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ. ೫೪ ಇದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮ. ೨೭ ಇದ್ದರೆ ಕನಿಷ್ಠ. ಈ ಜಪ ಮಾಲೆಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಣಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ. ಪುತ್ರಜೀವ ಮಣಿಗಳು ಮಧ್ಯಮ. ಕಮಲಾಕ್ಷ ಮಣಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ. ಈ ಜಪ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮೈಲಿಗೆಯವರು ಮುಟ್ಟಬಾರದು. ಎಂಜಲು ಮುಸುರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಾಕಬಾರದು. ಹೆಂಗಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಾರದು. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇಡಬಾರದು ಎಡಗೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಬಾರದು. ಧರಿಸದೇ ಇರುವಾಗ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಕದಂತೆ ಮೊಳೆ ಅಥವಾ ಗೂಟಕ್ಕೆ ತೂಗು ಹಾಕಬೇಕು. ಜಪ ಮಾಡುವಾಗ ಜನರಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ, ಜನರಿದ್ದಾಗ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು.”

ಪರಮಾತ್ಮನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ಬಳಿಕ ಭೂದೇವಿಯು “ ಸ್ನಾನಾನಂತರ ದೇವರನ್ನು ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುವ ಬಗೆ ಯಾವುದು” ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ವರಾಹ ಸ್ವಾಮಿಯು ಇಂತು ಉತ್ತರಿಸಿದನು.-

“ದೇವತಾ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯ ಮುಂತಾದ ಜಲೋಪಚಾರವೆಲ್ಲ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಹಿತನಾದ ಆ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಬಾಚಾಣಿಕೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನೂ ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ದೇವರಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯರು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಿಂದ ಪಾರಾಗುವರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ವರಾಹ :- ಭೂದೇವಿ, ನನ್ನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವನು ನನಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಒಂಬತ್ತು ಎಳೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬೆಳ್ಳಗಿನ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು (ಜನಿವಾರ) ನನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಗಂಧದಿಂದ ನನ್ನ ಹಣೆಗೆ ತಿಲಕವನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಅನಂತರ ಹೂಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ; ಧೂಪವನ್ನೂ ದೀಪವನ್ನು ಪೂಜಾವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬಳಿಕ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಡಬೇಕು. ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಕಂಚಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕಿಂತ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ನೈವೇದ್ಯವೇ ನನಗೆ ರುಚಿಸುತ್ತದೆ.”

ಭೂದೇವಿ :- ದೇವಾ, ಬೆಳ್ಳಿ ಭಂಗಾರಕ್ಕಿಂತ ತಾಮ್ರವೇ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟು ಇಷ್ಟತಮವಾದ ಧಾತುವಾಗಲು ಏನು ಕಾರಣ ?

ವರಾಹಸ್ವಾಮಿ :- ತಾಮ್ರವು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾಗಲು ಒಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು- “ತಾವರೆಗಣ್ಣಿನ ಮೇದಿನೀ ದೇವಿಯೇ, ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಡಾಕೇಶನೆಂಬ ದೈತ್ಯನು ತಾಮ್ರರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದು ನನ್ನ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದನು. ಆ ದೈತ್ಯನು ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಈ ಉಗ್ರವಾದ ಜಪ-ತಪ-ಆರಾಧನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ನಾನು ಅವನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೇ ಹೋದೆನು. ಅವನ ಆಶ್ರಮವು ತಾಮ್ರದ ಉಗಮಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅವನ ಆ ಪರ್ಣ ಕುಟೀರದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲವೂ ತಾಮ್ರಮಯ ವಾದುದರಿಂದ ಹೊಂಬೆಳಕಿನ ಹೊಳಪಿನಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಬಂದ ಸದ್ಗಾಧಕೂಡಲೇ ಆ ತಪೋನಿರತನಾದ ಗುಡಾಕೇಶನು ಮೊಳಕಾಲು ಮೊಂಡೆಯೂರಿ, ತಲೆಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ, ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಕೈಮುಗಿದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. “ಬಯಸಿದ ವರವನ್ನು ಬೇಡು ಎಂದು ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ಆ ದೈತ್ಯ ತಪಸ್ವಿಯು ಕೈಮುಗಿದು ನನಗೆ ನಮಿಸಿ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿದನು.-

“ದೇವಾ, ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದರೆ ‘ನನಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಭಕ್ತಿಯು ಧೃಢವಾಗಿರಲಿ’ ಎಂಬ ಒಂದು ವರವನ್ನು ಕೊಡು. ಎರಡನೇ ವರದಿಂದ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದಿಂದಲೇ ಮರಣವಾಗಬೇಕು. ನಿನ್ನ ಚಕ್ರದಿಂದ ಕಡಿದೊಗೆದ ಈ ನನ್ನ ದೇಹದ ಮಾಂಸ ನೆಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ತಾಮ್ರ ಎಂಬ ಲೋಹವಾಗಲಿ. ಶುಭ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ತಾಮ್ರಧಾತು ವಿನಿಂದಲೇ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ನಿನಗೆ ನೈವೇದ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲಿ. ಅಂಥ ತಾಮ್ರ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ನೈವೇದ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳೇ ನಿನಗೆ ಪ್ರೀತಿಕರವಾಗಲಿ.”

ಆ ದೈತ್ಯ ಭಕ್ತನ ಬಿನ್ನಹಕ್ಕೆ ‘ಅಸ್ತು’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಗವಂತನು ತಾಮ್ರ ಧಾತುವಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರೂಪದಿಂದ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾಮ್ರದ

ಭಾಂಡಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಬಡಿಸಿ ಸಮರ್ಪಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.” ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಾಮ್ರಾವಾಸದ ವರ ಕೇಳಿದ ಆ ದೈತ್ಯನಿಗೆ “ವೈಶಾಖ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಾದಶಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸೂರ್ಯನು ನಡುನೆತ್ತಿಗೆ ಏರಿದಾಗ ನನ್ನ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವು ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವದು. ಅನಂತರ ನೀನು ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವೆ.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹರಿಯು ತಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶನಾದನು.

ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದಲು ಕಾತರಿಸಿದ ಆ ಗುಡಾ ಕೇಶನು ಕೆಲವು ದಿನ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯೂ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಆ ಗುಡಾ ಕೇಶನು ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ “ಪ್ರಭೋ, ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ಈ ನಿನ್ನ ಚಕ್ರವನ್ನು ಬಿಡು. ಅದು ಬೇಗನೆ ನನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ನನ್ನ ಆತ್ಮವು ನಿನ್ನ ಚರಣದಡಿಯ ಹುಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಲಿ ” ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಸುದರ್ಶನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ.

ಕೂಡಲೇ ನನ್ನ ಚಕ್ರವು ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿತು. ಆ ಭಕ್ತನ ಆತ್ಮವು ನನ್ನ ಚರಣದ ಬಳಿ ಸಾರಿತು. ಅವನ ದೇಹದ ಮಾಂಸವು ತಾಮ್ರವಾಗಿ, ರಕ್ತವು ಚಿನ್ನವಾಗಿ, ಎಲುಬುಗಳು ಬೆಳ್ಳಿಯಾಗಿ, ಮೇದಸ್ಸೇ ಮೊದಲಾದ ಉಳಿದ ದೇಹ ಘಟಕಗಳು ತವರು, ಸೀಸ, ಕಂಚು ಮುಂತಾದ ಧಾತುಗಳಾದವು. ದೇಹಾಂಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕಶ್ಮಲವು ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಭಕ್ತನ ಪವಿತ್ರ ದೇಹ ಘಟಕದಿಂದ ಪರಿಣಿತವಾದ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸುವ ನೈವೇದ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಒಂದೊಂದು ಅಗಳಿಗೂ ಅನಂತ ಫಲವಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ದೀಕ್ಷಿತರಾದ ಭಾಗವತರು ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತಾಮ್ರಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾದವನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಾಗೂ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೇ ಸಂಧ್ಯಾ ವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸೂರ್ಯಾಂತರ್ಗತ ನಾದ ನನಗೆ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸಂಧ್ಯಾ ವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ಎಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ಸೂತ :- ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಮುಖದಿಂದ ದೀಕ್ಷಾವಿಧಿಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿದ ಪ್ರದ್ವೀದೇವಿಯ ಮನಸ್ಸು ತೊಳೆದಿಟ್ಟಂತೆ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳು ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡಿದಳು - “ದೇವಾ, ನೀನು ಹಿಂದೆ ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡುವ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಿಯಷ್ಟೇ ! ಮಾಧವಾ, ಮಂದಮತಿಗಳಾದ ಮಾನವರು ಮಾಡುವ ಆ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೇನು ? ಅವರು ಶುದ್ಧರಾಗುವ ಬಗೆ ಯಾವದು ?” ಭೂದೇವಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ವರಾಹ ದೇವನು ಲೋಕಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. - “ವಸುಂಧರೇ, ಶುದ್ಧ ಭಾಗವತರಾದ ನನ್ನ ಭಕ್ತರು ರಾಜರ ಅನ್ಯವನ್ನು ಉಣ್ಣಬಾರದು. ಯಾಕಂದರೆ ರಾಜರು ಎಷ್ಟೇ ಧಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಅನೇಕ ಘೋರವಾದ ರಾಜಸ ತಾಮಸ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಗರ್ವಾಂಧರಾಗಿ ಪ್ರಾಯಃ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜಾನ್ನವು ನಿಂದ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಮತ. ರಾಜಾನ್ನದ ದೋಷವು ತಟ್ಟದಿರುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಉಣ್ಣುವ ಒಂದು ಶುದ್ಧ ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. - “ರಾಜರ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಮೂರ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ರಾಜರು ಕೊಡುವ ಧನಧಾನ್ಯಗಳಿಂದ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರೇ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ, ಅವರೇ ನನಗೆ ನೈವೇದ್ಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಭಗವತ್ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಊಟವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಬರಲಾರದು. ಇನ್ನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಾನ್ನವನ್ನು ಉಣ್ಣುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ರೂಪವಾಗಿ ಒಂದು ಚಂದ್ರಾಯಣ ಅಥವಾ ಏಳು ಕೃಚ್ಛ್ರ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಾಂತಪನ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಅವನ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು.

ಹಲ್ಲುಜ್ಜಿ ಕೊಳ್ಳದೆ ಹರಿಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ

ವರಾಹ :- ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ದಂತ ಕಾಷ್ಠದಿಂದ ಹಲ್ಲನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ಮುಖ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಅಪರಾಧ ಎನಿಸುವದು. ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವು ಮೊದಲೇ ಕಫ ಪಿತ್ತಗಳಿಂದ ಕಲುಷಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವನ ಮುಖವು ಗೀಜ ರಕ್ತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ದುರ್ನಾತವನ್ನು ಬೀರುವದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಂತ ಕಾಷ್ಠದಿಂದ ಹಲ್ಲುಜ್ಜಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸುವದರಿಂದ ಮುಖ ಶುದ್ಧಿಯು ಆಗುವದು. ದೇಹ ಶುದ್ಧಿಯು ಆಚಾರ ಸಿದ್ಧಿಯ ಮುಖ್ಯ ಹೇತುವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದು ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅದು ಇಲ್ಲ. ಹಲ್ಲನ್ನು ಉಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳದೇ ದೇವಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಏಳು ದಿನ ಬಟ್ಟ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹೊದಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮೇಲುಮುಖವಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೆಲವು ಪಾಪ ಹಲವು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ವರಾಹ :- ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನಮಾಡದೆ ಭಗವನ್ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಪಾಪಿಗಳು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಕಾಲ ರೇತಸ್ಸನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು. ಅಂಥ ಮಹಾಪಾತಕವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ದಿನ ಬರೆ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ತಿಂದಿದ್ದು ಒಂದು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಬಿದ್ದು ದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ ಆ ದೋಷವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಹೆಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಸ್ತನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಶುದ್ಧನಾಗದೆ ದೇವತಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಮಹಾಪಾಪ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನ ಒಪ್ಪತ್ತು ಊಟ, ಮೂರು ದಿನ ಪೂರ್ಣ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ರಾಗ ಮೋಹಗಳಿಂದ ಕಾಮಾಂಧನಾಗಿ ರಜಸ್ವಲೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ಪಾಪಿಯು ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಮರು ರಾತ್ರಿ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹೊದಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮಲಗಿದರೆ ಶುದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶವವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಶುದ್ಧನಾಗದೆ ಸ್ನಾನಮಾಡದೆ ದೇವರ ಗುಡಿ ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವವನು ಭಯಂಕರ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗಿ ಘೋರ ನರಕವನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ ಹದಿನೈದು ದಿನ ಒಪ್ಪತ್ತು ಊಟ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪೂಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದ್ದು ಆದರೆ ?

ವರಾಹ :- ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಾಗ ದೇವರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗಲೇ ಅಪಾನ ವಾಯುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಹಾ ಪಾಪ. ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯನು ಮೂರು ಹಗಲು ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಬೆಂಕಿಯ ಜಳದ ಒಳಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಕುಳಿತು ದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಶುದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕನೇ ಮಲ ವಿಸರ್ಜನೆಯಾದರೆ ರೌರವ ನರಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಪಾಪಿಯು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ತಪ್ಪನಾಗಿ ಒಂದು ದಿನ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮಟ್ಟ ನೀರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮತ್ತೊಂದು ರಾತ್ರಿ ಬಟಾ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹೊದಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮಲಗಿದರೆ ಅವನ ದೋಷವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು.

ದೇವ ಪೂಜೆಯ ಮೊದಲು ದೇಹಶುದ್ಧಿ

ವರಾಹ :- ದೇವಿ, ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಕೂತಾಗ ದೇವರಿಗೂ, ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಹಾಳು ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುವದರಿಂದ ಬಂದ ಪಾಪವು ಹದಿನೈದು ದಿನ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹೊದಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೇ ಮಲಗುವದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ನೀಲಿಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ ದೇವಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪಾಪವು ಚಂದ್ರಾಯಣ ವ್ರತದಿಂದ ಪರಿಹೃತವಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂದೇವಿ, ದೇವರನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಮಾನವರು ಮೊದಲು ಸರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸ್ನಾನಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ನೀರಿನಿಂದ ಕಾಲು ತೊಳೆದು ಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಮೂರು ಸಾರೆ ಮಣ್ಣು ಹಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೈಗಳನ್ನು

ಏಳು ಸಾರೆ ಮಣ್ಣು ಹಚ್ಚಿ ತಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬರೀ ನೀರಿನಿಂದ ಐದೈದು ಸಾರೆ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಸ್ನಾನವನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಆಚಮನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಸಂಧ್ಯಾ ವಂದನೆ, ಪಾಪಪುರುಷ ವಿಸರ್ಜನೆ, ಗುರುಮಂತ್ರ, ತತ್ವನ್ಯಾಸ, ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಮಹಾಪರಾಧವೇ ಸರಿ. ಇಂಥ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದವರು ಹನ್ನೊಂದು ಸಾವಿರವರ್ಷ ಕ್ರಿಮಿಯಾಗಿ ತೊಳಲುವನು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾ ಸಾಂತಪನ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕೃಚ್ಛ್ರ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಅಂಕೆ ತಪ್ಪಿ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪಾಪವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದರೆ ಎಂಟು ಭಗವದ್ ಭಕ್ತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿತಂದು ರಾತ್ರಿಕಾಲದವರೆಗೆ ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ದೋಷವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ಹೂಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತುಪ್ಪವಿಲ್ಲದೆ ಪಾಯಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಹೊತ್ತು ತಿಂದು ಇರಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಮೂರು ದಿನ ಜವೆಗೋದಿಯ ಸಜ್ಜೆಗೆಯನ್ನು ತಿಂದು ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನ ಪೂರ್ಣ ನಿಶ್ಚಕ್ರ ನಿರಾಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಳೆದು ಹೋಗುವವು.

ಇತರ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ವರಾಹ :- ಕೆಂಪು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಟ್ಟು ಅಥವಾ ಹೊದೆದು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಬಂದ ಮಹಾಪಾಪಕ್ಕೆ ಹದಿನೇಳು ದಿನ ಒಪ್ಪತ್ತು ಊಟ, ಮೂರುದಿನ ಪೂರ್ಣ ಉಪವಾಸ, ಅನಂತರ ಒಂದು ದಿನ ಬರೇ ನೀರು ಕುಡಿದು ಇದ್ದು, ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗುವದು. ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ದೀಪವಿಲ್ಲದೆ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ ಹದಿನೈದು ದಿನ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನ ಒಪ್ಪತ್ತೇ ಊಟ ಮಾಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಗೋಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿದ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಣ್ಣಬೇಕು. ಕಪ್ಪು ಬಟ್ಟೆಯುಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಏಳು ದಿನ ಜವೆಗೋದಿಯ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದು ಆ ನಂತರ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಹುರಿದ ಕಣಕದ ಒಂದೊಂದು ಉಂಡೆಯನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಲಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ರೂಪವಾಗಿ ಮೂರು ದಿನ ಸಜ್ಜೆಗೆ, ಮೂರು ದಿನ ಹಿಂಡಿ, ಮೂರು ದಿನ ಬರಿ ಎಲೆ, ಮೂರು ದಿನ ಹಾಲು, ಮೂರು ದಿನ ಪಾಯಸ, ತಿಂದಿದ್ದ ಕೊನೆಗೆ ಮೂರು ದಿನ ಪೂರ್ಣ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ದೋಷವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು.

ನಾಯಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಅಥವಾ ಎಂಜಲಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನನಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ತೋರಿಸುವದರಿಂದ ಬಂದ ಪಾಪವು ಅಪರಾಧಿಯು ಮೂರು ದಿನ ಗೆಣಸನ್ನು, ಮೂರು ದಿನ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು, ಮೂರು ದಿನ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆ, ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನ ಹಾಲು, ಮುಂದೆ

ಮೂರು ದಿನ ಮೊಸರು, ಬಳಿಕ ಮೂರು ದಿನ ಪಾಯಸ, ಅನಂತರ ಕೊನೆಗೆ ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ದೃಢವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಶುದ್ಧನಾಗುವನು. ಹಂದಿ ಮಾಂಸ ಮೊದಲಾದ ನಿಷಿದ್ಧ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದು ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾ ಅನರ್ಥ ಉಂಟು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದರೆ ಐದು ದಿನ ಗೋಮಯ, (ಹಸುವಿನ ಶಗಣೆ) ಏಳು ದಿನ ನುಚ್ಚು, ಏಳು ದಿನ ನೀರು, ಏಳು ದಿನ ಉಪ್ಪು ಕಾರ ಇಲ್ಲದ ಆಹಾರ, ಮೂರು ದಿನ ಹುರಿದ ಹಿಟ್ಟು, ಏಳು ದಿನ ಎಳ್ಳು, ಆರು ದಿನ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ ತಿಂದು ಕೊನೆಗೆ ಏಳು ದಿನ ಬರೇ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದು ಒಟ್ಟು ನಲವತ್ತೊಂಬತ್ತು ದಿನ ನೇಮದಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದು ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀರಗೋಳಿ ಮುಂತಾದ ಜಲ ಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ತಿಂದು ನನ್ನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ದಿನ ಜವೆಗೋದಿಯ ಉಸುಳಿಯನ್ನು ತಿಂದು ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ, ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನ ಉಪಹಾರ, ಮೂರು ದಿನ ಬರೆ ಎಳ್ಳು, ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನ ಉಪ್ಪುಕಾರ ಇಲ್ಲದ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಂಡು ಹದಿನೈದು ದಿನ ಭಗವದ್ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ಒಂಬತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

— 0 —

ರುದ್ರದೇವರು ಮತ್ತು ಸ್ಮಶಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೦

ವರಾಹ:- ದೀಪವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಅದೇ ಎಣ್ಣೆ ಕಾಡಿಗೆ ಕೈಯಿಂದ ನನ್ನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪ ಉಂಟು. ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಶುಕ್ಲ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಅಲ್ಪಾಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹೊದಿಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ಮಲಗಬೇಕು. ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡದೆ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮಹಾ ಪಾಪ ಉಂಟು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಭೂದೇವಿ:- ದೇವಾ, ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬಂದರೆ ಪಾಪವೇಕೆ? ಮಹಾ ದೇವನು ಸ್ಮಶಾನವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ತಲೆಬುರುಡೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಆ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಯೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರುದ್ರಭೂಮಿ ಎಂದೇ ಹೆಸರು. ಇಂಥ ಮಹಾದೇವರ ನಿವಾಸದಿಂದ ಪವಿತ್ರವಾದ ಆ ಸ್ಮಶಾನವನ್ನು ನೀನೇಕೆ ತೆಗೆಳುತ್ತೀ? ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪಾಪವೇಕೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೇಕೆ?

ವರಾಹ - ಭೂದೇವಿ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನಾದ ಮಹಾದೇವನ ಗೈಮೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿದೆ. ಅವನು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಲಾರರು. ಆ ಶಿವನ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. - “ಹಿಂದೆ ಮಹಾದೇವನು ತ್ರಿಪುರಾಸುರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಾಗ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಅವನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೆ ಅನೇಕ ಬಾಲಕರನ್ನೂ, ಮುದುಕರನ್ನೂ, ಚಲುವಿನ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು.

ಅದರಿಂದ ಆ ಶಿವನಿಗೆ ಶಿಶುಹತ್ಯಾ, ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯಾ, ವೃದ್ಧಹತ್ಯಾ, ಪಾಪಗಳು ಅವನಿಗೆ ತಗಲಿ ಅವನ ತೇಜೋವರ್ಧೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವು. ಅವನ ಶಕ್ತಿಯು ಅಡಗಿತು. ಪ್ರಭಾವವು ಉಡುಗಿ ಹೋಯಿತು. ಐಶ್ವರ್ಯವು ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಮುಖವು ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟಿತು. ಅವನ ಮಾಯಾಬಲವು ಕಳೆಗುಂದಿತು. ಹೀಗೆ ಸರ್ವಭೂತ ಮಹೇಶ್ವರನಾದ ಆ ಮುಕ್ತಗ್ಣನ ಮಹಾಮಹಿಮೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮಲಿನವಾದುದನ್ನು ಒಳಗಣ್ಣಿನಿಂದ ತಿಳಿದ ನಾನು ಅವನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಖಿನ್ನನಾದ ಅವನನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತ ಇಂತು ನುಡಿದೆನು.-

“ರುದ್ರಾ, ಇದೇನು ನೀನು ಇಷ್ಟು ವಿಷಣ್ಣನಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವೆ ? ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲ ನೀನು ಜಗತ್ಸಂಹಾರಕನಾಗಿರುವೆ. ನಿನಗೆ ಉಗ್ರದೇವ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಶರಣು ಬಂದವರನ್ನು ರಕ್ಷಣ ಮಾಡುವ ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತಲ್ಲ ! ಮಹಾದೇವನಾದ ನೀನು ಪ್ರಮಥಗಣ ಸಹಿತನಾಗಿ ಹೀಗೆ ಕಳೆಗೆಟ್ಟು ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವೆ ? ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೆನೆದುಕೋ. ನಿನ್ನ ಯೋಗ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸು. ‘ಮಹಾತ್ಮಾ’ ‘ಪರಮಾತ್ಮಾ’ ಎಂದು ಹೆಸರಾದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿಷ್ಣು ನಾನೇ. ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.” ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಈ ಮಧುರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾದೇವರು ಸಂತೋಷ ಭರಿತರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಮಹಾದೇವ :- ನನ್ನ ಒಡೆಯನಾದ ದೇವಾ, ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಪ್ರಭು ನಾರಾಯಣನ ಹೊರತಾಗಿ ಹೀಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ? ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಜವಾದ ಮಹೇಶ್ವರನೆಂದರೆ ನೀನೇ.

“ಹೇ ವಿಷ್ಣೋ ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ದೇವ ತ್ವಾಂ ಚೈವ ಮಾಧವ |

ಲಬ್ಧೋ ಯೋಗಶ್ಚ ಸಾಂಖ್ಯಂ ಚ ಚಾತೋಸ್ತಿ ವಿಗತಜ್ವರಃ ||

ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ಚಾತೋಽಸ್ಮಿ ಪೂರ್ಣಾಂಬುರಿವ ಸಾಗರಃ |

ಅಹಂ ತ್ವಾಂ ತು ವಿಜಾನಾಮಿ ಮಾಂ ತ್ವಂ ಜಾನಾಸಿ ಮಾಧವ |

ಆವಯೋರಂತರಂ ಕೋಪಿ ನ ಪಶ್ಯತಿ ಜನಾರ್ದನ

ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ತು ವಿಜಾನಾತಿ ನಾವಯೋರಂತರೇಣ ಹಿ ||

ಭಗವನ್, ವಿಷ್ಣೋ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅರಿತದ್ದು, ಈಗ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಂಡದ್ದು ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದಲೇ. ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ದಯೆಯಿಂದ ತಾಪತೊಂದರೆಗಳೆಲ್ಲ ದೂರಾಗಿವೆ. ನಿನ್ನ ದಯೆಯಿಂದಲೇ ನಾನು ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದನು. ನಾನು ದೇವತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದ ಬಲದಿಂದ. ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಾನು ಸಮುದ್ರನಂತೆ ಪೂರ್ಣನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜನರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಅಂತರವನ್ನೇ ಗುರುತಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನು ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ‘ಮಾಧವ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಾನು ತ್ರಿಪುರ ಸಂಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು. ಆ ತ್ರಿಪುರ ಸಂಹಾರ ಗೈಯುವಾಗ ಅನೇಕ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೂ, ದಿನ ತುಂಬಿದ ಬಸುರಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಹೆದರಿ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಡುವ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಸಾಯಲಾದ ಮುದಕರನ್ನೂ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದೆ. ಆ ಪಾಪದಿಂದ ನನ್ನ ತಪಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿ, ಮಾಯೆ,

ಮಹಿಮೆ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಎಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ನನ್ನ ಪಾಪವು ಪರಿಹಾರವಾಗಲು ಉಪಾಯವೇನು ? ವಿಷ್ಣು ಭಗವಂತನೇ, ನನ್ನ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕವಾದ ಯಾವುದಾರೂ ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸು.” ಹೀಗೆ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ನಿಂತ ಆ ಚಂದ್ರ ಮೌಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ-

“ಶಂಕರಾ, ನೀನು ಕಪಾಲ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡು. ಯಾವ ಆಶೆ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ವಿರಕ್ತರಾದ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸ್ಮಶಾನವೇನು? ಮನೆಯೇನು? ಎಲ್ಲವೂ ಅಷ್ಟೇ. ಆ ಪಿತೃಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆ ಬುರಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ವ್ರತ ಬದ್ಧನಾಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ನೀನು ವಾಸ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಗೌತಮ ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಗೌತಮನ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಇದ್ದ ಬಳಿಕ ಆ ಮಹಾಮುನಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಿನ್ನ ಪಾಪವೆಲ್ಲವೂ ತೊಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಹಾಮುನಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನಿನಗೆ ದಿವ್ಯವಾದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಆ ಕಪಾಲವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸಲು ಆ ಗೌತಮ ಮುನಿಯು ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಗೌತಮನಿಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ನಿನ್ನ ಪರಮಾನುಗ್ರಹದ ಫಲವೇ ಸರಿ.”

ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಹೀಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶ್ಯನಾದೆನು. ರುದ್ರನು ಮಾತ್ರ ಆ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸಮರ್ಥನಾದ ಅವನಿಗೆ ಆ ಮಂಗಳವಾದ ಸ್ಮಶಾನ ವಾಸವು ಯಾವದೇ ಅಶುದ್ಧ ಅಪಕರ್ಷಗಳನ್ನು ತರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಜುಗುಪ್ಸಿತವೂ ಅಪವಿತ್ರವೂ ಆದ ಆ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜನರು ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೈಲಿಗೆಯಾಗುವದು ಖಂಡಿತ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ವಿಧಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ನಾನ, ಪಂಚಗವ್ಯ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತಧಾರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗದೆ ದೇವತಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾಪಾಪವು ಉಂಟು. ಆ ಘೋರಪಾಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು- ಹದಿನೈದು ದಿನ ಕಾಲಭಾಗ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ಒಂದೇ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ದರ್ಭೆಯ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳದೇ ಮಲಗಬೇಕು. ಹದಿನಾರನೇ ದಿನ ಪಂಚಗವ್ಯ ಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಿ ದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಆತನ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು.

ಭೂದೇವಿ, ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥ ಹಿಂಡಿ, ಉಂಡಿ, ಏನನ್ನಾದರೂ ತಿಂದು ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಮಹಾ ಪಾಪ ಬರುವದು. ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ದಿನ ಜವೆ ಗೋದಿಯ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ತಿಂದು, ಗೋಮೂತ್ರವನ್ನು ಕುಡಿದು, ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಬಟ್ಟೆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಲಗದೆ ಕುಳಿತು ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಂದಿಯ ಮಾಂಸವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ತೋರಿಸಿದರೆ ಮಹಾ ಅನರ್ಥವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏಳು ದಿನ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು, ಮತ್ತೆ ಏಳು ದಿನ ಗಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು, ಮತ್ತೊಂದು ವಾರ ಪಾಯಸವನ್ನು, ಮುಂದೆ ಒಂದು ವಾರ ಮಜ್ಜೆಗೆಯನ್ನು, ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ವಾರ ಗೋದಿಯ ಸಜ್ಜೆಗೆಯನ್ನೂ ತಿಂದು

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶರೆಯನ್ನು ಕುಡಿದು ನನ್ನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಪಶುವಾಗಿ ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದರೆ ಮಾಘ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಾದಶಿ ದಿನ ತನ್ನ ಆಹಾರದ ಎಂಟನೇ ಒಂದು ಅಂಶದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಊಟ ಮಾಡಿ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೆಳಗಾಗುವವರೆಗೂ ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುರ್ಯೋದಯವಾದ ಬಳಿಕ ಪಂಚಗವ್ಯ ಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ ಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವದು.

ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡದೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಉಪವಾಸ ಹಾಕಿದ ಪಾಪವು ಬರುವದು. ಆ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಬಟಾ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹೊದಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮಲಗಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನನಗೆ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸದೆ ತಾವೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಜನಿಸುವನು. ಅನಂತರ ಮಾನವನಾಗಿ ಕಮ್ಮಾರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಯ ಆಳಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗುವದು.

ಈ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ದಶಮಿ ಏಕಾದಶಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ದ್ವಾದಶಿ ದಿನ ತನ್ನ ಆಹಾರದ ಎಂಟನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಊಟ ಮಾಡಿ ಮರುದಿನ ಪಂಚಗವ್ಯ ಪ್ರಾಶನಮಾಡಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವವನು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಸಮಗಾರನಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹಂದಿ, ನಾಯಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು. ಈ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏಳುದಿನ ಜವೆಗೋದಿಯ ಆಹಾರ, ಏಳು ದಿನ ಕಂದಮೂಲ ಫಲಗಳನ್ನು ತಿಂದಿದ್ದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಗಂಟೆ, ಜಾಗಟೆ, ನಗಾರಿ ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಲ್ಲದೇ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೂಕನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು. ಈ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಮಾಸದ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಆಕಾಶವನ್ನೇ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಮಲಗಿ ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪಾಪವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು.

ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಕುಳಿತಾಗ ಅಜೀರ್ಣದಿಂದ ತೇಗ, ಓಕರಿಕೆ, ಹುಳಿ ಸುಡುವದು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೇ ಅಜೀರ್ಣದ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಿ, ಕೋತಿ, ಹೋತು, ನರಿ, ಕುರುಡ, ಇಲಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು. ಈ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಮೂರು ದಿನ ಜವೆಗೋದಿ, ಗಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು, ಪಾಯಸ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಿ, ಇದ್ದು ಅನಂತರ ಮೂರು ದಿನ ಬರೇ ಹುರಿದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ತಿಂದು, ತದನಂತರ ಮೂರು ದಿನ ಪೂರ್ಣ ಉಪವಾಸಮಾಡಿ, ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಬಟಾ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ, ಕೊನೆಯ ದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಪಂಚಗವ್ಯ ಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆಲ್ಲ

ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ದೇವರ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿ ಯಾಗುವದು. ಅವನ ಹಿಂದುಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ತಲೆಮಾರಿನವರೆಲ್ಲರೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ಹತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

— 0 —

ವರಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಮಹಿಮೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೧

ಸೂತ :- ಭೂದೇವಿಗೆ ವರಾಹದೇವರಿಂದ ಸರ್ವಪಾಪಗಳ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. “ ಕುಬ್ಜಾಮೃತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ರತವು ಯಾವದು ? ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸುಖಕರವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಯಾವುದು ? ” ಎಂದು ಅವಳು ಮತ್ತೆ ಆ ವರಾಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಆಗ ವರಾಹ ದೇವರು ಇಂತು ನುಡಿದರು-

“ಬದರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಕುಬ್ಜಾಮೃತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ವರಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇವು ಮೂರೂ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆನಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಈ ವರಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ವರಾಹ ರೂಪಿಯಾದ ನನ್ನ ಮುಖದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಮುಂದಿನ ಏಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಧನಧಾನ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ದೊಡ್ಡ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವರ ಹಿಂದುಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ತಲೆ ಮಾರಿನವರು ಉದ್ಧಾರ ಹೊಂದುವರು.

ಈ ವರಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಚಕ್ರತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶಿಯ ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ದ್ವಾದಶಿ ದಿನ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ನನ್ನ ದರ್ಶನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯನು ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಿರಿವಂತನಾಗಿ ಧನಧಾನ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಯಜ್ಞಯಾಗದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತ ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳುವನು. ಈ ಚಕ್ರತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷನು ಸಾರೂಪ್ಯ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಅದೇ ಸೌಕರ(ವರಾಹ) ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಸೋಮತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಚಂದ್ರನು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿದನು. ಅವನ ತಪಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಅವನ ಎದುರು ಬಂದು ನಿಂತಾಗ ನನ್ನ ಶರೀರದ ಕಿರಣ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಅವನ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿ ಹೋದವು. ನನ್ನ ಚೆಲುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಚಂದ್ರಾಮನ ಮನಸ್ಸು ಮಾರುಹೋಯಿತು. ನನ್ನ ತೇಜೋದೀಪ್ತಿಯಿಂದ ಚಕಿತ ಚಮಚಿತ್ಯತನಾಗಿ ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಚಕ್ರ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಮೂಕಮುಗ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಆಗ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವರಬೇಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಂದ್ರನು ಸಂತಸ ದುಂಬಿ ಮಧುರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು-

“ಪ್ರಭೋ, ನೀನು ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಕೆಲವು ವರಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಪ್ರಪಂಚವು ಇರುವವರೆಗೂ ನನಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವು ಉಳಿಯಲಿ ಭಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆಯಲಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನೀನು ನನಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿರುವ ಕಾಂತಿ ಕಮನೀಯವಾದ ಶಾಂತ ತೇಜೋ ರೂಪವು ಸಪ್ತ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಹೊಂಬೆಳಗನ್ನು ಹರಡಿ ಬೆಳಗುವಂತಾಗಲಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಜ್ಞ ಯಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನ ಪಾಡುವ ಅಮೃತ ಲತೆಯ ರಸಕ್ಕೆ ಸೋಮ ಎಂಬ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಬರಲಿ. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯದಿನ ನಾನು ಕ್ಷೀಣನಾದಾಗ ಪಿತೃಗಳ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಕಾರ್ಯವು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆರವೇರಲಿ. ನನಗೆ ಎಂದೂ ಅಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯು ಹುಟ್ಟದಿರಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಔಷಧಿ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಗೂ ನಾನೇ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು. ನಾನು ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಶಾಂತ ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಅಂದವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡು”

ಚಂದ್ರನ ಈ ಬಿನ್ನಪವನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಕಾಮಿತಾರ್ಥವನ್ನೆಲ್ಲ ಕರುಣಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾದೆನು. ಮುಂದೆ ಚಂದ್ರನು ತಪಸ್ಸಿದ್ದಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ತನ್ನ ತಾಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು. ಈ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸೋಮತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಆಹಾರದ ಅಷ್ಟಮಾಂಶ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನು ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಕಾಲದಷ್ಟು ಸುದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವೇದವೇದಾಂತ ವಿದ್ವಾಂಸನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಭಗವದ್ಭಕ್ತನಾಗಿ ಬಾಳುವೆ ಮಾಡುವನು. ಈ ಸೋಮ ತೀರ್ಥದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯ ರಾತ್ರಿ, ಕತ್ತಲೆಯಾದಾಗ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ತಿಂಗಳಿನ ಬೆಳಕು ತೂರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚಂದ್ರನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಆ ಸೋಮ ತೀರ್ಥದ ಗುರುತು.

ಆ ಸೋಮತೀರ್ಥದ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು- ಹಿಂದೆ ಕೃತಯುಗವು ಕಳೆದು ತ್ರೇತಾಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಕಾಂಪಿಲ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ ಎಂಬ ರಾಜನು ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಸ್ವಧರ್ಮನಿಷ್ಠನಾದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತನಿಗೆ ಸೋಮದತ್ತ ಎಂಬ ಶೂರ ಸುಂದರನಾದ ಮಗನಿದ್ದನು.

ಅವನು ಒಂದು ದಿನ ತಂದೆಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಮೃಗಯಾ ವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಮುಂತಾದ ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೋಮದತ್ತನಿಗೆ ಪಿತೃಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮೃಗಗಳೇ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಮೃಗವನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕಾಂಪಿಲ್ಯ ರಾಜಕುಮಾರನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ನರಿಯು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕೂಡಲೇ ಸೋಮದತ್ತನು ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಆ ನರಿಯ ನಡುನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಾಣದಿಂದ ಹೊಡೆದನು. ಬಾಣ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಕುಸಿದು ಕಳವಳಗೊಂಡ ಆ ನರಿಯು ಆ ಭಯಂಕರವಾದ ನೋವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ಅತ್ತಿತ್ತ ಹರಿದಾಡುತ್ತ ಸೋಮ ತೀರ್ಥದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಸಾಯುವ ಸಂಕಟದಿಂದ ಬಾಯಿಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಆ ನರಿಯು ಬಾಯಾರಿ ಬಸವಳಿದು ಸೋಮ

ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿಯ ನೀರನ್ನು ಬಂದು ಕುಡಿದು ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ಆ ಸೋಮ ತೀರ್ಥದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿರುವ ತಾರೆಯ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಪ್ರಾಣಹೋಯಿತು. ಅನಂತರ ರಾಜಕುಮಾರನಾದ ಸೋಮದತ್ತನು ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಕಸಿವಿಸಿಗೊಂಡು ಗೃಧ್ರವಟ ಎಂಬ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಗೊಂಡನು. ಅವನು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಹೊಂದುತ್ತಲಿದ್ದಾಗ ಆ ಆಲದ ಮರದ ಟೊಂಗೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹದ್ದು ಕುಳಿತದ್ದು ಅವನಿಗೆ ಕಂಡಿತು. ಕೂಡಲೇ ಸೋಮದತ್ತನು ಬಾಣ ಹೊಡೆದು ಆ ಹದ್ದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸಿದನು. ಅವನ ಬಾಣ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಆ ಹದ್ದಿನ ಎದೆ ಸೀಳಿ ಅದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣನೀಗಿತು. ವಟವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಆ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಸಂತೋಷ ವಾಯಿತು. ಅವನು ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ತನ್ನ ಬಾಣಗಳಿಗೆ ಗರಿಗಳಾಗಿ ಹಚ್ಚಲು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತನ್ನೊಡನೆ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆದನು.

ಹೀಗೆ ಆ ಗೃಧ್ರವಟ ತೀರ್ಥದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಆಲದ ಗಿಡದಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಡಿದು ಬಿದ್ದ ಆ ಹದ್ದು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಮರು ಜನ್ಮ ಪಡೆದು ಕಲಿಂಗ ದೇಶದ ಅರಸನ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ರೂಪದಿಂದ ಸುಂದರನೂ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಪಂಡಿತನೂ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಜರಿಗೆ ಆನಂದದಾಯಕನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಕಳಿಂಗದೇಶದ ದೊರೆ ಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳ ದುಗುಡದಮ್ಮಾನಗಳೆಲ್ಲ ಕಳೆದು ಎಲ್ಲರೂ ನೆಮ್ಮದಿ ನೆಚ್ಚಿಕೆಯಿಂದ ಸಂತಸದ ಬದುಕನ್ನು ಬಾಳುವಂತಾಗಿತ್ತು.

ಕಾಂಪಿಲ್ಯ ದೇಶದ ನೃಪನಂದನನಾದ ಸೋಮದತ್ತನು ಸೋಮತೀರ್ಥದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹನನ ಮಾಡಿದ ಹೆಣ್ಣು ನರಿಯು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಂಚೀ ರಾಜ್ಯದ ಮಹಾರಾಜನ ಮಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿತು. ಈ ಕಂಚೀ ನರೇಶನ ಕನ್ನಿಕೆಯು ರೂಪವತಿ ಇದ್ದಂತೆ ಗುಣವತಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರಿಯಾದ ಅವಳಿಗೆ ಅರವತ್ತನಾಲ್ಕು ಕಲೆಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವಗತವಾಗಿದ್ದವು. ಅವಳ ಕೊರಳದನಿ ಕೋಗಿಲೆಯಂತೆ ಇಂಪಾಗಿದ್ದಿತು. ಕಂಚೀ ಮತ್ತು ಕಳಿಂಗ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ರಾಜ ಮನೆತನಗಳ ನಡುವೆ ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಧುರಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧವು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸಹೋದರರಂತೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೃದಯದಿಂದ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಮಧುರ ಮೈತ್ರಿಯು ಈಗ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಗೊಂಡು, ಹೊಸನೇಹ ನೆಚ್ಚಿಗೆಯ ನಂಟುತನವುಂಟಾಯಿತು.

ಕಂಚೀ ದೇಶದ ದೊರೆಯು ತನ್ನ ಮಿಂಚಿನ ಮೂರುತಿಯಂತಿದ್ದ ಮಗಳನ್ನು ಕಳಿಂಗ ದೇಶದ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದನು. ಅಳಿಯ ಮಗಳಿಗೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಮುತ್ತು ರತ್ನಗಳನ್ನೂ, ವಸ್ತ್ರ ಆಭರಣಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಆನೆ, ಕುದುರೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂಡುವ ಎಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ದಾಸದಾಸಿಯರುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಆ ನವದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ರೋಹಿಣೀ ಚಂದ್ರರಂತೆ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ವನೋಪವನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮಂಜುಳ ಲತಾಕುಂಜ ನಿಕುಂಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ವಿಹಾರಗೈದರು. ವಿವಿಧ ವಿಲಾಸ ವಿನೋದಗಳಿಂದ ಆನಂದಿಸಿದರು. ಅವರಿಬ್ಬರು ದಂಪತಿಗಳು ಕ್ಷಣಕಾಲವೂ ಪರಸ್ಪರ ಆಗಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಅನಿಂದ್ಯ ಸುಂದರಿಯಾದ ಆ ರಾಜ ವಧುವು ತನ್ನ ನಲುಮೆಯ ನಲ್ಲನೊಡನೆ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪ ಗೈಯುತ್ತ ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳು. - “ಪ್ರಿಯಕರ, ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೀವು ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.”. ಆಗ ತಾವರೆಗಣ್ಣಿನ ಆ ತರುಣ ರಾಜ ಪುತ್ರನು ತನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮನದನ್ನಯ ಮಧುರ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಹರುಷದುಂಬಿ ಹೇಳಿದನು. -

“ಸುಂದರಿ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುದನ್ನು ಕೇಳು. ನೀನು ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಆಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೆಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸತ್ಯವೇ ಮೂಲ. ನಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸುಖ ಸಂಪದಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ಯದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿವೆ. ನಾನೆಂದಿಗೂ ಅನೃತವನ್ನು ನುಡಿದಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳು. ನಿನಗೆ ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳು ಬೇಕೆ ? ರಥ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಯಸುವಿಯಾ ? ಮುತ್ತು ರತ್ನಗಳನ್ನು ಬೇಡುವಿಯಾ ? ಧನ ಕನಕಗಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಅಡಿ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಒಟ್ಟಲೇ ! ಅಥವಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟವನ್ನೇ ನಿನಗೆ ಕಟ್ಟಲೇ ?

ಕಂಚೇಶ್ವರ ಕುಮಾರಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲಲಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದಳು. -

“ಪ್ರಭು, ನನಗೆ ಆನೆ, ಕುದುರೆಗಳಾಗಲಿ ರಥ ರತ್ನಗಳಾಗಲಿ ಕಡಗ ಕಂಕಣಗಳಾಗಲಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಎದೆಯರಸರಾದ ನೀವು ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನನಗೇಕೆ ಬೇರೆ ಸಿಂಹಾಸನ ! ಅದಾವುದೂ ನನಗೆ ಬೇಡ. ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರೇಮದ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದ ನನಗೆ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನದು ಒಂದೇ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. -

“ಪ್ರತಿದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕಾಣದಂತೆ ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಆಗ ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಕೂಡದು. ಈ ಏಕಾಂತ ಶಯನವು ಅತ್ಯಂತ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಆ ಮುಹೂರ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅತ್ತೆಯಾಗಲಿ ಮಾವನಾಗಲಿ ಯಾರೂ ನೋಡಬಾರದು. ಅತಿಗಾಢವಾದ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತು ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರಾದರೂ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವಳೋ ಏನೋ ಎಂದು ಸಂಶಯ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಾರು. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತಕಾಲ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯಾಗಿದೆ.” ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪತ್ನಿಯ ಈ ಬಿನ್ನಪವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಕಳಿಂಗ ರಾಜಪುತ್ರನು ನಲುಮೆ ದುಂಬಿ ನುಡಿದನು. -

“ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗಲಿ. ಅದಕ್ಕಾರು ಬೇಡವೆನ್ನುವರು ! ನೀನು ಸುಖವಾಗಿ ಮಲಗಿಕೋ. ನಿಶ್ಚಿಂತಳಾಗಿ ನೀನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸುಖವನ್ನು ಇಂದಿನಿಂದಲೇ ಹೊಂದಬಹುದು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಬಂದು ನೋಡದಂತೆ ನಾನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ಮಧ್ಯಾನ್ಹದಲ್ಲಿ ಮಲಗುವ ನನ್ನ ಮಹಾವ್ರತವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾರವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇರಲಿ” ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನಿತ್ತು ಅದರಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ನಡಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ತಂದೆಯಾದ ಕಳಿಂಗ ದೇಶದ ಹಿರಿಯ ದೊರೆಯು ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ತಾನು ಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ತಂದೆಯ ನಂತರ ಕಳಿಂಗ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾದ ಈ ನೃಪನಂದನನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಆನಂದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಳತೊಡಗಿದನು. ಮಹಾರಾಣಿಯು ತಾನು ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಅನುದಿನವೂ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮುಂದೆ ಆ ರಾಜ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಂಗ ಕುಲವರ್ಧನರಾದ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ತೇಜಸ್ವಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಒಂದು ದಿನ ವೈಶಾಖ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಾದಶಿ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಮುಗಿಲಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಮಹಾರಾಣಿಯು ಆಗ ತನ್ನ ಏಕಾಂತಶಯನದ ಸಮಯವು ಬಂದಿತೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡಳು. ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ತನ್ನೆದುರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ತನ್ನ ಮಡದಿಯು ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ರಹಸ್ಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒರಗಿದ್ದನು ಕಂಡು ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದ ಕುತೂಹಲವು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಜಾಗೃತವಾಯಿತು.

“ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ವಿದ್ವರೂ ಎಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪದೇ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಣಿಯು ಏಕಾಂತ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುವದರ ರಹಸ್ಯವು ಏನಿರಬಹುದು ? ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಮಹಾರಾಣಿಯು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಈ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ನಿದ್ರೆಯ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಇಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡಬೇಕು. ಇವಳು ಆ ಏಕಾಂತ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು ? ಇವಳು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಮಲಗುತ್ತಾಳೆ ? ಮಲಗುವದಂತೂ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಮಲಗಿದಾಗ ಯಾವ ವ್ರತವನ್ನೂ ಆಚರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಜನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶಯನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಆಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾದೇವರ ವಚನವಿಲ್ಲ. ಮನುಸ್ಮೃತಿಯ ಅನುಶಾಸನವೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕಾಂತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವದೂ ಒಂದು ವ್ರತವೆಂದು ಯಾವ ಸ್ಮೃತಿಕಾರರೂ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಈ ವರೆಗೆ ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಈ ಪಟ್ಟದರಸಿಯು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾಮ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸಿ, ರುಚಿಕರ ಮಾಂಸ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನವನ್ನು ಭೋಜನ ಮಾಡಿ, ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಮೆಲ್ಲುತ್ತ ಪಟ್ಟಿ ಪೀತಾಂಬರಗಳನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಮೈಗೆ ಚಂದನವನ್ನು ಬಳಿದು ಕೊಂಡು, ಹಾರ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿ ಒನಪಿನಿಂದ ಆ ಏಕಾಂತ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸುಖವಾಗಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಗೈಯುತ್ತ ಮಾಡುವ ಮಹಾವ್ರತವು ಯಾವುದಾಗಿರಬಹುದು ? ಅವಳು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕಿನ್ನರರಿಂದ ವಶೀಕರಣ

ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೇ ? ಅಥವಾ ಯೋಗ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನಬಂದತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿರಬಹುದೇ ? ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಮರೋಗದಿಂದ ಪೀಡಿತಳಾಗಿ ಒರಗಿ ಬಿಡುವಳೇ ? ” ಎಂದು ಹಲವಾರು ಬಗೆಯಿಂದ ರಾಜನು ಯೋಚಿಸಿ “ಇಂದಾಗದಿದ್ದರೂ ನಾಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಾದರೂ ಇದರ ಇತ್ಯರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಿಡಬೇಕು.” ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು.

ಈ ವಿಚಾರದಿಂದ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಅವನಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮರುದಿನ ಅವನು ತನ್ನ ಸ್ನಾನ, ಪಾನ, ಭೋಜನಾದಿ ನಿತ್ಯ ವಿಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ತನ್ನ ರಾಣೀವಾಸದ ಪರಿವಾರದವರಿಗೆಲ್ಲ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿಟ್ಟು ಮಹಾರಾಜನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಾಣಿಯ ಮಲಗುವ ಏಕಾಂತ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಅರಸಿಯು ಪವಡಿಸುವ ಮಂಚದ ಕೆಳಗೆ ಅವಿತುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು.

ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೇಸರನು ನಭೋಮಂಡಲದ ನಡುನೆತ್ತಿಗೆ ಏರಿದಾಗ ಮಹಾರಾಣಿಯು ಬಂದು ಆ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಬಳ್ಳಿ ಮೈಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದಳು. ಅವಳ ತಲೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ನೋವಿನಿಂದ ಶಿರಃಪಿಂಡದ ನರನರಗಳೂ ಸಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ತಲೆನೋವಿನ ಹೊಡೆತ ಬಡಿತಗಳನ್ನೂ, ಶೂಲ ಸಿಡಿತಗಳನ್ನೂ ತಾಳಲಾರದೆ ಮಹಾರಾಣಿಯು ದುಃಖಿಸಿ ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ಕಮಲದಳದಂತಿರುವ ಅವಳ ಕಣ್ಣಾಲೆಗಳಿಂದ ದಳದಳವಾಗಿ ನೀರು ಇಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ದುಃಖದಿಂದ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದಳು. -

ಓಹ ! ಎಂಥ ಬೇನೆ ! ಏನು ನೋವು ? ಹಿಂದೆ ನಾನಾವ ದುಷ್ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಿರಬಹುದು ! ನಾನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಸವೆದು ಹೋಗಿ ಪಾಪವು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಘೋರವಾದ ಈ ಶಿರೋವೇದನೆಯಿಂದ ನಾನು ಅನಾಥಳಂತೆ ನರಳಿ ನವೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಪತಿಗೆ ನನ್ನ ಈ ಸಂಕಟವು ತಿಳಿಯದು. ಆ ನನ್ನ ಹೃದಯವಲ್ಲಭನೂ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಆಪ್ತ ಇಷ್ಟರೂ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವರೋ ಏನೋ ? ಈ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಾಡುತ್ತ ನನ್ನ ಸಖಿಯರಿಗಾದರೂ ಈ ಅಂತರವೇದನೆಯನ್ನು ಏನೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿ ! ತಿಳಿಸದೇ ಹೇಗೆ ಇರಲಿ ! ಈ ತಲೆಶೂಲೆಯ ವೇದನೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಪತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಏಕಾಂತಶಯನದ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರನಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವು ತಿಳಿದರೆ ದುಃಖವಾಗಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳದೆ ನಾನೇ ನವೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಏನೆನ್ನುವರೋ ಏನೋ ? ಇವರು ಆ ಸೌಕರಕ್ಕೆ ತ್ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದ್ವಂದ್ವವೆಲ್ಲ ಪತಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸುವೆನು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ ! ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಈ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕವಾದ ವೇದನೆಯನ್ನು ತಾಳುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ ? ” ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಅವಳು ನುಡಿದು ಅತ್ತು ಗೋಗರೆದು ಗೋಳಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. -